Интервю

Д-р Силвия Чернинкова за сериала „здравни реформи”

Стр. 11

Гняв

Протестиращи металурзи в Кърджали окупираха банка

Стр. 4

Траур

Чавес си отиде, Венецуела потъна в скръб

Стр. 9

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА



Голямата измама с шистовия газ

Дали тази „енергийна революция“ няма да се окаже само спекулативен балон, който е на път да се спука?

Стр. 13

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

ДУМА®

1 лв.

ЧЕТВЪРТЪК 7 МАРТ 2013
ГОДИНА 22 БРОЙ 55 (6459)

www.duma.bg

На 8 март

Цвете за всяка дама в Театъра на армията

Стр. 26

Брюксел предупреди

България губи още 81 млн. евро по ПРСР

Стр. 6

Криза

Неустойка на бивш треньор може да фалира ЦСКА

Стр. 31

Няколко думи



Александър СИМОВ

На-ляяво!

България се събуди с още един ситуационен левичар тези дни. Неговото име, дръжте се за столовете, е Бойко Борисов. На последното заседание на кабинета премиерът в оставка дръпна нарцистична реч, с която се самопохвали за всичките постижения и поръча на министрите си да завиват наляво - тоест най-накрая да мислят за доходи и за заетост.

Борисов прилича на човек, който чува някакво ехо в далечината, опитва се да разбере какво му казва то, но в крайна сметка постъпва като поредния политически клоун. Без идеали, ценностна система и политически мироглед. Истинският политик би отстоявал своите идеи, ако вярва, че е прав. Премиерът в оставка обаче заряза идеологията на магистралите в мига, в който усети, че тя води до улични бунтове и подпалени чучела на министри. И се събуди като левичар с идеята за високи доходи и нови работни места.

Възможността днес да си опозиция на самия себе си от вчера е запазено право основно за обитателите на Карлуково. Но понеже Бойко Борисов е твърде нов в левичарските територии, ще си позволим да му дадем един съвет. Завоят наляво, когато остане единствено и само на думи, не е никакъв завой, а само поредната политическа халюцинация. При това хората много държат левичарите да бъдат автентични. Тоест дразнят се, когато само преди месец новоизпечените социални лидери говореха как всички тънат в богатство, разкош и огромни спестявания.

Защото дори и опита си за лява мимикрия Борисов прави като милиционер. Без да е осъзнал, че проблемът вече не е в това каква политика води.

Проблемът е самият той.

НА ИЗПРОВОДЯК

Младенов блокира Външно със скандална наредба

Членове на политическия кабинет се уреждат с апетитни постове, БСП настоява да спрат рокадите на посланици

Николай Младенов скандализира МВнР с проект за наредба за кариерното развитие на дипломатическите служители, публикувана за обществено обсъждане. Крайният срок е 14 март, но е вероятно министърът да я подпише и по-рано, преди да опразни кабинета, прогнозират наблюдатели, според които в МВнР върви трескаво разчистване на сметки и уреждане на довереници на ГЕРБ с апетитни задгранични постове.

И Катрин Ащън не би могла да се развива в кариерата според критериите, измислени от Младенов и компания, коментираха опитни дипломати пред ДУМА вчера. Най-скандално според тях е, че се налага забрана за повторно назначение на ръководител в една и съща задгранична мисия, освен “при наличие на специални съображения”. В този вид наредбата е написана само в полза на близки до ръководството дипломати, категорични са те.

Незабавно да бъдат прекратени всички назначения и отзовавания на посланици до избирането на легитимно правителство, призова БСП вчера.

Стр. 3

Снимка БГНЕС



Хиляди варненци се сбогуваха вчера с Пламен Горанов, който се самозапали пред общината в града. Той бе изпратен в църквата “Света Петка” с разрешение от варненския митрополит Кирил

Стр. 3



ЗРЕЕ ОПАСНОСТ ОТ СЕРИЯ НЕПРЕДСКАЗУЕМИ ИЗБОРИ

Стр. 24

ISSN 0861-1343

България

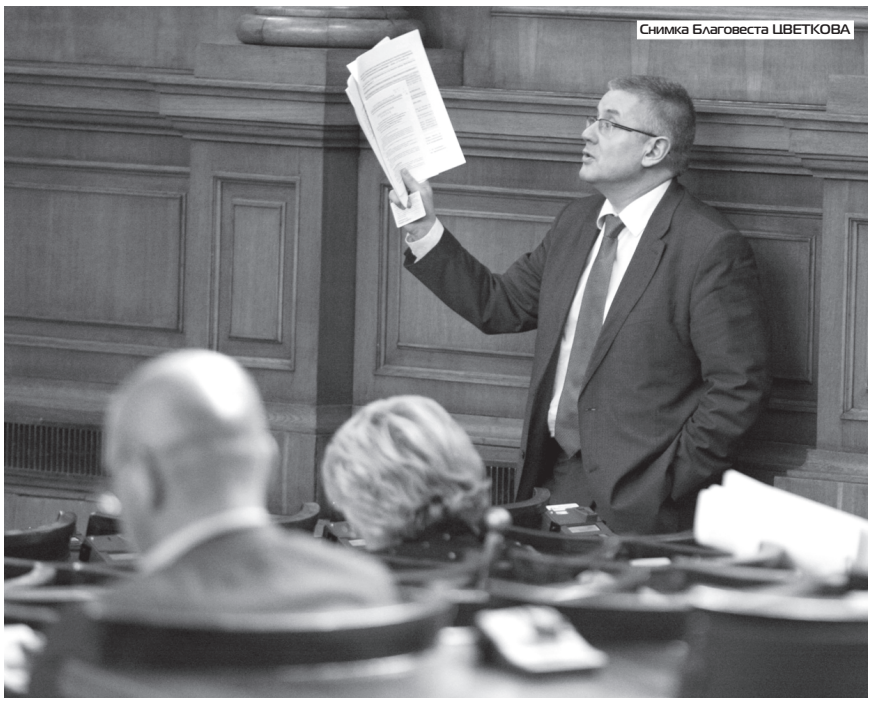
ГЕРБ отказа да спре далаверите по Черноморието

„Атака" напусна предсрочно парламента със скандал

Юлия КУЛИНСКА

ГЕРБ отказа да спре далаверите по Черноморието, след като вчера отхвърли налагането на мораториум върху всички сделки на разпореждане и строителни дейности в имоти на територията на крайбрежни плажни ивици. Те обхващаха Иракли, Карадере, Камчийски пясъци - Шкорпиловци, Дуранкулашко езеро - Света Ана, Крапец, Шабленски езера, Корал, Аркутино, Дюни и Маслен нос - брега и плажовете между "Перла" и резерват "Ропотамо", Белите скали, Боата, Ялата, Калиакра, Ракитник, Лиман. Предложението бе на председателя на ПГКБ Сергей Станишев и група народни представители.

Да се спрат кражбите, далаверите и плячкосването на държавата от ГЕРБ и да се въведе ред, бе основният аргумент на БСП. Димчо Михалевски заяви, че ГЕРБ на практика разрешиха да се строи върху дюните и на плажовете. Пенко Атанасов даде пример със статута на земята на ветеринарната лечебница в Поморие, който е променен от публична държавна в частна държавна собственост, за да бъде продадена на хора, близки до властта. Мая Манолова припомни поредицата от скандали, свързани с Дюни, Иракли и "Корал", предизвикани от ГЕРБ. Тя предупреди, че разрешенията за строителство не са отменени и във всеки момент то може отново да започне. Манолова поясни, че подготвени разпоредителни сделки само са спрени временно. По думите ѝ част от тях са свързани с фирми, близки до ГЕРБ, и по време на безвластието те ще бъдат финализирани. Тя попита какво се случва с шефа на екоинспекцията в Бургас, който е партийно назначение на ГЕРБ, и подчерта, че той ще продължи да дава зелена светлина за строителство върху защитените територии.


Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Подготвени са десетки разпоредителни сделки с фирми, близки до ГЕРБ, които са само временно спрени заради скандалите, предупредиха от БСП

Независимо от аргументите на ПГКБ от 103 депутати 36 гласуваха "за", 27 бяха против, а 40 се въздържаха.

Скандалите в парламента започнаха още в началото на пленарното заседание с отхвърляне на предложението на БСП в дневния ред да влезе обсъждането за предсрочно освобождаване на управителя на НЗОК. В здравеопазването цари административен, нормативен и финансов хаос и под ръководството на Пламен Цеков касата се превърна в монополист, изрази аргументите на левицата Мая Манолова. Мнозинството не прие и предложението на Сергей Станишев за включване в седмичната програма на точка за предприемане на мерки за намаляване на цените на тока. Янаки Стоилов постави на дневен ред гласуване на проекторешение за налагане на мораториум върху разпоредителни сделки на кабинета в оставка по отношение на концесии и приватизация на определени обекти. Мнозинството отхвърли и тази инициатива с 54 гласа "за", 43 "против" и 31 "въздържали се".

Излизаме от парламента и започваме борба против националните предатели, заяви лидерът на "Атака" Волен Сидеров по повод решението на НС да не подкрепи национализацията на ЕРП-тата.

Пак разнобой между протестиращите в София

Павлета ДАВИДОВА

Въпреки изявленията, че протестиращите в София са единни, разнопосочните им инициативи вчера показаха, че между тях няма консенсус. Част от недоволните издигнаха проф. Димитър Иванов за премиер на служебния кабинет, други се заканиха да подложат Народното събрание под постоянна блокада.

На национална среща на основните граждански сдружения и организации, участващи в протестите, в столичния хотел "София" част от присъстващите бяха изненадани, че събирането цели издигането именно на Димитър Иванов за служебен премиер. Основен организатор на мероприятието се оказа гражданската инициатива "Свободни, можещи и силни". В хотела дойдоха представители на различни групи, свързани с организацията на протестите. Началото на срещата започна с химна, едноминутно мълчание почете паметта на загиналия Пламен Горанов.

Запалени свещи за самозапалилия се варненец имаше и в палатковия лагер пред парламента. Отслужена беше и панихида в памет на Пламен. Призиви за пълна блокада доведоха пред парламента около 50 души. В интернет циркулира съобщение, че протестиращите ще блокират НС и важни институции до изпълнението на исканията им. Във фейсбук се съобщава, че решението е взето от представители на протесните действия в София на среща, провела се на 5 март. Пуснат беше и списък за желаещите да влязат в НС. Пропуските за достъп бяха издействани от Волен Сидеров. Исканията на по-голямата част от протестиращите са свързани с промени в Изборния кодекс, мораториум върху всички разпоредителни действия на правителството в оставка и бъдещия служебен кабинет, блокиране на всички процедури по приватизационни сделки, обществени поръчки и концесии, както и мораториум върху делата на монополите срещу гражданите.

НЕМСКИ ЕКСПЕРТ:

Грешката на Борисов беше замразяването на доходите

Основната грешка на кабинета на Борисов е замразяването на заплатите и пенсиите, заяви шефът на софийското бюро на фондация "Конрад Аденауер" Марко Арнд пред Дойче веле. "Смятах, че правителството на Борисов се движи в правилната посока и България се превръща в остров на стабилност в Югоизточна Европа. Но цената на тока е всъщност цената на хляба за повечето хора. Фактът, че протестите набъбнаха, свидетелства за наличието на много пробойни в българската политическа система", коментира Арнд. Според него крайно разнородният профил на протестиращите води до познатата ситуация, в която недоволните са обединени само от това срещу кого протестират, без да има единомислие по въпроса какво точно искат. "Актуалните български проблеми не са свързани с приватизацията, а са породени от картелите. Когато няма конкуренция, какъвто е случаят с енергоразпределението в България, картелите определят цената", изтъква шефът на софийското бюро на фондация "Конрад Аденауер".

Арнд допълни, че българското предизборно говорене за това кой с кого няма да се коалира не му харесва. "В Германия политиците избягват подобен подход - по-добре е да се знае коя партия с кого би се коалирала", коментира той.

БОЙКО ВЕЛИКОВ НЯМА ДА СЕ КАНДИДАТИРА ЗА ДЕПУТАТ

След 5 депутатски мандата народният представител Бойко Великов обяви, че няма да участва в изборите за 42-ро Народно събрание. Говорителят на БСП във Велико Търново Стефан Стефанов обяви, че Великов е депозирал мотивите си в Областния съвет на БСП и ги е представил на съпартийците си на заседание, проведено в понеделник.

На форума председателят на Комисията за борба с корупцията и конфликта на интереси в настоящия парламент е направил и анализ на политическата обстановка в страната. Според Стефанов тя е окачествена като сложна и динамична. Социалистите се надяват обстановката да се нормализира до предстоящите избори, за да се проведат те по честен и демократичен начин.

Областният съвет е обсъдил механизмите за издигане на кандидатури за народни представители. Предложенията се правят на събрания на основните организации, след което се гласуват на общинско ниво. Крайният срок за провеждане на общински конференции е 23 март, когато е форумът на великотърновските социалисти. След това имената на кандидатите за депутати ще бъдат внесени в Областния съвет на БСП, който с тайно гласуване ще подреди листата. Нейният водач и местата за коалиционни партньори и гражданска квота ще бъдат определени от Националния съвет на БСП.

Бойко Борисов щял да прави ляв завой

Бойко Борисов призна, че прави ляв завой и в програмата на ГЕРБ трябвало да влязат две неща - заетост и доходи. Пред правителството в оставка вчера той се оправдава за лявата политика с думите "такъв е животът". Това става ясно от стенограмата на последното заседание на МС.

Борисов не пропуска да изброи всички постройки, които ГЕРБ били направили. "Това, което сме направили, ще бъде оценено. Това, че правим спортни зали, това, че правим метро, това, че правим магистрали, това, че правим жп линии, пречиствателни станции, училища, детски градини, паркове - няма кой да не го признае", тупа се в гърдите премиерът в оставка. Той продължава със самохвалбите и заявява, че няма как съдиите да не харесват, че им прави съдебни палати, че няма как Агенцията по вписванията да не харесва, че има сграда. "Няма как в университета в Пловдив да не са доволни, че им даваме на мястото на казармите да си развият парк и общежитие. И не е само тук, същото е и във Варна - готови", казва Борисов.

Цитат на деня

За ужас на черния пиар срещу мен от Бивол, вол, крава, съм добре

БОЙКО БОРИСОВ ПАК ВИЖДА СВЕТОВНА КОНСПИРАЦИЯ СРЕЩУ СЕБЕ СИ

Кирил Йорданов подаде оставка

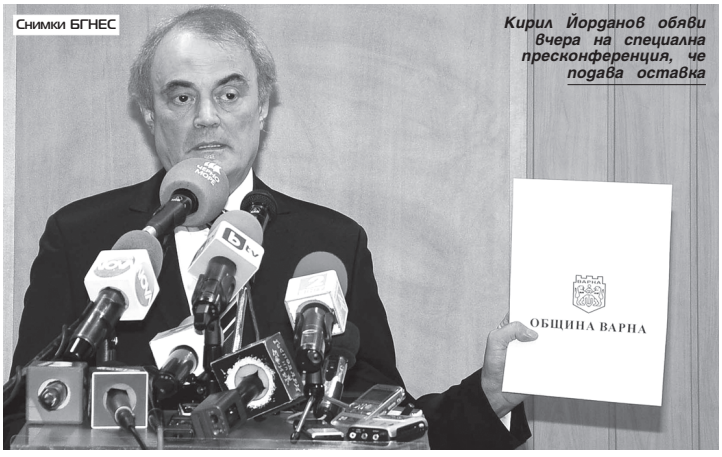
Кметът се оплака, че е станал жертва на сценарий, напускането му щяло да е в ущърб на варненци

Оставката на кмета на Варна Кирил Йорданов вече е факт. След като седмици наред бе под прицела на обществеността, Йорданов се оттегли от поста. Варненският кмет обяви решението си в деня на поклонението пред тленните останки на Пламен Горанов, който се запали, протестирайки срещу него.

Йорданов обяви, че оставката му ще е в ущърб на хилядите граждани, които са му дали доверието си. "Убеден съм, че зад исканата ми оставка не стои улицата. Това не е гласът на улицата. Варна постигна много през последните години, втори сме по ниска безработица след София, изградили сме страшно много неща, които са от полза за варненци, и всичко сме постигнали с наши, варненски средства", коментира напрегнатата обстановка в града Йорданов.

"Не аз хвърлих страната в бедствия и немотия и аз не мога да отговоря на въпросите на хората за банките и лихвите, за тока и горивата", оправда се кметът. Според него всички са жертви на сценарий, жертва на който е станал и загиналият Пламен. Според кмета Горанов е направил тежка стъпка в живота си, с която ще се спекулира много в предстоящата изборна кампания. "Трите големи сделки с ТИМ във Варна, за които се говори, не са се сключили с моето одобрение или с моята намеса", опита да се оправдае Йорданов. Според него земите по крайбрежието са дадени на групировката по време на управлението на правителството на Станишев. Сделката за галерията в центъра на града е станала, докато той е бил в отпуск за изборите, а сделката за смесеното дружество за стадиона "Юрий Гагарин" е одобрена от общинския съвет и подписана от зам.-председателя Бориславе Гуцанов, шеф на БСП във Варна.

Снимки БГНЕС



Кирил Йорданов обяви вчера на специална пресконференция, че подава оставка



Два часа продължи поклонението пред тленните останки на Пламен във Варна

Оставката е депозирана в деловодството на общината. Йорданов допълни, че като юрист знае, че общинският съвет няма отношение към оставката му. Тя трябва да бъде депозирана в общинската избирателна комисия. Местната власт във Варна е в немилост, след като варненци застанаха срещу групировката ТИМ и кмета, който според тях обслужвал частни интереси. Заместниците на Йорданов открито го бойкотираха, общинският съвет блокира работата си и започна да търси законови начини да се саморазпусне.

Хиляди варненци се стекоха вчера пред църквата "Св. Петка", за да почетат паметта на 36-годишния Пламен Горанов. Опашката от желаещи да се простят с Горанов започна да се трупа много преди обявения час. Варненският митрополит Кирил е дал лично разрешение и благослови опелото да се състои в храма.

БСП: Кабинетът да спре назначаването на посланици

Правителството в оставка да спре незабавно всички процедури по отзоваване и назначаване на посланици. За това призовава Съветът по външна политика и публична дипломация на Националния съвет на БСП с председател Кристиан Вигенин във връзка с редица тревожни сигнали по отношения на действията на българското правителство в оставка.

МВнР да спре преназначенията на лица от политическия кабинет и предоставяне на дипломатически рангове на служители на министерството без ясни критерии, както и изпращането на служители в задграничните мисии на Република България, алармират от левицата в своята декларация. Те призовават още служебното правителство да замрази всички процедури по назначаване на посланици и висши служители в дипломатическите мисии в чужбина до избирането на ново правителство след парламентарните избори. От БСП настояват да бъде замразена процедурата по раздържавяване на АДИС, както и кабинетът да се въздържа от категорични позиции по чувствителни международни въпроси, които биха обвързали следващото правителство.

С основните усилия на шефа на политическия кабинет на Николай Младенов Валери Рачев, говорителката на МВнР Весела Чернева и доверената съветничка на министъра Даниела Пенкова във ведомството върви трескав процес на преназначения, научи ДУМА. Членове на политическия кабинет, които по закон трябва да напуснат заедно с министъра, са скатавани на различни щатове, за да останат на работа във Външно.

На извънредно заседание на т.нар. кариерна комисия на 19 февруари са били повишени в ранг близки до политическия кабинет служители. Неотговарящи на формалните критерии или известни със скандални биографии са изпратени на задгранични мандати. За консул в Мадрид например е определен бившият посланик в Аржентина Атанас Будев, за когото е известно, че е имало разследване на аржентинските власти за злоупотреба. Освен това Будев е с досие от ДС и именно затова Младенов поиска отзоваването му през 2010 г. като вр. управляващ мисията в Хараре.

Апетитни постове са раздадени в мисиите ни в Берлин, Варшава, Тел Авив, Виена. За генерален консул във Франкфурт се стяга според източници от МВнР Весела Чернева, а за Черна гора се гласи сегашният постоянен секретар Иван Сираков.

ДЪРЖАВАТА ДАВА 21 МЛН. ЛЕВА ЗА ПАРЛАМЕНТАРНИТЕ ИЗБОРИ

Деси ВЕЛЕВА

21 млн. лева отделя държавата за парламентарните избори. Вчера правителството в оставка прие план-сметката за разходите по подготовката и произвеждането на избори за народни представители. На ЦИК и МС за организационно-техническа подготовка ще бъдат предоставени съответно 3,25 млн. лв. и 13,12 млн. лв. Средствата за ЦИК са за възнаграждения на членовете й, на сътрудниците по граждански и трудови договори, за материално-техническо осигуряване, за обработка на данните от гласуването и за разяснителна кампания. Парите за МС ще бъдат използвани за възнаграждения на членовете на районните и на секционните избирателни комисии и за логистично осигуряване на изборния процес от администрациите на централно и местно ниво.

За изготвяне и отпечатване на изборните списъци Главната дирекция "ГРАО" на МРРБ ще получи 700 000 лв. За охрана по бюджета на МВР са планирани 3,3 млн. лв., разходите на МВнР са разчетени на 550 000 лв. По 40 000 лева ще се дадат на министерствата на отбраната и на образованието.

В предвидените 21 млн. лв. не е включена цялата сума, която ще трябва на МВнР за организиране на изборите в чужбина.

Сестрата на Бориславова работи в Ню Йорк срещу 3200 долара

Радиана Карагьозова, сестра на бившата интимна приятелка на Бойко Борисов Цветелина Бориславова, работи като преводачка в Постоянното представителство на България в ООН в Ню Йорк със заплата от 3200 долара, научи ДУМА. За да може да бъде дамата в предпенсионна възраст уредена с уютния пост, след изтичането на задграничната командировка на дипломатически служител през юли 2012 г. щатната дипломатическа бройка в българската мисия е била съкратена и специално е била открита техническа щатна бройка за преводач.

Николай Младенов пренасял незаконно пари на Сорос

Николай Младенов е пренасял незаконно пари на Джордж Сорос през границата. Признанието за това прави самият външен министър в оставка в предаването "Нощни птици" от 17.09.2011 година. Клипът с това признание се появи в ютюб вчера и взриви от възмущение социалните мрежи.

На въпрос на водещата Искра Ангелова дали е вярно, че е пренасял незаконно пари през границата, Младенов потвърждава. "Това беше по време на режима на Милошевич. Тогава аз бях в "Отворено общество" в София и той беше спрял финансирането на фондацията в Белград. Беше ги подгонил и един от начините да получат средства беше чрез София. Тогава ми се наложи да играя ролята на куриер. С една чанта носех пари там, за да могат хората да си заплатят заплатите", разказва Младенов.

На въпрос не са ли го проверили на границата, той отговаря: "Не знам с кой акъл съм го направил. Провериха ме, но не ми отвориха чантата. Ако я бяха отворили, сигурно личната ми история щеше да е съвсем различна". Той допълва, че обяснил на проверяващите, че има гадже в Белград и отивал да я види.

Разговорът по темата за пренасянето на пари започва самата Ангелова. "Кой ти я е разказал тази история? Да, това е истина. Само че не беше куфар, а чанта", отговаря Младенов. Вие ми го разказахте на един рожден ден, припомня му Ангелова, а Младенов избухва в смях: "Сигурно съм бил много пиян".

България

Протестиращи металурзи в Кърджали окупираха банка

Управителят й препоръча на работниците да насочат гнева си към Валентин Захариев

Над 200 бивши металурзи от Оловно-цинковия комбинат в Кърджали обсадиха офиса на Първа инвестиционна банка в града вчера. Те настояха за среща с управителя, но полиция преградиха входа на кредитната институция.

Работниците, които все още не са получили дължимите си заплати за месеци, се събраха на протест пред паметника на Апостола вчера. С едноминутно мълчание на колене всички почетоха паметта на Пламен Горанов от Варна. Те излъчиха инициативен комитет за срещи с областния управител, съдебния изпълнител, банковия директор и др. Техни представители опитаха да доведат при бунтуващите се съдебния изпълнител Росен Сираков, но той им отказа.

Сираков е обяснил, че металурзите не могат да получат заплатите си въпреки изпълнителните листове заради поредните две жалби срещу разпределението на парите от публичните продажби на заводските активи. Жалбите са внесени от ПИБ, основен кредитор на бившия собственик Валентин Захариев, и от фирма с неназовано досега име.


Снимки ПРЕСФОТО/БТА

Пред паметника на Васил Левски в центъра на Кърджали металурзите отново изразиха недоволството си от неизплатените им заплати

След 3 часа обсада на местния клон на ПИБ металурзите се срещнаха с управителя му Петър Георгиев и след бурната разправия с него се разпръснаха крайно недоволни. Срещата се състоя в конферентната зала на областната администрация в присъствието на управителя Иванка Таушанова. Георгиев настойчиво им препоръча да насочат гнева си към екссобственика на затвореното предприятие Валентин Захариев, защото банката не може да се разплати с тях, нито е в състояние да им даде надежда за възобновяване на производството. "Банката няма да тръгне срещу работниците, щом подкрепя инвеститора "Хармони 2012", имаме уверението му, че в бъдеще ще ги търси за работа. Намерете друг отдушник на гнева си, търсете юристи, за да ви разяснят правата", заяви банковият управител. Той обясни, че банката е внесла жалба срещу разпределението на средствата от публичните продажби на заводските активи и е направила това, след като фирмата на Захариев "Стил комодитис" също е обжалвала процедурата и е предявила претенции за 2 млн.лв. "Ние няма да допуснем Валентин Захариев да прибере милионите, защото предприятието има твърде много кредитори и вие сте част от тях. Не е ясно обаче колко дълго може да продължи целият този процес и аз не мога да ви кажа в какви срокове ще си получите дължимите заплати", подчерта Георгиев.

На 1 март 2012 г. металурзите стартираха дълги протести. Оловно-цинковият комбинат бе продаден на фирма, близка до банката, и все още не работи, а пари за работниците няма. През септември миналата година Бойко Борисов зарадва работниците с обещанието, че заводът ще заработи в най-скоро време. Той даже обяви, че предприятието ще функционира поне още 50 години и тогава пак трябвало да го поканят, за да го спасява.

Лекарите още чакат официално решение на НЗОК

В Българския лекарски съюз няма официално постъпило становище на Надзорния съвет на НЗОК за изнесената в медиите информация, свързана с промени в правилата за заплащане на медицинската помощ за тази година.

"Не бяхме уведомени нито писмено, нито устно дали се приема предварително поисканата от нас среща за 6 март. Тъй като не разполагаме с никаква официална информация, не можем да приемем или отхвърлим изложените през медиите твърдения за промени", коментираха от лекарския съюз. Оттам изказаха разочарованието си от липсата на каквато и да е комуникация, което за пореден път говори за пренебрежение към договорния партньор и вземане на едностранни несъгласувани решения от страна на НЗОК.

Надзорният съвет на касата се събра на извънредно заседание във вторник, на което реши да направи нови промени в реда на финансиране на болниците. В съобщение до медиите се казваше, че месечните прогнозни планове за обем дейност на болниците ще отпаднат и вместо тях болниците ще имат годишен прогнозен бюджет, който не трябва да надвишават с повече от 5%. Личните лекари и специалистите пък ще могат да отпускат с 10% повече от заложените направления, без да искат предварително разрешение за това от касата, както беше предвидено в новите правила.

МОМН събира работна група за европрограмата за наука

Велиана ХРИСТОВА

На 4 март министърът в оставка акад. Стефан Воденичаров е подписал заповед за формирането на тематична работна група за подготовката на оперативна програма (ОП) "Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020". Завчера ДУМА изрази опасения, че в настъпилото политическо безвремие буксува с риск за провал работата по новата ОП, идеята за която бе одобрена в МС, но имаше възражения от различни министерства поради дублиране на тематиките със съществуващи досега оперативни програми. Министрите Лиляна Павлова, Делян Добрев и Томислав Дончев заявиха тогава, че от новата програма "ще бъдат изчистени" дублиращите се елементи.

Проектът за новата програма бе изработен от екип на министър Сергей Игнатов и предвиждаше европейски пари за образованието, но почти нищо за науката. Съставът на новата работна група сега е подбран в изпълнение на разпоредбите на ПМС № 5/2012, заявяват от МОМН, без да посочват кои са участниците в нея. Предвижда се първото заседание на работната група да се състои идната седмица.

АЛЕКСЕЙ ПЕТРОВ: АКО БРЕНДО ПРОГОВОРИ, ЩЕ БЪДЕ СТРАШНО ЗА БОРИСОВ, ФЛОРОВ И ЦВЕТАНОВ

Вчера съм се срещал с Брендо и той ми е казвал, че ако проговори, ще бъде страшно за Борисов, Флоров и Цветанов по отношение на това, което правят, а приписват на него. Така преди заседанието по делото "Октопод" Алексей Петров коментира отвличането на дъщерята на Евелин Банев-Брендо. Той допълни, че детето е похитено, защото баща му е бил представен като кокаинов крал.

"Става това, че започнаха да отвличат деца, а министърът вместо да се интересува къде е детето, с безумен цинизъм обяснява какъв е баща му", каза Петров. Той коментира, че не може с цената на отвлечено дете да се стараеш да останеш на власт.

Алексей Петров обвини Цветан Цветанов, че е създал съмнение, че прави опит да шантажира кой да е вътрешен министър в служебния кабинет. Ако този човек извади истината, не знам къде ще е мястото на Цветан Цветанов и Бойко Борисов, каза той.

www.duma.bg

кратки

Децата с дарби ще получават стипендии и през 2013 г.

Правителството в оставка прие Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби през 2013 г. Целта е да се насърчат творческите заложби и потребности на талантливите ученици, както и на младежите с награди от престижни национални и международни конкурси, олимпиади и състезания, провеждащи се през 2013 г. Децата с изявени дарби ще бъдат поощрявани чрез еднократно финансово подпомагане до 195 лв., както и чрез месечни стипендии в размер на 135 лв. за срок от една година.

Магазин за техника беше взривен в Ямбол

Магазин за техника втора употреба беше взривен във вторник вечерта в Ямбол. При инцидента няма пострадали хора, но материалните щети са големи. Взривът на улица "Стефан Караджа" в Ямбол е станал малко след 20.30 ч. Магазинът се е запалил и стоката вътре е изгоряла. Уплашени съседите веднага се обадили в полицията. Отзовалите се на място два екипа огнеборци са потушили пожара. Прозорците на съседните къщи са изпочупени от взривната вълна.

Военни лекари заминаха за Мали

Министърът на отбраната в оставка Аню Ангелов и началникът на ВМА генерал-майор професор Стоян Тонев изпратиха медицински специалисти от Военномедицинска академия за



участие в мисията на Европейския съюз за обучение на силите за сигурност на Мали. Целта на мисията е с помощта на специалистите от страните-членки на ЕС да се подготвят и обучат националните сили за сигурност и армията на Мали, разясни Ангелов.

Легализацията на дипломи преминава изцяло към МОМН

Дейностите по легализация на дипломи се прехвърлят от Министерството на външните работи към Министерството на образованието, младежта и науката, реши МС. Сега заверката на образователни документи и поставянето на апостил се извършва от външното министерство след предварителна заверка на образователния документ от просветното. Промяната е в изпълнение на една от мерките в плана за намаляване на регулаторната тежест за бизнеса.

България

БОРИСОВ ПРИВИКА ДУХОВЕН СЛУЖИТЕЛ И В МС

Деси ВЕЛЕВА

В края на последното заседание на кабинета вчера в сградата на МС изненадващо се появи ловчанският митрополит Гавриил. Това е третото духовно лице, с което премиерът в оставка се вижда през последните дни, след като прие в правителствена болница патриарх Неофит и главния мюфтия Мустафа Хаджи. Оказа се, че Борисов е привикал митрополита, за да му даде половин милион лева от ГЕРБ. Гавриил обясни, че нямало държавни пари, затова сумата ще бъде преведена от партията. 500 000 лв. ще бъдат използвани за довършване на първото ниво на нов храм в Ловеч. В него ще има салон за лекции и беседи, кът за младежи и църковен музей.

От разпространената стенограма от разговора на Борисов с министрите вчера става ясно, че той и Цветанов "са се разбрали" да разпределят пари от държавната субсидия на ГЕРБ и за мюсюлманското вероизповедание. С това парите за предизборната кампания на партията щели да са "на минус 4 милиона".



Борисов даде 500 000 лв. за храм на изпроводяк

Кабинетът даде над 7 млн. лева за българския „Лувър" и строителство

Правителството в оставка отпусна вчера над 7 млн. лева за довършването на музейния комплекс, по-известен като българския "Лувър", за археологически разкопки, за капиталови разходи на общините Бургас и Добрич и за вноска в Европейския фонд за демокрация.

Раздадената сума е значително по-скромна от отпуснатите на предишното заседание над 311 млн. лева за столичното метро, декодери за социално слабите, жп линията Пловдив-Свиленград и др.

4 млн. лв., предназначени за Министерството на културата, ще отидат основно за разплащане на довършителни дейности в националния музеен комплекс в София. Проектът обхваща реконструкция и преустройство на няколко сгради в каре то между бул. "Васил Левски" и улиците "Московска", "Оборище" и "19 февруари".

С 805 000 лв. ще бъдат финансирани археологически разкопки и консервация на средновековната крепост "Акра" в Черноморец, северната кула на крепостната стена и в зоната "Провлака" в Созопол и крепостната стена на полуостров Урдовиза край Китен.

Кабинетът одобри 3 млн. лева за капиталови разходи на общините Бургас и Добрич. Бургас ще получи до 2,9 млн. лв. за изграждането на втория етап на надлеза над товарната жп гара и пътния възел на улиците "Одрин" и "Крайезерна". 132 000 лв. ще бъдат използвани в Добрич за поставянето на козирка над трибуните на спортно-тренировъчното игрище в градския парк "Свети Георги".

НОВ ГАФ НА ФАНДЪКОВА:

Всички съобщения за такса смет в София сгрешени

Георги Кадиев иска оставка на зам.-кмета Дончо Барбалов, той твърди, че грешката била само техническа

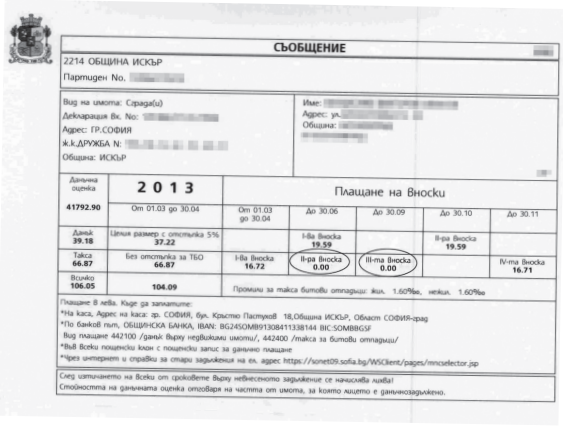
Информация за пореден сериозен гаф изнесе вчера общинският съветник от БСП Георги Кадиев. Според него има драстични грешки в разпратените до столичани данъчни съобщения. Оказа се, че в частта за такса битови отпадъци сумите са намалени наполовина. В съобщенията не са отразени втората и трета вноска за такса смет, а в съответните полета са нанесени нулеви стойности.

Ако хората платят сметките в този вид, загубите за общината ще са близо 92 млн. лева, прогнозира Кадиев. За изпращането на съобщенията на "Български пощи" ЕАД са платени 140 000 лева. Сега ще трябва да се отделят още толкова пари, за да се изпратят нови съобщения с верни данни.

Има и сериозен риск от объркване сред хората и провал на данъчната кампания, коментира общинският съветник в доклада си до кмета Йорданка Фандъкова и заместника й Дончо Барбалов.

В обяснителна записка Боян Данаилов, началник-отдел "Информационно обезпечаване" в Столичната община, поема отговорността за грешката и се опитва да изясни причините, довели до нея. Данаилов е използвал програма за обработване на информация на НАП от миналата година, тъй като за тази не е предоставена. Той все пак е проверил въведените две допълнителни полета за втората и третата вноска за такса смет, но не е видял, че те са занулени.

Кадиев настоява Столичната община незабавно да направи официално съобщение за анулиране на погрешно издадените и разпратени данъчни съобщения. Той иска и оставка на ресорния заместник-кмет Дончо Барбалов, който е с последно предупреждение по случая с гафа с "Карат-С". Според Кадиев трябва да се поиска проверка от страна на МВР за наличието на възможен умисъл с цел саботиране на данъчната кампания. Съветникът очаква и предложение за компенсиране на двойните разходи по разпращане на данъчни съобщения.



СЪОБЩЕНИЕ

2214 ОБЩИНА ИСКЪР

Партиден No.

Вид на имота: Сграда(и)
Декларация Вх. No:
Адрес: ГР.СОФИЯ
ж.к.ДРУЖБА N:
Община: ИСКЪР

Име:
Адрес: ул.
Община:

Данъчна оценка	2013	Плащане на вноски				
41792.90	От 01.03 до 30.04	От 01.03 до 30.04	До 30.06	До 30.09	До 30.10	До 30.11
Данък 39.18	Целия размер с отстъпка 5% 37.22		I-ва Вноска 19.59		II-ра Вноска 19.59	
Такса 66.87	Без отстъпка за ТБО 66.87	I-ва Вноска 16.72	II-ра Вноска 0.00	III-та Вноска 0.00		IV-та Вноска 16.71
Всичко 106.05	104.09	Промяна за такса битови отпадъци: яли. 1.60%о, неяли. 1.60%о				

Плащане в лева. Къде да заплатите:
*На каса, Адрес на каса: гр. СОФИЯ, бул. Кастуков 18,Община ИСКЪР, Област СОФИЯ-град
*По банков път, ОБЩИНСКА БАНКА, IBAN: BG24SOMB91308411338144 BIC:SOMBBGSF
Вид плащане 442100 /данък върху недвижими имоти/, 442400 /такса за битови отпадъци/
*Във всяко пощенско бюро с пощенски запис за данъчно плащане
*Чрез интернет и справки за стари задължения на ел. адрес https://sonet09.sofia.bg/WSClient/pages/mncselector.jsp

След изтичането на всяку от срокове Върху небитсеното задължение се начисява лихва!
Спокойствие на данъчната оценка отговаря на частта от имота, за който лицето е данъчнозадължено.

Данаилов настоява Фандъкова да представи пред Столичния общински съвет доклад с мерки за подобряване на контрола върху работата на администрацията и общинските дружества след лавината от скандали в последните месеци.

Данъчните съобщения на столичани са верни и няма да бъдат преизчислявани, каза зам.-кметът по финансите Дончо Барбалов в отговор на сигнала на Кадиев. Той заяви, че грешката е техническа и не се отразява на крайната сума, дължима за смет.

Три деца загинаха при пожар във Видин

Три деца загинаха при пожар във фургон в ромската махала на Видин. Родителите им, които ги заключили с катинар във фургона, са задържани за 24 часа.

Сигналът за пожара в обитаем фургон в квартал "Нов път", близо до животинския пазар на Сточна гара-Видин, е получен в 21 ч. във вторник. Когато пристигнала полицията, огънят вече бил обхванал изцяло фургона. При пожарогасенето и последвалия оглед са открити телата на три деца - две момчета на 7 и 4 години и момиченце на 1,5 година. Установено е, че около 20 часа същата вечер децата са били оставени без надзор и заключени от 24-годишната им майка А.С. и 33-годишния баща А.С. Семейството е било изгонено от общинско жилище, социални помощи не е получавало.

Фургонът е отоплян от печка на твърдо гориво. В нея са изгаряни стари гуми, обувки, дрехи, тъй като семейството не е имало пари за дърва и въглища. Според съседи децата са заключвани и оставяни сами без надзор не за първи път. От отдел "Закрила на детето" във Видин не са получавали сигнали с такава информация.

УСЛОВНА ПРИСЪДА ЗА МАЙКА, УБИЛА НОВОРОДЕНО

35-годишна майка на три деца получи условна присъда от 1,4 г., след като призна, че умишлено е умъртвила новороденото си. Делото срещу Даниела Илиева от Дебелец бе гледано във Велико Търново по съкратената процедура при закрити врата. Тя обяснила, че нямала средства да се грижи за четвърто дете. Подсъдимата родила сама вкъщи през април миналата година. След това оставила бебето в гардероб, където то се задушило и майката го изхвърлила в контейнер за боклук.



30 души от ромски произход се събраха вчера в Съдебната палата, където се гледа мярката за неотклонение на охранителя, който застреля 16-годишно момче в събота. Сред събралите се роми бяха и родителите на Велин, според които охранителят Петко Еленков трябва да получи най-тежка присъда. Ромите заплашиха, че ако съдът освободи стрелеца, те сами ще го убият

Икономика

Губим още 81 млн. евро за селските райони

Не са представени убедителни документи, че тези средства действително са платени и те почти сигурно няма да бъдат признати за разходи, обясняват от ЕК



България губи още 81 млн. евро по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), съобщи Mediapool вчера, като се позовава на източници от Европейската комисия (ЕК). Така на страната ни ще бъдат отписани досега общо 170 млн. лв. по правилото n+2. Това са средствата, които сме заявили, че ще разплатим по бюджетите за 2009 и 2010 г., но не сме успели да го направим.

Във вторник земеделският министър в оставка Мирослав Найденов се похвали, че оставя сектора спокоен, а хамбарите пълни.

В края на януари България е изпратила искане за възстановяване на 281 млн. евро до ЕК. Средствата са били изплатени през последното тримесечие на 2012 г. по ПРСР. От тях за 200 млн. евро има безспорни доказателства, че това е направено и тези пари ще бъдат възстановени на страната ни, обясни източникът в Брюксел.

За останалите 81 млн. евро България не е представила убедителни документи, че те действително са платени и те почти сигурно няма да бъдат признати за разходи, обясниха от ЕК, като уточниха, че техническите преговори все още не са приключили. Източникът от Брюксел уточни, че тези 81 млн. евро са извън отписаните вече 51 млн. евро по бюджета за 2010 г. Той обаче не можа да посочи по кои точно мерки на ПРСР се отписват парите. Ако те действително са платени, това означава, че ще останат за сметка на държавния бюджет.

Бюджетът, който България трябваше да усвои през 2010 г. до края на 2020 г., възлиза общо на 432 млн. евро. В началото на годината шефът на Държавен фонд "Земеделие" Румен Порожанов обясни, че от него са усвоени 381 млн. евро и така загубата за страната е само 51 млн. евро. Ако не получим одобрение от Брюксел за спорните 81 млн. евро, това означава, че по бюджет за 2010 г. ще ни бъдат отписани 131 млн. евро, което е повече от една четвърт от парите.

По бюджета за 2009 г. в края на 2011 г. загубихме 39 млн. евро.

Загуба на средства се очертава да има и в края на тази година по бюджета за 2011 г., но още е рано да се каже с колко, коментираха от Брюксел. Всичко зависи от мобилизацията на българските фермери да изпълняват бързо проектите и в срок, а администрацията съответно да ги разплаща. На фона на политическата криза това може да се окаже задача с повишена трудност.

Основната пречка за загуба на средства по ПРСР идва от слабия интерес по прилагането на т.нар. зелени мерки - агроекологичните плащания.

МЗХ: ВОДИМ ДИСКУСИИ, НЯМА ОКОНЧАТЕЛНО РЕШЕНИЕ НА БРЮКСЕЛ

Неедновременно от пресцентъра на Министерството на земеделието и храните (МЗХ) обявиха, че в момента се водят технически дискусии по 9-ото изменение на програмата, с което е предложено прехвърляне на средства и към общинските мерки. Преди приключването на дискусиите не може да се твърди дали и колко средства ще останат неусвоени по ПРСР, смятат от ведомството и уточняват, че за риска от загуба на тези пари МЗХ е предупредило още в началото на януари. До излизане на окончателното решение на Брюксел всякакви твърдения са спекулативни, казаха от МЗХ.

Изяждаме 420 хил. тона картофи, произвеждаме едва 100 хил. тона



Засега цената на хляба не би трябвало да се вдига, тъй като цените на зърнените продукти на световните борси спадат, и то сериозно. Това каза Едуард Стойчев, председател на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) пред "Фокус". Той поясни, че брашното, което у нас поскъпва, е своеобразна аномалия, защото логиката на пазара е цената да пада. В момента страната ни има сериозен проблем с производството на картофи, каза Едуард Стойчев. "Ние консумираме около 420 хил.тона на година картофи, а миналата година България е произвела само около 100 хил. тона картофи и то с лошо качество. Има сериозен проблем в този бранш и вече трета година наблюдавам как от нетен износител се превърнахме в нетен вносител. Всяка година спадът е все по-голям и по-голям, миналата година той е драстичен. В момента зависим само от внос, а когато има само вносни суровини - те определят цената. Ние нямаме собствена цена, защото нашите картофи са много малко и с много лошо качество", каза Едуард Стойчев. Той обясни, че рязкото поскъпване на краставици и домати е продиктувано от повишеното търсене и дефицита на пазара. В световен мащаб трендът на агнешкото месо е паднал, така че в сравнение с миналата година има вероятност агнешкото да е малко по-евтино за предстоящите празници, допълни Едуард Стойчев.

Няма афлатоксини в млякото от село Динево



Пробите за наличие на афлатоксини в сурово мляко от млекосъбирателен пункт в село Динево, област Хасково, са отрицателни. Това съобщиха от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ). Агенцията вдига забраната на пункта за търговия и суровината ще може да влезе в хранителната верига. БАБХ регулярно взима проби в изпълнение на Националната мониторингова програма за контрол на остатъци (НМПКО). При взетите миналата седмица проби от пункта в село Динево лабораторните резултати (чрез бърз скрийнингов метод) показаха съмнение за наличие на афлатоксини. По процедура съмнителните проби се изпращат в лаборатория в Белгия за потвърждаване, тъй като скрийнинговият метод не показва точни стойности, а съмнение за наличие. Млекосъбирателният пункт отново може да търгува свободно със събираното мляко.

Ликвидирано е огнището на нюкясълска болест в Звиница

Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) вдига всички рестриктивни мерки, наложени за ограничаването и ликвидирането на нюкясълската болест в района на Кърджали, съобщиха от агенцията. Причина за това е ликвидирането на епизоотичното огнище на болестта по птиците в село Звиница, област Кърджали, и отрицателните лабораторни резултати от 4 март 2013 г.

На 23 януари в село Звиница беше констатирана нюкясълска болест по птиците, която засяга както домашните, така и дивите птици, но не е опасна за човека. За ограничаване и ликвидиране на болестта БАБХ незабавно предприе мерки съгласно европейското законодателство, тъй като болестта причинява значителни икономически загуби в птицевъдството. Всичките 1694 птици, от които 1432 кокошки, 162 петела, 98 гълъба и 2 пуйки в селото бяха умъртвени. Две седмици по-късно, на 6 февруари, БАБХ изплати обезщетения в размер на 15 215 лв. на 98-те стопани, чиито бяха птиците.

Шефът на БЕХ:

Таксата за пренос на ток може да падне с до 10%

Таксата за пренос на електроенергия може да падне с между 5 и 10%. Това заяви ръководителят на Българския енергиен холдинг (БЕХ) Михаил Андонов във вторник. Той подчерта, че намаляването на таксата за пренос не означава автоматично корекция в цената с 5-10 на сто надолу, а подобно понижение би могло да се калкулира в цената, като окончателното решение е на ДКЕВР. Според него това може да се случи, ако бъде намалена "кафявата добавка" - цената, по която се изкупува електроенергията от високоефективното комбинирано производство и добавката "невъзстановяеми разходи". Това може да се случи и като се намалят технологичните разходи на ТЕЦ "Марица-Изток 1" и ТЕЦ "Контур Глобул Марица-Изток 3", съвместно с цената за разполагаемост на Електроенергийния системен оператор (ЕСО), която се калкулира в таксата "пренос".



По неговите думи решението на регулатора за цената на тока е временно, но по-правилно. "Ако се намалят цените за студения резерв, които се дават за разполагаемост, също ще доведат до намаляване на добавката", допълни Андонов. Той добави, че създаването на специален фонд, в който да се събират средствата от "зелена добавка" и от продажбата на емисии въглероден диоксид, също може да допринесе за понижение на таксата "пренос". Трябва за започнат да се ограничават и ВЕИ-тата. По думите на шефа на БЕХ не може едни да работят за сметка на другите.

УДЪЛЖИХА ДО 31 ДЕКЕМВРИ СРОКА ЗА ФИСКАЛНИТЕ АПАРАТИ В АВТОБУСИТЕ

Срокът за поставяне на фискални апарати в автобусите, който изтичаше на 3 април, беше удължен с решение на Народното събрание до 31 декември 2013 г. Това съобщи Васил Пиронков, заместник-председател на Асоциацията на автобусните превозвачи, пред "Фокус". От асоциацията настояват през годината експерти от превозвачите, както и от МФ и от Министерството на транспорта да бъдат включвани в изготвянето и обсъждането на наредбата, за да може системата да бъде работеща. Трябва да се реши при какви условия ще работят тези касови апарати, как ще бъдат съхранявани книгите за дневния отчет и за това кога той ще бъде приключван, посочи Васил Пиронков. По думите му най-голямата пречка за поставяне на фискалните устройства към момента е, че не може да се разделя транспортът на градски, междуградски и международен по отношение на поставянето на фискалните устройства, тъй като това би усложнило много нещата.

Практично земеделие

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Слънчогледът достигна 950 лв. за тон

През изминалата седмица продължава да се наблюдава вяла търговия на вътрешния пазар със зърно в страната. В резултат на създадената пазарна ситуация цената на зърното отчита лек спад. За различните региони той е различен и се движи в ниските нива от предходната седмица. Продължава тенденцията в областите от Южна България снижението на цените да бъде малко по-голямо от тези в областите от Северна България. В следващите периоди влияние върху цените ще започнат да оказват наличните запаси и прогнозите за очакваната реколта от пшеница и ечемик.

Влияние за това състояние на вътрешния пазар, разбира се, оказва и понижението на цените на международните пазари.

На европейските пазари се регистрира понижение на експортната търговия спрямо фючърсната, което повлия на ценовите равнища. Въпреки това прогнозата на анализаторите за следващия период е стабилизиране на цените на зърнените култури и маслодайните семена.

Средните изкупни цени за страната по култури за изтеклия период са както следва: пшеница с високи хлебопекарни качества - 459 лв./т без ДДС (-3 лв./т) спрямо предходната седмица; пшеница с ниски хлебопекарни качества - 444 лв./т (запазва нивото от предходната седмица); непроменени остават и цените на фуражен ечемик - 415 лв./т и пивоварен ечемик - 409 лв./т без ДДС; царевица - 413 лв./т без ДДС (- 2 лв./т); при слънчогледа и рапицата също се наблюдава запазване на нивата от предходната седмица, съответно 865 лв./т без ДДС и 909 лв./т без ДДС.

Цените на едро и дребно при брашната не отчитат движение спрямо предходния период и са на нива: за тип 500 - 799 лв./т, за тип 700 - 764 лв./т, за тип 1150 - 738 лв./т, на дребно на най-масовия тип 500 пакетирано брашно е 1.16 лв./кг.

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

Напусналите количества зърно и зърнени продукти от страната за изминалата седмица са в размер на 27 859 тона, което е с 37 286 т по-малко спрямо предходната седмица. По основни видове зърно и зърнени продукти данните са както следва: 9604 т пшеница; 1093 т ечемик; 1661 т черен маслодаен слънчоглед; 5921 т царевица; 5378 т рапица; 76 т шарен слънчоглед; ориз - 543 т; оризова арпа - 489 т; карго - 45 т; кориандър - 108 т; овес - 117 т; царевичен зародиш - 2517 т и 258 т брашно.

Общо от началото на настоящата реколтна година страната са напуснали 3,21 млн. тона зърно, при 4.17 млн. т или 0,96 млн. т по-малко спрямо същия период на предходната 2011 реколтна година.

СТАТИСТИКА

ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница реколта 2012 година за периода 01.07.2012 - 25.02.2013 г. е 1 987 928 т (1 749 106 т за ЕС и 238 822 т за трети страни). За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза на 1 868 202 т и това е със 119 726 т повече за настоящата година.

По оперативна информация общото количество брашно от реколта 2012 година, напуснало страната за определения период, е 32 025 т, което е с 15 886 т повече спрямо напусналото количество брашно към същия период на миналата година.

ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик, напуснало страната от реколта 2012 година за периода 01.07.2012 - 25.02.2013 г., е 303 460 т (93 845 т за ЕС и 209 615 т за трети страни). Към същия период на миналата реколтна година напусналият ечемик е бил в размер на 323 771 т, което е с 18 311 т повече спрямо настоящата.

РАПИЦА

За периода 01.07.2012 - 25.02.2013 г. напуснали количества рапица от страната реколта 2012 година са 191 735 т (166 398 т за ЕС и 25 337 т за трети страни). За същия период на миналата реколтна година напусналата рапица е възлизала на 467 129 т, което е с 275 394 т повече от настоящата година.

ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевица реколта 2012 г., напуснало страната за периода 01.09.2012 - 25.02. 2013 г., е в размер на 292 618 т (267 896 т за ЕС и 24 722 т за трети страни). Към същата дата на миналата година напусналото количество е 891 617 т, което е с 598 999 т повече спрямо настоящата реколтна година

СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2012 г., напуснало страната за периода 01.09.2012 - 25.02. 2013 г., е 431 384 т (355 540 т за ЕС и 75 844 т за трети страни).



СЪСТОЯНИЕ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР

АКТУАЛНА ЦЕНОВА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ 25.02.2013 г.

Цените на пшеницата с високи хлебопекарни качества през изтеклия период отчитат понижение във високите ценови равнища и варират от 440 до 470 лв./т за различните области. За областите от Южна България са от 440 до 460 лв./т, а за областите от Северна България са от 450 до 470 лв./т. За същия период на предходната година средните цени на пшеницата с високи хлебопекарни качества са били в границите на 330 - 370 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 338 лв./т без ДДС.

При пшеницата с ниски хлебопекарни качества също се наблюдава спад и са в диапазона 420 - 450 лв./т без ДДС. За сравнение, през миналогодишната реколта средните цени на пшеницата с ниски хлебопекарни качества бяха в рамките на 310 - 350 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 318 лв./т без ДДС.

Цените на пивоварния ечемик запазват нивата си от предходната седмица и са в границите от 390 до 450 лв./т без ДДС. За същия период на предходната година средните цени на пивоварния ечемик са били в границите на 350 - 370 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 357 лв./т без ДДС.

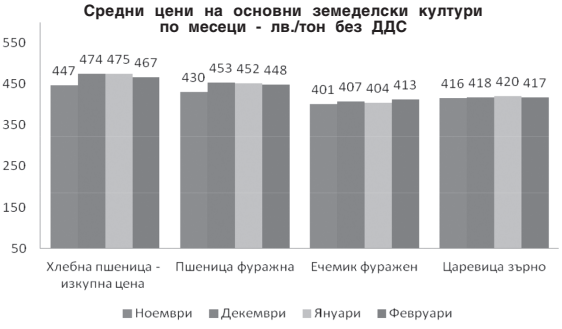
Цените на фуражния ечемик през изтеклия период запазват равнищата си от миналия отчет и се движат в рамките на 380 - 450 лв./т без ДДС. За сравнение, през миналогодишната реколта средните цени на фуражния ечемик бяха в рамките на 340 - 360 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 347 лв./т без ДДС.

При черния маслодаен слънчоглед изкупните цени се движат в широк диапазон между 800 - 950 лв./т, за областите Пазарджик и Стара Загора достигат до 1000 лв./т без ДДС. Това ценово равнище е за слънчоглед с високи изисквания за чистота и влага. За сравнение, през миналогодишната реколта средните цени на черния маслодаен слънчоглед бяха в рамките на 710 - 750 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 710 лв./т без ДДС, като най високите ценови равнища са били на ниво 830 - 840 лв./т.

Цени на царевицата-зърно бележат леко понижение и са на нива от 380 - 450 лв./т. Добрата запасеност от тази култура е предпоставка цените на този етап да не се повишават. По същото време на предходната година средните цени на царевицата реколта 2011 година са били в границите на 320 - 380 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 334 лв./т ез ДДС.

Цените на рапицата са без промяна и са в рамките на 900 - 930 лв./т без ДДС. Средната цена за страната е 909 лв./т без ДДС, без движение в сравнение с миналата година.

Средни цени на основни земеделски култури по месеци - лв./тон без ДДС



МЕЖДУНАРОДНИ ЦЕНИ

През изминалата седмица цените на международните и европейските пазари след спада през предходната седмица започнаха да се стабилизират. Не се отчита понижение спрямо достигнатите нива през миналата седмица. В момента основните фактори, които оказват влияние на цените в Европа, са различните прогнози за добива на зърно в Южното полукълбо, по-добрите прогнозни данни за запасите от соя и царевица в САЩ, както и продължаващите коментари за нулиране на вносното мито в Русия.

В края на наблюдавания период цените на експортния пазар във Франция са на нива от 248-250 евро/т FOB Руан за мелничарска пшеница 1 клас (11-12,5% протеин 220 Хагберг). Немската пшеница се търгуваше на нива от 265-271 евро/т FOB Балтийско море (мин. 12% протеин, 225 Хагберг). Мартенските котировки на парижката борса достигнаха нива от 242-244 евро/т. Царевицата FOB Бордо достигна ценовото равнище от 227 евро/т. Фуражният ечемик отчита леко повишение и е на ниво от 228 евро/т FOB Руан, а пивоварният запазва нивото си от 225 евро/ т.

На борсата в Будапеща цените на хлебната пшеница бележат спад и са 298 дол./т, а при фуражната пшеница 287 дол./т. При царевицата се отчита намаляване на ценовите нива до 276 дол./т, а при фуражния ечемик до 295 дол./т.

При черния маслодаен слънчоглед цените ФОБ Будапеща са на нива от 639 дол./т, а при рапичното семе на 626 дол./т, което е лек спад спрямо предходната седмица. Рапичното семе на СРТ Хамбург се търгуваше на нива от 474 евро/т, което е намаление от 2 евро/т спрямо предходната седмица.

В Черноморския регион продължава да се наблюдава силен спад на обемите на износ от основните износители Русия и Украйна. Това оказва влияние и на цените на пазара, които се задържат на нивата от предходната седмица. На Украинския пазар пшеницата се движи в диапазона 285 - 290 дол./т за мелничарската и 257-263 дол./т за фуражната. В Русия цената ФОБ на пшеницата с високи хлебопекарни качества се движи в диапазона 380 - 400 дол./т, а тази с ниски хлебопекарни качества 370-385 дол./т. При царевицата на Украинския пазар диапазонът на цените е в границите от 287- 290 дол./т ФОБ Одеса. Слънчогледовото семе в Украйна е на ценови равнища от 620-635 дол./т, а в Русия диапазонът е 550-565 дол./т, което е регистриран спад средно от 5 до 10 дол./т.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Икономика

С 0,8% е нараснала икономиката през 2012 г.

Слабият ръст е и заради спада на крайното потребление, износа и вноса през последното тримесечие на годината



През четвъртото тримесечие на 2012 г. брутният вътрешен продукт (БВП) възлиза на 21 085 млн. лв., като отчита ръст спрямо същото тримесечие на предходната година от 0,5%. На човек от населението се падат 2892 лв. от стойностния обем на показателя. Преизчислен в евро, БВП е съответно 10 780 млн., като на човек от населението се падат 1478 евро, показват данните на Националния статистически институт.

За цялата 2012 г. БВП възлиза на 77 583 млн. лв., като нарастването спрямо 2011 г. е 0,8%. Преизчислен в евро, БВП е съответно 39 667 млн. евро, като на човек се падат 5436 евро.

Създадената от отраслите на национална икономика брутна добавена стойност (БДС) през четвъртото тримесечие на 2012 г. възлиза на 18 356 млн. лв. по текущи цени, като реално се увеличава с 0.3% спрямо 2011 г.

През четвъртото тримесечие на 2012 г. спрямо същото тримесечие на предходната година относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономиката се увеличава с 0.8% и достига 4.3%. Индустриалният сектор увеличава относителния си дял в добавената стойност на икономиката с 0.6% и достига 26.3%. Относителният дял на добавената стойност, реализирана от дейностите в сферата на услугите, намалява и достига до ниво от 69.4% при 70.8% през съответния период на предходната година. Външнотърговското салдо от стоки и услуги е отрицателно.

През четвъртото тримесечие на 2012 г. БВП запазва равнището си спрямо третото тримесечие на 2012 г., докато брутната добавена стойност в икономиката се увеличава с 0.2%. По предварителни данни за четвъртото тримесечие на 2012 г. крайното потребление бележи спад от 0.1% спрямо предходното тримесечие, а бруто образуването в основен капитал намалява с 0.4%. Износът на стоки и услуги също намалява - с 0.6%, както и вносът на стоки и услуги - с 2.3%.

През четвъртото тримесечие на 2012 г. спрямо същото тримесечие на предходната година брутната добавена стойност се увеличава с 0.6%. Динамиката на БДС се определя от регистрирания растеж в аграрния сектор - с 2.3%, промишленост - с 3.7%, търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство - с 3.8%, държавно управление, хуманно здравеопазване и социална работа и образование - с 2.9%, и други услуги - с 8.8%.

За сравнение, през 2011 г. БВП възлиза на 75 308 млн. лв. по текущи цени. Преизчислен в съпоставими цени за 2005 г., БВП се е увеличил с 1.8% спрямо предходната година. Преизчислена в евро, стойността на БВП възлиза на 38 504 млн. евро, като на човек от населението се падат 5172 евро. Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност през 2011 г. е 65 174 млн. лв. по текущи цени.



БАНКИТЕ С РЕКОРДНИ ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ

Приходите от такси и комисиони на банковата система през 2012 г. достигат рекордните в историята 876.878 млн. лв. Общо 16 от трезорите в страната отчитат ръст на постъпленията си по това перо, докато останалите 15 бележат спад, показват изчисления на Profit.bg. Година по-рано приходите от такси и комисиони се равняваха на 874.9 млн. лв. спрямо 844 млн. лв. за 2010 г., 823 млн. лв. за 2009 г. и 874.7 млн. лв. за година по-рано. Така за последните 5 години постъпленията от такси и комисиони на банките в България достигат внушителните 4.29 млрд. лв. Общо 18 от опериращите в страната 31 банки отчитат приходи от над 10 млн. лв., като начело по този показател са двете най-големи банки в страната Уникредит Булбанк и Банка ДСК със съответно 162 и 114 млн. лв.

Следва Обединена българска банка с 83.9 млн. лв., както и Първа инвестиционна банка и Райфайзенбанк респективно с 81.5 млн. лв. и 69.6 млн. лв.

В топ 10 по този показател са още Пощенска банка, SG Експресбанк, СИБАНК, Централна кооперативна банка и МКБ Юнионбанк. Най-голям ръст през изминалата година при постъпленията от такси и комисиони се отчита при Централна кооперативна банка (+6.39 млн. лв.), докато най-голямо понижение при Уникредит Булбанк (-10.779 млн. лв.). Приходите от това перо са едни от основните за формирането на финансовите резултати на банките. Припомняме, че две от опериращите в страната 31 банки приключиха изминалата година с печалба от над 100 млн. лв., а 11 от тях с положителен финансов резултат от над 10 млн. лв.





Производителността на труда се е повишила с 5,5%

През четвъртото тримесечие на 2012 г. брутният вътрешен продукт на един зает се увеличава с 5,5% в сравнение със същото тримесечие на предходната година, сочат предварителни данни на НСИ.

На едно заето лице се падат 6732,60 лв. от текущия обем на брутния вътрешен продукт (БВП), като всеки зает създава средно 16 лв. БВП за един отработен час.

Брутната добавена стойност средно на един зает към края на 2012 г. реално се увеличава с 5,8% и също така с 5,8% за един отработен човекочас спрямо съответното тримесечие на предходната година.

В края на 2012 г. равнището на производителността на труда е най-високо в сектора на услугите - 6565,30 лв. брутна добавена стойност средно на един зает и 15,10 лв. за един отработен човекочас, според НСИ. Най-ниска е производителността на труда в аграрния сектор - 1468 лв. брутна добавена стойност на един зает и 3,90 лв. за един отработен човекочас.

През четвъртото тримесечие на 2012 г. заетите лица в икономиката са били 3 131 700. Най-голямо увеличение на относителния дял на заетите се регистрира в сектора на услугите.

Свят

Светът скърби за Уго Чавес

Обичан или мразен, харизматичният лидер на венецуелската Боливарска революция отвори нова страница в развитието на Латинска Америка

Смъртта грабна венецуелския президент Уго Чавес в Каракас във вторник, съобщи по държавната телевизия вицепрезидентът Николас Мадуро. "Получихме информация, най-разтърсваща и най-трагична, която обявяваме на нашия народ, че в 16:25 (22:55 българско време), днес, 5 март, почина нашият командант - президентът Уго Чавес Фриас, след като се бори срещу болестта в продължение на почти две години", заяви Мадуро с напиращи сълзи.

Тялото на венецуелския лидер Уго Чавес ще бъде положено за поклонение в продължение на три дни във военната академия в Каракас от сряда до служба, която ще бъде извършена в петък в присъствието на чуждестранни лидери, предаде АФП. Обявявайки седемдневен траур, външният министър на Венецуела Елиас Хауа заяви, че официалната церемония ще бъде проведена на 8 март, петък, когато тялото на Чавес ще бъде предадено на земята.

Съболезнования към семейството на Ел команданте и към венецуелския народ бяха отправени от целия свят.

Руският държавен глава Владимир Путин поднесе дълбоки съболезнования на венецуелския вицепрезидент Николас Мадуро и на целия народ в страната по повод кончината на нейния лидер Уго Чавес, когото нарече изтъкнат ръководител и близък приятел на Русия, предаде ИТАР-ТАСС. Путин определи Чавес като "оригинална личност, силен човек, който гледаше към бъдещето и винаги си поставяше най-високата летва" и призова народа на Венецуела да продължи благородното дело - изграждането на Боливарската република Венецуела като силна, независима и процъфтяваща държава.

Президентът на Бразилия Дилма Русеф определи смъртта на Уго Чавес като "непоправима загуба". По нейните думи, света е напуснал "велик латиноамериканец" и "приятел на бразилския народ". "Това е велик лидер, непоправима загуба, и преди всичко приятел на Бразилия, приятел на бразилския народ", заяви тя, преди да поиска минута мълчание по време на среща с провинциални лидери в Бразилия.



Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Цяла Венецуела потъна в скръб след вестта за кончината на Чавес

Властите в Куба обявиха тридневен национален траур след смъртта Уго Чавес - най-близкият регионален партньор на Острова на свободата и основен негов икономически поддръжник. В официално изявление, прочетено в ефира на държавната телевизия, правителството на Куба заяви, че Чавес "е подкрепял Фидел Кастро като истински син" по време на своето 14-годишно управление. Аржентинските власти също обявиха тридневен траур във връзка с кончината на Уго Чавес, съобщи Националното радио на страната. Президентът на страната Кристина Кирхнер е отменила всички официални мероприятия. "Съжалявам за смъртта на президента Уго Чавес. Изразявам своите най-искрени съболезнования на неговото семейство и венецуелския народ", написа президентът на Бразилия Енрике Пеня Нието в туитър.

Британският външен министър Уилям Хейг заяви в изявление, разпространено от британското външно министерство, че е опечален от смъртта на Чавес. "Като президент на Венецуела в продължение на 14 години той остави дълготраен отпечатък върху страната и извън нея", посочи британският министър. Той предложи съболезнованията си на семейството на Чавес и на венецуелския народ.

Актьорът Шон Пен в изявление изрази скръбта си от кончината на своя приятел, венецуелския президент Уго Чавес, който изгуби битката с рака. "Днес народът на САЩ изгуби истински приятел, за който дори не знаеше, че има. А бедните хора по света изгубиха свой защитник", пише Пен в изявлението си. "Аз изгубих приятел, който бях благословен да имам. Мислите ми са със семейството на президента Чавес и народа на Венецуела", пише още звездният актьор. Пен бе също категоричен, че "Венецуела и нейната революция ще продължат да живеят под доказаното лидерство на вицепрезидента Мадуро".

Американският президент Барак Обама в специално заявление без съболезнования към Венецуела отбелязва, че САЩ са готови за установяването на конструктивни отношения с правителството на Венецуела и че страната може да започне нова глава в историята си, основана на демократичните принципи, върховенството на закона и спазването на правата на човека.

ФРАНЦИЯ РЕФОРМИРА ТРУДОВИЯ ПАЗАР

Френското социалистическо правителство стартира вчера своя проект за реформа на трудовия пазар, която ще предостави поголяма гъвкавост на предприятията в период на икономически трудности и в същото време ще даде нови права на работниците и служителите. Проектозаконът, който е обект на критики от страна на някои синдикати, беше одобрен от правителството вчера и ще бъде предложен за дебати в парламента през април. Документът транспонира споразумението от началото на януари за "сигурността на заетостта" между работодателите и някои синдикати. "Увенча се с успех един метод - методът на социалния диалог, на преговорите, на търсенето на компромис", заяви премиерът Жан-Марк Еро, изразявайки желание проектозаконът да бъде одобрен от парламента "скоро" и без съществени промени.

НАД 1/3 ОТ БРИТАНЦИТЕ ЩЕ ГЛАСУВАТ ЗА ЮКИП

Над една трета от британските избиратели обмислят да гласуват за Британската партия за независимост, която подкрепя излизането на Великобритания от Европейския съюз. Това показват резултатите от наскоро проведено социологическо проучване. Премиерът Дейвид Камерън не може да спечели парламентарно мнозинство на националните избори през 2015 година без подкрепата на традиционните си дясноориентирани привърженици, все повече от които, според допитванията до общественото мнение, "зарязват" консерваторите в полза на ЮКИП. Партията, която няма депутати в парламента в Лондон, отне част от подкрепата за Консервативната партия с агресивната си платформа, осъждаща бюрократията в ЕС и имиграцията от Източна Европа.

РЕЦЕСИЯТА В ЕВРОЗОНАТА СЕ ЗАДЪЛБОЧАВА

Рецесията в еврозоната се задълбочи през четвъртото тримесечие на 2012 г. заради дълговата криза и мерките за строги ограничения на разходите, наложени в почти цяла Европа, сочат данните на европейската статистическа служба Евростат. БВП на еврозоната е регистрирал спад с 0,6% в последните три месеца на 2012 г., сочат вторите данни на Евростат. През четвъртото тримесечие разходите за потребление на домакинствата са намалели с 0,4%, инвестициите - с 1,1%, износът и вносът - с 0,9%, посочва статистическата служба в комюнике. БВП на ЕС е намалял с 0,5% в края на 2012 г. след лекия растеж от 0,1% предишното тримесечие. Той е регистрирал спад от 0,3% за цялата година.

ОБАМА ИСКА ПРОМЕНИ ПРИ ГЛАСУВАНЕТО В МВФ

Президентът на Съединените щати Барак Обама поиска от Конгреса одобрение за прилагане на "историческите" реформи в правата за гласуване в Международния валутен фонд. Реформите бяха съгласувани през 2010 година. Те целят да се засили влиянието на страни като Китай върху дейността на международната финансова институция.

Паралелно с това Министерството на финансите поиска да бъде одобрено и прехвърлянето на 65 милиарда долара от кризисния фонд на МВФ в квотата на Съединените щати. Тази стъпка е необходима, за да се осигури финансирането на американската администрация до края на финансовата 2013 година.

www.duma.bg

кратки

Брюксел разследва цените на тока в Германия

Еврокомисията започна задълбочено разследване за евентуална незаконна намеса на държавата в Германия, където някои предприятия - потребители на електрическа енергия, ползвали облекчения в плащането на задълженията си за сметка на потребителските организации. От 2011 г. законът освобождава големите консуматори на ток от плащане за пренасянето на енергията. Този бонус, който през 2012 г. достигнал обща сума 300 млн. евро, се финансира от потребителите, които от миналата година трябва да плащат специална такса.

Плевнелиев на среща с лидерите на ЕС

Президентът Росен Плевнелиев се срещна с лидерите на ЕС по време на посещението си в Брюксел. Държавният глава проведе разговори с председателя на ЕК Жозе Барозу, президента на Европейския съвет Херман Ван Ромпой, българската комисарка Кристалина Георгиева и председателя на Европарламента Мартин Шулц. По време на визитата си Плевнелиев отбеляза заедно с президента на Израел Шимон Перес 70-годишнината от спасяването на българските евреи по време на Втората световна война в Европейския парламент.



Възпитатели и учители излязоха на предупредителна стачка в Берлин, свикана от германската конфедерация на профсъюзите. Междувременно общественият транспорт в Дюселдорф беше парализиран заради протест на държавните служители

Вашето ТАКСИ Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" № 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

Свят

И Финландия ни спира за Шенген

Хелзинки се противопоставя към присъединяването на България и Румъния заради високото ниво на корупцията и неспазването на принципите на правовата държава



Финландия обяви официално, че се противопоставя на влизането на Румъния и България в Шенген само ден преди срещата на вътрешните министри на ЕС по този въпрос. Скандинавската страна заяви категорично, че ще блокира опитите на двете балкански държави да се присъединят към свободната за пътуване зона, пише финландското онлайн-издание "Юле".

Според вътрешния министър Пайви Расанен парламентът и финландското правителство са убедени, че двете страни са корумпирани, не са успели да наложат върховенство на закона и освен това са били приети в ЕС прекалено лесно. Той категорично заяви, че позицията на Хелзинки не е свързана с проблема с източноевропейските роми, които пристигат в страната. "Твърде много въпроси бяха оставени без отговори и сега ние трябва да се справим с тях", подчерта Расанен, като добави, че Румъния и България са били приети твърде лесно и рано в Европейския съюз.

Припомняме, че подобна позиция на вчерашното решение на Хелзинки срещу включването ни в Шенген беше огласена преди броени дни и от Берлин. По този повод румънският президент Траян Бъсеску заяви в понеделник, че има най-малко седем страни, които се противопоставят на влизането на Румъния и България в Шенген, без да ги назове. Премиерът Виктор Понта обяви, че Букурещ няма да настоява за гласуване на решение за влизане в Шенген на Съвета на ЕС, след като германският вътрешен министър Ханс-Петер Фридрих заяви в интервю за сп. "Шпигел", че Германия може да използва правото си на вето.

От британската Камара на лордовете дойде негативно изявление по наш адрес. Според нея България и Румъния са се присъединили към ЕС, преди да бъдат подготвени. Европейският съюз трябва да бъде по-внимателен, за да гарантира, че страните спазват човешките права и демокрацията, преди да се присъединят към Европейския съюз, настоя комисията за ЕС в британската Камара на лордовете, цитирана от Би Би Си.

Проблемите с корупцията и съдебната реформа трябваше да бъдат решени, преди страните да влязат в ЕС, подчертаха лордовете. Те все пак са на мнение, че разширяването на ЕС е подсилило икономическия растеж и европейската сигурност. Според комисията разширяването на ЕС изостава като приоритет предвид сегашните икономически трудности в еврозоната, а интересът на желаещите да се присъединят също отслабва. "Умората от разширяването (в ЕС) и умората за присъединяване (в страните-кандидатки) може сериозно да застраши бъдещето на дневния ред за разширяване", посочиха още от комисията.

Междувременно еврокомисарят по вътрешни работи Сесилия Малстрьом обяви, че ежегодно Европейският съюз губи до 120 млрд. евро заради корупция. "До 20-25% от стойността на държавните договори отиват в джобовете на чиновниците. При това държавните поръчки в страните от ЕС достигат около 15% от общия БВП на Евросъюза", отбеляза тя. Според данните на комисията българският държавен апарат е сред най-корумпираните в ЕС. Подобна оценка имат и Румъния, Чехия, Словакия и Италия. Така например трима от петима ръководители на малки компании в Чехия смятат, че те са принудени да прибягват до подкупи, за да спечелят конкурси. България просто не публикува данните за договорите и резултатите от търговете за държавни поръчки. Подобна практика е разпространена и в Италия. Гърция, Португалия и Испания имат също сериозни недостатъци в сферата на отчетността на държавния сектор.

Малстрьом изрази надежда, че тласък за решаването на този проблем ще стане публикуването на антикорупционни отчети през тази година.

Сирийските бежанци вече са 1 милион

Прагът от 1 милион сирийски бежанци, регистрирани или получаващи помощи като такива, е достигнат, съобщи в комюнике Върховният комисариат на ООН за бежанците, цитиран от АФП.


Снимка БГНЕС

"С 1 милион бягащи хора, милиони бежанци вътре в страната и хиляди хора, пресичащи границите всеки ден, Сирия навлезе в спиралата на пълна катастрофа", заяви в комюнике върховният комисар за бежанците Антонио Гутерес.

Половината от бежанците са деца, отбелязват от ООН, като повечето са под 11-годишна възраст и често са травматизирани от случилото им се. Най-много сирийски преселници има в Йордания, Ливан, Турция, Ирак и Египет.

Кипър иска сделка през март

Започнаха срещите на експерти на тройката международни кредитори в Кипър, съобщи кипърският гръцки вестник "Филелефтерос". Екипът, който иска да проучи възможностите кредитното споразумение да бъде подписано преди края на март, ще остане на острова до петък.

В. "Филелефтерос" пише, че според Германия и други държави, за да бъде кипърският дълг управляем, до 2020 г. той трябва да бъде намален с 3,5 млрд. евро. Позицията се подкрепя и от Международния валутен фонд, който продължава да не желае да участва в кипърското споразумение.

През юни миналата година Кипър започна преговори с тройката международни кредитори - Еврокомисията, ЕЦБ и МВФ, за предоставяне на помощ за рекапитализация на водещите банки, претърпели огромни загуби от отписването на гръцкия дълг.

По предварителни оценки помощта може да възлиза на 17,5 млрд. евро, което е равно на годишния брутен вътрешен продукт (БВП) на Кипър. Предоставянето на такава сума ще означава, че външният дълг на страната ще достигне 140-150% от БВП и ще стане неуправляем.

ЕК глобява „Майкрософт" с 561 млн. евро

Европейската комисия наложи глоба от 561 млн. евро (730 млн. долара) на Майкрософт, защото не е осигурила на клиентите право на избор на интернет браузър, макар че обещала да го направи.

Комисията съобщи, че за първи път санкционира компания, защото не е отговорила на предишно оплакване на ЕС, което прави нарушението много сериозно. През 2009 г. Комисията изиска от "Майкрософт" да предостави на клиентите избор на уеб браузър до 2014 г. след оплаквания, че ги ограничава до собствените си продукти.

ЕС имаше множество спорове с "Майкрософт", като през 2008 г. глоби компанията с 899 млн. евро, които впоследствие бяха намалени на 860 млн. евро, заради неизпълнение на наредба за споделяне на продуктова информация с конкурентите си, така че техният софтуер да може да работи с "Уиндоус".

През деня и с удобства

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
ДУМА

Татяна ШАДРИНА

Руските железничари са готови да предложат алтернатива на автобусния междуградски транспорт в Централната част на Русия. Те пускат дневни скоростни влакове, които още през тази година ще вървят в шест направления.

В някои случаи, такива влакове също могат да заместят електричките (широко разпространени в Русия елекровлакове за по-къси разстояния - бел. ред.), които заради разногласия между регионите за финансирането им, пътуват все по-рядко. При това цената на пътуването в експреса ще бъде почти същата като цената на автобусния билет.

Засега скоростните влакове в Русия не са много, можеш да ги преброиш на пръсти. Например, Питер-Псков, Москва-Воронеж. Затова и автобусните превози са толкова търсени. Скоро обаче нещата трябва да се променят. В края на януари вече пуснаха влака Москва-Ярославъл. Той върви три пъти на ден и пътува три часа със скорост 90 км/час. Максималната скорост на влака обаче е 160 километра в час, така че ако позволи инфраструктурата и се появят нови локомотиви, времето за пътуване до Ярославъл ще се съкрати двойно, уточни първият зам.-ръководител на Федералната пътническа компания Владимир Каляпин. А към осми март в този влак ще се появи и услугата интернет.

Планира се нови скоростни влакове да пътуват също така между Москва и Брянск, където влакът ще върви през деня 4 часа и 30 минути. А между Москва и Нижни Новгород ще се появи по-евтина алтернатива на "Сапсан", времето на пътуване ще бъде 4 часа. От Москва до Саранск с такъв дневен влак се стига за 8 часа. А пътуването от Москва до Кострома трае шест часа. От столицата до Иваново пък са 5 часа. Сега по това направление вървят десет автобуса и още приблизително пак толкова извънредни рейсове. Планира се да пусне влак и от Белгород до Москва. Той ще спира в Тула, Орел и Курск. Това ще помогне не само да се свърже Белгород със столицата, но и с други градове. През летния сезон, вероятно, ще върви и влак по линията Краснодар-Адлер. Времето за пътуване ще бъде 5,30 часа.



Новата тенденция в развитието на дневните влакове не е случайна, в регионите се активизира икономическият живот, хората вече получават повече пари, обяснява Каляпин. При това пътешествието с влак има своите предимства от гледна точка на удобството и сигурността. Между другото търсенето на скоростните влакове може да нарасне не само за сметка на автобусните превози, но и на самолетните. Както твърдят някои експерти, пътникът е готов да пътува с влак, ако времето за пътуване в сравнение със самолета е два пъти по-голямо. Така че железничарите смятат да се борят за пътници и с авиокомпаниите.

Интересни промени, може би, ще бъдат предложени и на пътниците, отиващи в чужбина. Вероятно ще бъде възстановен дневният влак до Киев и Минск. Освен това железничарите планират да установят връзка с Полша през Беларус без да се сменят колелата на локомотивите. това направление е много търсено сред туристите. И сега железничарите обмислят варианта, при който пътниците ще имат възможност да не излизат от влака в Брест, за да се качат на автобус и така да пресекат границата. От Москва влакът ще върви право в полския град Тереспол, а митническият контрол ще се прави направо във влака.

Интервю

Проф. д-р Силвия Чернинкова:

Рефренът „реформа в здравеопазването” продължава

Не винаги намираме достатъчно време да говорим с болния, в това отношение сме длъжници на пациентите, твърди отоневрологът от Клиника по нервни болести в болница „Александровска”

Интервю на Юлия ПИСКУЛИЙСКА

Дали прочитът на клетвата в професия като вашата е еднакъв за всички, които я полагат? Това е клетва в името на живота - вярност към принципи, честност, почтеност, към собствената си човешка позиция? Защо често пациентите остават със своите съмнения за тази вярност?

- Няма друга професия, в която за всички стартът да започва с публично произнесена клетва. Дори само този факт показва уникалността на лекарската професия. Хипократовата клетва, идваща от древността, е клетва в името на всеотдайността, отговорността, почтеността на всеки лекар към пациентите си. Защото наистина няма по-безценно нещо от живота и здравето на хората. По правило всеки млад лекар добре разбира това и се стреми да спазва принципите на Хипократовата клетва. Разбира се, че има и изключения, но те наистина са само изключения. Убедена съм, че никой лекар в началото на кариерата си не проектира да бъде бездушен към пациентите си, безотговорен или некомпетентен.

Вие сте човек с позиция, с мислене на гражданин, да обобщим - със социално мислене. Как заплаща в днешно време един специалист удовлетворението да има достойнство?

- Винаги съм имала рефлекс към несправедливостите, случващи се както с мен, така и с другите. Да запазиш достойнството си е лукс, което си има своята цена. Много по-удобно е, и за съжаление, не рядко наблюдавано е поведението на мимикрия и раболепие пред висшестоящите.

Какво в поведението на колегите ви буди възхищението ви? И какво - неодобрението ви?

- Имам много достойни колеги. Но не всички отстояват мнението си или принципите си с цената на всичко. Някои се примиряват с неуредиците или несправедливостите, други напускат или заминават за чужбина.

Професионализмът на един медик е гаранция за живот. Едно време много си говорехме за самоусъвършенстването, за тая ведра човешка жажда да знаеш повече заради другите, не просто за собственото си самочувствие. Как е сега?

- Както и в другите професии, така и в медицината постоянното самоусъвършенстване е гаранция за професионализъм. Но в медицината залогът е несравнимо по-голям - от това зависи животът и здравето на хората. В момента се наблюдава известна подмяна на ценностите. Тъй като здравните заведения са и търговски дружества, от много съществено значение е реализирането на приходи. Но това не трябва да е самоцел. Не трябва болният да излиза от болницата неудовлетворен или недолекуван. Затова трябва да се намери баланс между комерсиалните интереси и пълноценността на диагностично-терапевтичния процес при всеки болен. Тъй като основните приходи идват от НЗОК според реализираните “клинични пътеки”, за лекаря става приоритет по коя “пътека” да лекува и изпише пациента. Но човешкият организъм е изключително сложна и динамична биологична система, много често пациентите имат повече от едно заболяване, което следва да бъде проследено и лекувано. При сега действащата система едно заболяване (по съответната “клинична пътека”) е приоритетно, като е задължително за лекуващия лекар да изпълни диагностично-терапевтичния алгоритъм за това заболяване, за да бъде то заплатено от НЗОК. Провеждането на допълнителни изследвания извън предвидения алгоритъм, каквито много често се налага да се правят при болните (включително и скъпо струващи такива), би натоварило бюджета на здравното заведение. В подобни случаи пред лекаря стои дилемата - да проведе ли изследването с риска да натовари лимитирания бюджет на здравното заведение, което може да рефлектира в крайна сметка и върху собственото му заплащане, или да “спести” това изследване на болния. Поведението при подобна дилема зависи от индивидуалното решение и воля на лекаря.



Снимка 24 ЧАСА

Професор д-р Силвия ЧЕРНИНКОВА, д.м.н., има две клинични специалности: неврология и офталмология. Автор е на близо 250 научни труда и множество публикации, включително в международни високо импакт-факторни медицински списания. Тя е активен участник в научни проекти по линия на МОН и Медицинския университет, включително и съвместни разработки с международни научни колективи. Проф. Чернинкова проявява интерес в своята работа най-вече към медицински сфери като невроофталмология, множествена склероза, наследствени неврологични заболявания, мозъчни тумори, някои наследствени очни заболявания като първична вродена глаукома и пигментен ретинит.

Какво бихте променили в ситуацията, в която сега е професията ви, ако имахте тази възможност - като условия за работа, като отношение към професионализма...

- Смятам, че сега действащата система се нуждае от дълбоки и коренни промени и реформиране. Фактът, че все още сме във финансова криза, вероятно е една от причините подобни промени да не се провеждат. Но реформирането на здравеопазването е изключително належащо.

Пациентите: вашия поглед към тях. И към тази често срещана критичност към лекарите, към поставянето им под общия знаменател на небрежност и безхаберие?

- В последно време станахме свидетели на усилени медийни атаки, насочени срещу лекарите у нас. Но както казах, всеки случай на предполагаема лекарска грешка трябва да се оценява безпристрастно. В редица случаи на фатален изход просто не е имало никаква друга алтернатива за болния, касаело се е за тежко, невъзвратимо заболяване, което не би могло да бъде преодоляно. Разбира се, има и случаи на проявена небрежност или диагностична грешка, но подобни инциденти не са правило, а изключение.

Състраданието е част от лечението, думите на лекаря са част от лечението... Моля, поразсъждавайте мънично на тази тема...

- По правило добрият лекар съчувства и е съпричастен към проблемите на своя пациент. Словото на лекаря е част от лечението. Не винаги намираме достатъчно време да говорим с болния, колкото ни се иска, и в това отношение сме длъжници на своите пациенти.

Лично за себе си мога да кажа, че ми е особено травмиращо да преглеждам деца и млади хора с нелечими тежки заболявания. В подобни случаи, каквото и съчувствие да проявиш, оставаш с усещането за горчивина и неудовлетвореност.

Борбеност, дух, професионализъм - какво още е необходимо за един отличен специалист, за да оцелее в държава като нашата, където ценностите се топят от мразовития присмех над достойството, над уменията и знанията? Колкото си по-посредствен, толкова по-голям е шансът ти да бъдеш “обществено значим”, уви.

- За съжаление нерядко е така. Когато реагираш на нередностите и несправедливостите и се бориш срещу тях, ставаш неудобен. По-посредствените и конформистите са по-удобни и често са по-проспериращи. Въпрос на семейно възпитание и традиции, индивидуални качества и ценностна система е какъв избираш да бъдеш.

Не трябва болният да излиза от лечебното заведение неудовлетворен и недолекуван

Трябва да се намери баланс между комерсиалните интереси и пълноценността на диагностично-терапевтичния процес при всеки болен

Общество



ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ



ТИМ като образ на колективното зло

ТИМ - неформално название на икономическа групировка от Варна, включваща холдинга "Химимпорт" и още няколко десетки фирми, гравитиращи около него. Три седмици вече недоволните варненци скандират нейното име и я обвиняват, заедно с бившия вече кмет Кирил Йорданов, за проблемите и корупцията в морската столица и Черноморието. Срещу ТИМ беше и протестът на самозапалилия се Пламен Горанов.

Как се протестира срещу икономическа групировка? Защо се протестира срещу нея? Как се сваля от власт икономическа групировка? Какво се случва след това с хората, които работят за нея? Хората протестират срещу конкретен работодател, заради това, че не плаща навреме заплати, осигуровки, заради това, че безпричинно ги уволнява. Те не казват на работодателя - иди си.

Но в случая на варненци се протестира срещу нещо аморфно и едновременно с това много настъпателно и ефективно. Например на 1 март, докато протестиращият срещу ТИМ Горанов бере душа, правителството даде на ТИМ част от летище "София", защото групировката посредством принадлежащата ѝ "България Ер" вече държи част от земята на аеропорта. Всичко е законно. В България винаги всичко е законно, дори и държавата беше ограбена напълно законно след 1989 г.

ТИМ е събирателен образ на злото - това е олигархичният модел на българската икономика и на българския обществен живот, който достигна пълен разцвет по времето на ГЕРБ и гражданина Бойко Методиев Борисов. Модел, при който близки до властта фирми, холдинги, банки получиха с държавна протекция привилегировано положение в икономиката, а после и в обществения живот, чрез покупката на медии и съвести. Държавата бе ограбена с помощта на държавата.

Хората зад тези три букви ТИМ не са направили нищо лошо според законите. Те правят точно толкова, колкото им позволява държавата. Те се простират толкова далече в икономическата си инвазия, колкото им разреши държавата. Ако държавата им позволи, те ще я купят. И всички вас. Случвало се е и в други държави. В края на 90-те години Русия беше поделена между десетина олигарси, които я бяха изкупили и вртяха властта на пръста си. Но изход беше намерен.

Лозунгът "Долу ТИМ", макар и моден, е безсмислен. По същия начин може да протестирате срещу конкретни банки и други икономически конгломерати. И какво от това? Какво ще сторите? Ще унищожите сами работните си места?

Начинът да се демонтира този модел е само един - завръщане на държавата в нейните функции. Разделяне на частния бизнес от държавния интерес. Там, където е нужно, провеждане на национализация. Приемане на закон срещу спекулата, по-строги антикартелни правила. Преразглеждане на договори. Процесът ще е бавен, труден, но друг начин за измъкване от ситуацията просто няма.

Моята игра



ИНА МИХАЙЛОВА

Скандалите са най-краткият път да бъдеш забелязан. Особено ако това е част от политическата кариера и носи дивиденти пред верните избиратели. А когато наближават избори или изпадаш от политиката, какво друго му остава на човек, освен да играе. Ва банк при това. И защо не, след като подобен начин на присъствие на политическата сцена вече години носи дивиденти, оставайки несанкциониран от институциите на държавата и закона.

За някои български политици подобно поведение в днешни дни означава много. Като се започне от замяната на скъпото сако с черно кожено яке, връщане на втренчения поглед и провокациите - словесни и писмени. Като тези "Плевнелиев, не давай мандата на турците!", "Ако Иван Костов направи кабинет, ние от "Атака" трябва да преминем към партизански действия и да обявим курс на въоръжена борба!"...

Удивителната способност на "Атака" и нейния лидер да се "хранят от истериите", скандалите и провокациите, не пропусна да бележи и вчерашния ден. Когато Волен Сидеров и сие "украсиха" символа на държавността и единението с белезите на първосигналната си суетност и егоцентризъм.

Разлепените снимки на депутати, отказали да подкрепят поредната провокативна акция на "Атака" за национализация на ЕРП-тата, придружени с нецензурирана версия на песен на Радо Шишарката, ни върнаха в пубертета на прехода. Когато витрините на партийните клубове перманентно бяха строшени, стените на блоковете - позорно издраскани с цинизми, а невръстните наследници на партийните функционери - бити, оплювани и поругавани.

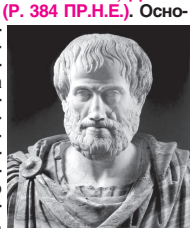
Опитите на партии като "Атака" и на функционери като Волен Сидеров да се самонадъхват от тревожността на времето и енергията на улицата крият риск за бъдещето. В момент, в който трезвият ум търси път за конструктивното пред деструктивното, за градивното пред разрушителното, да заиграваш с крясъка на улицата, замитайки под масата устоите на държавността, е равносилно на национално предателство и отстъпление от принципите на демокрацията.

Помпането на рейтинга е опасна игра. Тяхната игра. "Заплахата" за въоръжена борба, която Сидеров отправи, засега отшумя. До следващата му провокация. Или до поредния словесен цинизъм, които Бойко Борисов няма да ни спести. Както не пропусна да ни спести обяснението си за вчерашния ден за траур - справедливата кауза на самозапалилия се Пламен от Варна, "това, което всъщност ние винаги сме искали". А може би до следващата конспиративна завера на Яне Янев, когато не комунистите, ДС и ДПС ще нанесат тежък здравословен удар на Борисов, а направляваните от вечния Йоло Денев участници в протеста - представители на "шестата раса"...

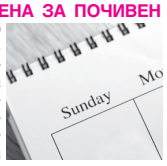
Докога...

Датата 7

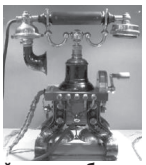
322 Г. ПР.Н.Е. - УМИРА АРИСТОТЕЛ, ДРЕВНОГРЪЦКИ ФИЛОСОФ (Р. 384 ПР.Н.Е.). Основава в Атина философската школа "Ликейон". Създател на логиката, която разглежда като средство за познание. Развива геоцентрични космологични схващания. Определя нравствените добродетели като среда между крайностите. Разглежда изкуството като особен вид познание, основано върху подражанието. Сред основните му съчинения са "За душата", "Етика", "Политика", "Риторика", "Поетика" и др.



321 - НЕДЕЛЯТА Е ОБЯВЕНА ЗА ПОЧИВЕН ДЕН. Римският император Константин I сложил ред в употребата на седмицата, защото множеството начини за това се превръщали все повече в проблем във връзка с религиозните вярвания. Той установил неделята като ден за религиозни ритуали и почивка за всички групи. В някои държави като например Иран почивен ден е само петък, а седмицата започва в събота. Други мюсюлмански държави почиват в четвъртък и петък. В редица западни култури неделя се смята за първи ден от седмицата независимо от факта, че е почивен ден.



1876 - АЛЕКСАНДЪР БЕЛ ПАТЕНТОВА ТЕЛЕФОНА. Три дни по-късно в Бостън, САЩ, американският учен от шотландски произход провежда първия телефонен разговор с помощника си Томас Уотсън, който е в съседната стая. Първата телефонна връзка в България е осъществена в днешния гр. Пордим. През 1877-а по време на Руско-турската война при обсадата на Плевен се свързват крал Карол I от щаба на румънската армия и княз Николай Николаевич от щаба на руската армия.



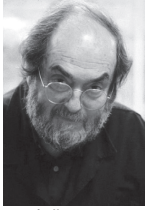
1893 - В ПАЗАРДЖИК СЕ РАЖДА РАЙКО АЛЕКСИЕВ, ПУБЛИЦИСТ, КАРИКАТУРИСТ (УБИТ 1944 Г.). Известен с псевдонима Фра Дяволо. Неколкократен председател на Съюза на дружествата на художниците. Основател, главен редактор и списувач на сатиричния в. "Щурец" (1932-1944). Автор на няколко сборника с хумористични разкази и фейлетони. През 1945 г. е осъден посмъртно заради "антисъветска" и "прогерманска" пропаганда от Народния съд. През 1989 г. е реабилитиран.



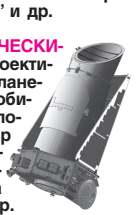
1966 - ФРАНЦИЯ ОБЯВЯВА НАМЕРЕНИЕТО СИ ДА НАПУСНЕ НАТО. Седемгодишната борба на президента Шарл дьо Гол (на снимката) с чуждото военно присъствие бележи кулминация. Република излиза от военната организация на пакта. В официална нота правителството обявява евакуацията на 29 бази с 33 000 души личен състав от територията на страната, както и преместването на централата на НАТО от Париж в Брюксел. Страната - учредителка на пакта, става отново негов пълноправен член през 2009 г.



1999 - УМИРА СТЕНЛИ КУБРИК, АМЕРИКАНСКИ СЦЕНАРИСТ, РЕЖИСЬОР И ПРОДУЦЕНТ (Р. 1928 Г.). Работи като фотожурналист в сп. "Лук". Автор на документални филми, но световна известност му донася антивоенната сага "Пътеки на славата" (1957). Водеща тема в творбите му е насилието на обществото над отделния индивид. От 1962-ра работи във Великобритания, където се снимат неговите филми "Спартак", "Пълно бойно снаряжение", "Широко затворени очи" и др.



2009 - ИЗСТРЕЛЯН Е КОСМИЧЕСКИЯТ ТЕЛЕСКОП "КЕПЛЕР". Проектиран е да открива земеподобни планети в орбита на други звезди. Ще обикаля Слънцето поне 3 години и половина и с помощта на фотометър продължително ще следи яркостта на над 145 000 звезди. Телескопът и мисията носят името на немския астроном Йохан Кеплер.



ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

7 март 2013, година 10, брой 3 (100) - първа част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.



Кризата е претекст за орязване на социалния модел

Шокова стратегия в Словения

Един министър-председател без парламентарно мнозинство, който отказва да подаде оставка, мобилизирани профсъюзи и „граждански бунт“, който залива улиците и Мрежата – това е избухливият коктейл, който вирлува в Словения, обикновено далеч по-спокойна. Програмираното унищожение на специфичния социален модел под лозунга за строги икономии сложи дърва в огъня.

Жан-Арно Деран*

Десетки хиляди души излязоха на улицата в Любляна и всички градове на страната. Никога Република Словения (два милиона жители), прочута със своето спокойствие, умереност и качество на живот, не бе преживявала тъй мощна мобилизация като през тази зима. Мерките за икономии, наложени от консервативното правителство, на власт от януари 2012 г., не се приемат. Профсъюзите, все така силни, бяха подкрепени от голям брой граждани, възмутени от корупцията на политическата класа. По време на манифестациите много от участниците хулят Европейския съюз, към който Словения се присъедини през 2004 г. А мнозина демонстранти издигат и знамето на бившата Югославска федерация, от която Словения се отдели през 1991 г.

В криза ли е Словения? Тя наистина преживява политическа криза, след като консервативното правителство на Янез Янша загуби парламентарното си мнозинство от края на януари 2013 г. Но дали икономическата криза е толкова тежка, колкото твърдят властите?

(На стр.2)

* Главен редактор на сайта *Le Courrier des Balkans* (Балкански куриер). Последно издаден труд: *Voyage au pays des Gorani* (Пътуване в земите на гораните), съвместно с Laurent Geslin, Cartouche, Париж, 2010.

Енергийна промяна или финансова примамка

Голямата измама с шистовия газ

Евтина енергия в замяна на трайно замърсяване на околната среда. В САЩ дилемата за използването на газ и петрол, добити от шисти, не разтревожи нито индустриалците, нито публичните власти. За по-малко от десетилетие новите енергоносители щели да изведат САЩ на пътя на растежа, да съживят заетостта и да върнат конкурентоспособността им. А ако се окаже, че тази „революция“ е само спекулативен балон, който е на път да се спука?

Нафез Мосадък Ахмед*

Ако се вярва на заглавията в американските вестници, предричащи икономически бум благодарение на „революцията“, която ще предизвика добивът на газ и петрол от шисти, страната скоро ще се къпе в черно злато. Докладът от 2012 г. на Международната агенция по енергетика (МАЕ) „Перспективи за световната енергетика“ наистина обявява, че към 2017 г. САЩ ще изместят Саудитска Арабия от мястото ѝ на най-голям световен производител на петрол и ще стигнат до състояние *„на самозадоволяване“* на нуждите си от енергия. Според МАЕ планираното увеличение на производство на горива от осемдесет и четири милиона барела дневно през 2011 г. на деветдесет и седем милиона барела през 2035 г., ще се дължи *„изцяло на течния природен газ и на нетрадиционни източници“* (главно газ и петрол от шисти), докато залезът на традиционния добив ще започне през... 2013 г.

Тези горива се добиват чрез хидравлично разбиване (инжектиране под налягане на смес от вода, пясък и детергенти, с цел да се направят пробойни в скалата, от която да се тегли газ) благодарение на способа на хоризонтални сонди (позволяващи да се разбива желанияж геологичен пласт по-дълго време), но добивът им е съпътстван от масово замърсяване на околната среда. Експлоатацията им в САЩ обаче доведе до създаването на стотици хиляди работни места и има предимството да предлага изобилна и евтина енергия. Според доклада от 2013 г. „Енергийни перспективи: поглед към 2040 г.“, публикуван от групата „Ексон Мобайл“, след 2025 г. благодарение на шистовия газ американците ще станат нетни износители на горива в един контекст на силно растящо търсене на газ в света.

А ако „революцията на шистовия газ“ не предизвика очаквания оздравителен ефект за боледуващата световната икономика и просто надуе един спекулативен балон, готов да се спука? Слабото икономическото съживяване, както и неотдавнашните събития би трябвало да подтикват към предпазливост спрямо такива прехласвания. Така например, процъфтяващата до неотдавна испанска икономика, четвъртата сила в еврозоната през 2008 г., започна да се разпада от момента, когато балонът на недвижимите имоти, за който тя сляпо се беше закачила, неочаквано се спука. Политическата класа си взе малко поуки от кризата от 2008 г. и ето че пак е готова да повтори същите грешки с изкопаемите енергии.

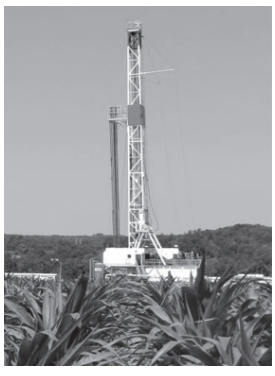
През юни 2011 г. едно проучване на *Ню Йорк таймс* показа, че в медийно-индустриалната конструкция на „бума“ с шистовия газ вече има пукнатини. То разгласи съмнения, изказани от различни наблюдатели – геолози, адвокати, анализатори на пазара, относно последиците от пропагандата на петролните компании, които бяха заподозрени, че *„надценяват умишлено и дори незаконно добива от експлоатацията и обема на находищата“* (1). *„Добивът на шистов газ от земните недра*, пише вестникът, *може да се окаже по-труден и по-скъп от преценките на компаниите, както показват стотици електронни съобщения и документи, разменени между индустриалци по този повод, както и анализът на данните, събрани от хиляди сондажи.“*

В началото на 2012 г. двама американски консултанти бият тревога в *Петролиум ривю*, водещото списание на британската петролна индустрия. Те си задават въпроси за *„надеждността и дълготрайността на американските залежи с шистов газ“* и отбелязват, че предвижданията на индустриалците съвпадат с новите правила на Securities and Exchange Commission (SEC), федерален орган за конрол на финансовите пазари. Тези правила, приети през 2009 г., позволяват на компаниите да изчисляват обема на своите резерви както намерят за добре, без проверка от независима инстанция (2).

(На стр. 3)

(1) „Insiders sound an alarm amid a natural gas rush“ (Хора от бранша бият тревога в обстановка на треска за газ), *New York Times*, 25 юни 2011.

(2) Ruud Weijermars, Crispian McCredie, „Inflating US shale gas reserves“ (Преувеличение на американските запаси от шистов газ), *Petroleum Review*, Лондон, януари 2012.



*Политолог, директор на Брайтънския институт за политически проучвания и развитие, Великобритания.

КРИЗАТА Е ПРЕТЕКСТ ЗА ОРЯЗВАНЕ НА СОЦИАЛНИЯ МОДЕЛ

Шокова стратегия в Словения

(От стр. 1)

Вече повече от година правителството непрекъснато отправя катастрофални предупреждения. Словения била на прага на фалита, банковият сектор страдал от колосален дефицит, сметките на държавата били на червено. Но нито един икономически показател не потвърждава тази тревога. *„Словенският публичен дълг не превишава 44% от брутния вътрешен продукт (БВП), срещу средно 87% в страните от еврозоната. Безработицата засяга само 8% от активното население. Годишната инфлация е под 3%. Единствено бюджетният дефицит скочи до 6% от БВП. Бих казал, че сме някъде към средното европейско ниво, дори и над него“*, твърди икономистът Душан Ковач, професор в Люблянския университет.

И продължава: *„Кризата е претекст за ревизия на нашия социален модел. След влизането си в Европейския съюз Словения често бе сочена за пример поради стабилността на политическата си система и динамиката на икономиката.“* Малката република, успяла да се предпази от зловещия механизъм на войните, съпътствали разпадането на бивша Югославия (1), първа от новите държави членки пое председателството на Европейския съюз през 2008 г. Прославила се със своята сериозност и ведър поглед към живота, страната свикна да се нарежда сред най-добрите. Още по времето на Югославия, Словения беше сочена за пример на останалите републики от федерацията. Това бе придружено от известна ревност, тъй като тя беше и най-просперираща част от федералната държава. Беше успяла да използва географското си положение на границата с Австрия и Италия, специализацията си в преработвателната промишленост и отварянето си към международния пазар.

Една от най-добрите здравни системи в света

По време на преговорите за присъединяване към Европейския съюз Любляна настоя да ѝ се разрешат многобройни изключения и отказа да отвори напълно за конкуренцията някои ключови сектори на икономиката си. Тя например е единствената страна от Централна и Източна Европа, която успя да запази до голяма степен контрола върху банковия си сектор, доминиран от два „гиганта“ – Нова люблянска банка и Нова кредитна банка Марибор. Най-усърдно бранените от словенските власти позиции не бяха толкова свързани с желанието за съпротива срещу либералния модел, колкото с обсадния комплекс, свойствен на тази малка страна, за което напомня журналистът Стефано Луса, който произхожда от италианското малцинство в Словения. *„Парламентарните дискусии относно достъпа на чужденци до правото на собственост в Словения се превърнаха в психодрама – някои депутати отказваха да разпродават на парче свещената земя на родината…“* Словения, която наброява значителни малцинства, заселени както в Австрия, така и в Италия, гледа с недоверие двете си големи съседки, които я подозират, че подхранва стари териториални претенции (2). Не по-малко сложни са отношенията ѝ с Хърватия поради дълго продължилия спор за залива Пиран. Разногласието се отнася до очертаване на границите на териториалните води, тъй като тридесет и седемте километра словенско крайбрежие са притиснати в дъното на Адриатика, като клин между италианските и хърватските води (3).

„Въпреки европейския натиск, нашата страна успя да запази голяма част от обществените услуги“, продължава Ковач. Фактически Словения разполага и досега с една от най-добрите здравни системи в света, а образованието е изцяло безплатно до ниво докторат. Именно този „словенски модел“ искаше да ревизира правителството на Янша, като настояваше за драстично орязване на публичните разходи. Така кризата служи като претекст за налагане на „шокова терапия“, вече въведена в много други страни.

Вярно е, че властите се опасяват от банков срив поради спукването на балона на недвижимите имоти. Банките наистина подкрепиха масово строителната треска през първото десетилетие на XXI век, когато страната бе покрита с нови обекти. Правителството реши да създаде специална агенция, *„лоша банка“*, финансирана с 4 милиарда евро, която да поеме лошите кредити на основните банки, чийто референтен акционер е държавата. Предполага се, че тези кредити са на стойност 6,5 милиарда евро, което се равнява на 18% от БВП. Опозицията и профсъюзите видяха в това първата крачка към приватизация на банковия сектор и се опитаха да се противопоставят на проекта, предложен най-напред от министъра на финансите, ултралиберална Янез Шуштершич, който напусна правителството на 23 януари т.г.

Крехкото и разнородно мнозинство на г-н Янша се разпадна. То обединяваше, освен Словенската демократическа партия (SDS) на министър-председателя, либералите от „Гражданската листа“ (Državljanska lista) на Грегор Вирант и ултраконсерваторите от „Нова Словения“ – Християнска народна партия (NSi-KLS). На парламентарните избори от 4 декември 2011 г. „Позитивна Словения“, формацията на Зоран Янкович, кмет на Любляна, създадена няколко седмици преди деня на вота, се класира изненадващо начело. Това принуди всички партии на словенската десница да преодолеят различията си и да се съюзят, за да формират мнозинство.

Роден в Сърбия, но станал словенски гражданин след независимостта на страната, г-н Янкович не е класически политик. Този бизнесмен дълго време ръководеше групата „Меркатор“ – словенски и балкански гигант на хипермаркетите. Избирането му за кмет на Любляна през 2006 г. предизвика учудване. Неколкократно зае смели позиции, например в полза на ромското малцинство, жертва на силно вкоренен расизъм в словенското общество. Но присъствието му в левия политически спектър е доста съмнително. *„Това е олигарх, решил да влезе в политиката, за да брани интересите си“,* ни уверява Грега Реповц – главен редактор на седмичника *Младина*.

Създаването на „Позитивна Словения“ било замислено от някои влиятелни фигури на словенската левица, по-специално от Милан Кучан – бивш властник от югославския период и държавен глава на Словения при провъзгласяването на независимостта. Това поне твърдят привържениците на Янша, който дълго време се стремеше да се представи като противник на пряко наследената от югославско време „система“, която все още контролирала Словения. Тя се крепяла по-специално върху директорите на бившите държавни предприятия, традиционно свързани с лявоцентристките правителства, които управлявали страната от независимостта до 2004 г. Тези „олигарси по словенски“ широко се възползваха от късните приватизации, които станаха масови чак след влизането на страната в Европейския съюз.

Гражданската листа, която обещаваше да внесе морал в политическия живот, реши да напусне правителството след публикуването в началото на януари на доклад на комисията за борба срещу корупцията, в който се разкриваше, че министър-председателят, както и Янкович, години наред не са декларирали доходите си. Янша получил също комисионни за това, че подпомогнал закупуването от словенската армия на финландски танкове (4). Делото по този случай продължава вече месеци пред Люблянския съд, но заподозреният не е благоволил да се яви на някое от заседанията.

И най-сетне, след тригодишно разследване, журналистите Блаж Згага и Зденко Чепич доказаха, че Янша,



На 28 февруари словенският парламент разпусна правителството на Янез Янша и даде мандат за формиране на нов кабинет на финансовия експерт Аленка Братушек

бивш министър на отбраната в първите правителства на независима Словения, е замесен в международен трафик през 90-те години, позволил на воюващите Хърватия и Босна и Херцеговина да заобикалят международното ембарго за доставка на оръжия (5). Ето как Словения, която дава вид на остров с „добро управление“, със строг публичен морал, се вписва в общата категория. Някои дори говорят за „балканизация“, въпреки че страната прави всичко възможно от двадесет години насам да не бъде включвана в общата колективна представа, типична за нейните съседки.

Янша може да разчита единствено на подкрепата на националистите от NSi-KLS, на които предоставя пълна възможност да пренапишат историята. Видяхме например как министри участват в церемонии в чест на домобранците – словенските милиции на колаборационистите през Втората световна война. Последните тържества в деня на независимостта, на 25 юни 2012 г., дадоха повод за остри политически сблъсъци. За пръв път правителството забрани показването на символите на партизаните от Втората световна война и така наруши широкия консенсус (6) по въпроса за приемствеността между Антифашисткия комитет за национално освобождение (СУБНОР), Федерална република Словения и създаването на независимата държава през 1991 г.

„SDS не е дясноцентристка партия, за каквато се представя, а крайно дясна партия, вдъхновена от радикален антикомунизъм и традиционалистическа визия за словенската идентичност, обяснява философът Дарко Стражън. *Янша заема предни позиции на политическата сцена от вече четвърт век. Неговият национализъм не е нещо ново, но този Наполеон на словенския преход смята, че е дошъл часът да продължи напред без маска.“* Кризата действително може да даде възможност, както в съседна Унгария, да се пресече червената линия.

Първото правителство на Янша, от 2004 до 2008 г., сериозно се захвана с ревизия на социалния модел и предизвика остра реакция на профсъюзите. *„Този път Янша е решил да пробие със сила, и то в момент, когато го съдят за корупция“,* възмущава се Стражън. Но гражданският бунт срещу корупцията, залял страната от есента, в съчетание с мобилизацията на профсъюзите, може да му обърка сметките.

Всичко тръгна от Марибор, втория по големина град на страната, чийто кмет Франк Канглер наредил инсталирането на крайпътни радари, а същевременно приватизирал системата за събиране на глоби за превишена скорост. Този частен случай взриви протестите, които на 6 декември доведоха до оставката на оспорвания градоначалник и бързо се разпространиха в цялата страна. Но министър-председателят, макар и без парламентарно мнозинство, отказва да се оттегли (7) с мотив, че предсрочните избори *„биха навредили на представата за Словения“…*

„Словенците са свикнали да живеят добре. За пръв път от 1945 г. насам хората се страхуват. Казват си, че условията на живот ще се влошат и че децата им ще живеят по-зле от тях, обобщава журналистът Луса. *Янша използва този страх, за да се опита да наложи своя обществен модел. Негов основен аргумент е, че страната може да загуби суверенитета си и да бъде поставена под опека, подобно на Гърция.“* Но сегашното пробуждане на обществото позволява да се мисли, че съществуват и други сценарии.

ЖАН-АРНО ДЕРАН
LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Станимир Делчев

(1) Словения преживя само десетдневна „малка война“ от 27 юни до 7 юли 1992 г. при сблъсъка между югославската армия и частите на териториалната отбрана.

(2) В Италия словенското малцинство е концентрирано в областта Фриули и района на Триест, която Италия и Югославия дълго време си оспорваха. В Австрия то населява главно Каринтия – средище на националистическата крайна десница.

(3) Двустранен договор, сключен през септември 2009 г., позволи създаването на арбитражна комисия.

(4) Случаят бе разкрит през 2008 г. след разследване на финландската телевизия. Фирмата „Патрия“ била платила 21 милиона евро на различни словенски ръководители, за да се сдобие с голяма поръчка бронирани машини 8 x 8 AMV.

(5) *Вж.* „Trafics d'armes dans les guerres de l'ancienne Yougoslavie: des Européens dans la ligne de mire“ (Трафик на оръжие по време на войните в бивша Югославия: европейци на прицел), 12 януари 2012, http://balkans.courriers.info.

(6) *Вж.* „Slovénie : fête nationale, folklore et luttes idéologiques“ (Словения: национален празник, фолклор и идеологическа борба), 29 юни 2012, http://balkans.courriers.info.

(7) Словенската конституция не позволява на опозицията да поиска вот на недоверие. Това дава възможност на правителство на малцинството да се задържи доста дълго време с цената на умело маневриране.

ЕНЕРГИЙНА ПРОМЯНА ИЛИ ФИНАНСОВА ПРИМАМКА

Голямата измама с шистовия газ

(От стр. 1)

За индустриалците надценяването на залежите от шистов газ позволява да прикрият рисковете, свързани с експлоатацията им. Освен това хидравличното разбиване не причинява щети само на околната среда. То поставя и един чисто икономически проблем, защото създава производство с много кратък живот. В списание *Нейчър* бившият съветник на британското правителство Дейвид Кинг подчертава, че запасите на един кладенец за шистов газ се изчерпват от 60 до 90% в края на първата година. (3).

Без сянка на съмнение толкова рязък спад показва колко илюзорно е всяко очакване за рентабилност. Веднага след като запасите на газ на един обект се изчерпат, трябва веднага да се дълбае на друго място, за да се запази равнището на производителност и да се изплащат дълговете. Когато конюнктурата е благоприятна, възможно е подобно продължаване на дейността да подхранва за няколко години илюзията за изгода. Това обяснява защо добиването на шистов газ, лишено от дългосрочна перспектива, но със съблазнителен ефект в краткосрочен план, в комбинация със слаба икономическа активност, предизвика впечатляващо намаление на цените на природния газ в САЩ, които от 7-8 долара за един милион BTU (British Thermal Unit – британска термална единица) спаднаха под 3 долара през 2012 г.

Специалистите по финансови капиталовложения не са лекомислени хора. *„Икономиката на хидравлично разбиване е разрушителна,* предупреждава журналистът Волф Рихтер в *Бизнес инсайдър* (4). *Добивът поглъща лакомо капитала с впечатляваща бързина, като оставя на експлоатационното предприятие планина от дългове, след като производството спре. За да не допуснат сгромолясването да изяжда приходите им, компаниите трябва да изпомпват все повече, като подменят пресъхналите кладенци с нови, които утре също ще пресъхнат. Уви, рано или късно подобна схема се сблъсква с една стена – действителността.“*

Геологът Артър Бърмън, работил за „Амоко“ (преди сливането на тази компания с „Бритиш петролиум“), споделя, че той самият е силно изненадан от *„невероятно бързия“* ритъм, с който се изчерпват залежите. Дава за пример находището Игъл Форд в Тексас – *„майката на всички залежи на шистов нефт“,* като отбелязва, че *„годишният спад на производството надхвърля 42%“.* За да си осигури стабилни резултати, експлоатационното



предприятие ще трябва да пробива *„всяка година почти по хиляда допълнителни кладенеца в същото находище. Това предполага разходи от 10 до 12 милиарда долара на година... Като се сумира всичко това, резултатът се оказва равен на сумата, вложена за спасяване на банковата индустрия през 2008 г. Откъде ще се вземат всичките тези пари?“*(5)

Газовият балон вече засегна някои от най-могъщите петролни компании в света. През юни м. г. Рекс Тилерсън, генерален директор на „Ексон Мобайл“, се оплака от ниските доходи, понеже спадът на цените на природния газ в САЩ е бил благоприятен за потребителите, но проклятие за компанията му, жертва на драстично намаление на приходите. Докато компанията „Ексон Мобайл“ твърдеше пред своите акционери, че не е загубила нито цент от газа, Тилерсън държа една сълзлива реч пред Съвета за външни отношения (Council on Foreign Relations, CFR), един от най-влиятелните мозъчни тръстове в страната: *„Както вървят нещата, ще трябва да свалим и ризата от гърба си. Вече не печелим пари. Всичко е на червено.“* (6)

Почти в същия момент британската газова компания „BG Group“ се оказа впримчена *„в едно обезценяване на активите си в американския природен газ, възлизащо на 1,3 милиарда долара“*, синоним на *„чувствителен спад на междинните ѝ печалби“* (7). На 1 ноември 2012 г., след като петролната компания „Роял Дъч Шел“ регистрира три тримесечия с посредствени резултати със спад от 24% за годината, информационната служба на „Дау Джонс“ съобщи тази зловеща новина, силно разтревожена от *„щетата“*, нанесена на целия борсов сектор от прехласването по шистовия газ.

От чудотворния еликсир към паниката

Макар да е първопроходец в състезанието за шистов газ, и „Chesapeake Energy“ падна в клопката на балона. Смазана от тежестта на дълговете си, американската компания бе принудена да обяви за продан част от активите си – газови находища и тръбопроводи за 6,9 милиарда долара, за да изплати задълженията си към кредиторите. *„Компанията свива малко платната, въпреки че генераленият ѝ директор я беше превърнал в един от лидерите на революцията на шистовия газ*, вайка се *Вашингтон пост* (8).

Как така героите на тази „революция“ паднаха толкова ниско? Анализаторът Джон Дизард отбелязва във *Файненшъл таймс* от 6 май 2012 г., че производителите на шистов газ похарчили купища пари *„надхвърлящи два, три, четири дори пет пъти собствените им фондове, за да придобиват терени, да копаят кладенци и да изпълняват успешно програмите си“*. За да финансират треската за злато, е било нужно да взимат в заем астрономически суми *„при сложни и сурови условия“*, защото „Уолстрийт“ не прави компромис с обичайните си правила за поведение. Дизард обаче смята, че газовият балон ще продължи да расте поради зависимостта на САЩ от този предизвикващ икономическо напрежение ресурс. *„Предвид краткотрайния добив от кладенците на шистов газ, сондажите трябва да продължат. Цените в крайна сметка ще достигнат високо, дори много високо ниво, за да покрият не само старите дългове, но и реалните производствени разходи.“*

Не е изключено различни големи петролни компании да претърпят едновременно един и същ финансов провал. Ако тази хипотеза се потвърди, казва Бърмън, *„ще станем свидетели на два или три фалита или гръмки операции на изкупуване и тогава всички ще си вземат шапката и капиталите ще се изпарят. Това би бил най-лошият сценарий.“*

С други думи аргументът, според който шистовият газ ще предпази САЩ и цялото човечество от „петролния пик“ (ниво, над което комбинацията от геоложки и икономически изисквания ще направи добива на суровината непоносимо труден и разорителен), ще се окаже пълна заблуда. Много на брой независими научни доклади, публикувани напоследък, потвърждават, че газовата „революция“ няма да донесе отсрочка в тази сфера.

В едно изследване, публикувано в списание *Енерджи полиси*, екипът на Дейвид Кинг стига до заключението, че петролната индустрия е надценила с една трета световните резерви от изкопаема енергия. Запасите в съществуващите сега находища не надхвърлят осемстотин и петдесет милиарда барела, докато според официалните преценки те възлизат на около хиляда и триста милиарда барела. Според авторите, *„ако все пак огромни количества изкопаеми енергии остават скрити в земните недра, наличните количества от петрол, годни за експлоатация по цени, които световната икономика може да понесе, са ограничени и обречени в кратки срокове да започнат да намаляват“* (9).

Въпреки съкровищата от газ, извличани от земята чрез хидравлично разбиване, намаляването на съществуващите запаси следва ритъм от 4,5 до 6,7% годишно. Кинг и колегите му отхвърлят категорично идеята, че шистовият газ може да разреши енергийната криза. Финансовият анализатор Гейл Твербърг напомня, че световното производство на традиционни изкопаеми енергии е престанало да нараства през 2005 г. Тази стагнация, в която той вижда една от главните причини за кризата от 2008 и 2009 г., може да се окаже предвестник на задълбочаване на сегашната рецесия – със или без шистов газ (10). И това не е всичко. В едно свое изследване, публикувано след доклада на МАЕ, „Ню икономик фаундейшън“ (NEW) прогнозира, че петролният пик ще настъпи през 2014 или 2015 г., когато разходите за добив и снабдяване *ще надхвърлят разходите, които световните икономики могат да отделят, без да нанесат непоправими щети на дейността си* (11).

Но тези разработки не привлякоха вниманието нито на медиите, нито на политическите среди, зашеметени от рекламното многословие на енергийните лобисти. Това е достойно за съжаление, защото заключението им е ясно – шистовият газ не може да възстанови ничие благополучие и напомпва един изкуствен балон, който прикрива временно дълбока структурна нестабилност. Когато се той спука, ще предизвика криза в снабдяването и скок на цените, което навярно ще засегне болезнено световната икономика.

НАФЕЗ МОСАДЪК АХМЕД

LE MONDE DIPLOMATIQUE

Превод Методи Кръстев

(3) James Murray, David King, „Climate policy: Oil's tipping point has passed“ (Политика за климата: преминат е пределът в петролния добив), *Nature*, № 481, Лондон, 26 януари 2012.

(4) Wolf Richter, „Dirt cheap natural gas is tearing up the very industry that's producing it“ (Мръсен евтин природен газ съсипва самата индустрия, която го произвежда), *Business Insider*, Портланд, 5 юни 2012.

(5) „Shale gas will be the next bubble to pop. An interview with Arthur Berman“ (Шистовият газ ще е следващият балон, който ще се спука. Интервю с Артър Бърмън), Oilprice, 12 ноември 2012, http://oilprice.com.

(6) „Exxon: „Losing our shirts“ on natural gas“ („Ексон“: губим си парите за природен газ), *Wall Street Journal*, Ню Йорк, 27 юни 2012.

(7) „US shale gas glut cuts BG Group profits“ (Презапасяването на САЩ с шистов газ подяжда печалбите на „BG Group“) , *Financial Times*, Лондон, 26 юли 2012.

(8) „Debt-plagued Chesapeake Energy to sell $6,9 billion worth of its holdings“ (Затъналата в дългове „Chesapeake Energy“ беше принудена да продаде активи за $6,9 милиарда“), *Washington Post*, 13 септември 2012.

(9) Nick A. Owen, Oliver R. Inderwildi, David A. King, „The status of conventional world oil reserves – Hype or cause for concern?“ (Състоянието на традиционните световни петролни запаси – шумна реклама или повод за тревога?), *Energy Policy*, том 38, № 8, Guildford, август 2010.

(10) Gail E. Tverberg, „Oil supply limits and the continuing financial crisis“ (Пределът на снабдяването с петрол и продължаващата финансова криза), *Energy*, том 37, № 1, Stamford, януари 2012.

(11) „The economics of oil dependence: A glass ceiling to recovery“ (Икономиката на петролната зависимост: непреодолима преграда пред икономическото съживяване), New Economics Foundation, Лондон, 2012.

Новите търговски центрове

Жулиен Бриго*

Едно кварталче с къщи, каквито има с хиляди във Франция. Каравани, къмпинг-коли, старателно паркирани на колективни паркинги, типови къщи с отлично подстригани живи плетове и пластмасови огради с табели „зло куче“. Намираме се в Маншардери, в центъра на община Бокузе край град Анже.

ЧАСЪТ е 19.30. Обикновено по това време съпрузите Дюпон вечерят на старата дървена маса при намален звук на телевизора. Но този ден зад стените на тяхната къща модел „Феникс“ кънтят удари на чук. Патрик Дюпон се бори със стария резбован гардероб на майката на тъщата си. След като почти тридесет години е властвала в салона, античната мебел трябва да отстъпи място на по-модерна гарнитура: *„Отварянето на „Атол“ ни даде нови идеи“*, споделя г-н Дюпон, като си поема дъх.

„Атол“? Този нов футуристичен търговски център беше открит на 3 април 2012 г. и е на пет минути път с кола оттук. Ежедневникът *Либерасион* описа *„този вълшебен остров на консумацията“* като *„магично“* пространство в *„елегантно, спокойно, огромно и дискретно“* обкръжение (22 април 2012). *„При откриването се вдигна голям медиен шум“*, спомня си г-н Дюпон, успял току-що да се справи с един дървен клин.

Със своите седемдесет и една хиляди квадратни метра, „Атол“ е един от най-големите търговски центрове, строени някога извън парижкия регион. Мрежата от перфориран алуминий с обиколка от 1,8 километра напомня олимпийски стадион. Черупка без фирмен надпис, за да не замърсява зрителната среда, скрива складове, камиони и контейнери за боклук. Според авторите на замисъла това е най-добрият възможен модел за търговия в извънградска зона, който, ако се вярва на информационната служба на центъра, се нуждае от *„революционизиране“* чрез прибавяне на около шестстотин дървета. Лека поп-музика се прокрадва от високоговорители, разположени по дължината на това, което можем да наречем „пробег“ през цялата търговска площ. Нововъведенията в „Атол“ не оставят зяпачите безразлични: спортна зала, фризьорски салон, електрически автобус за вътрешен превоз, детски кътове, пейки (за по 5000 евро еднната), малки градинки с фонтани, причудливи кофи за боклук, дървета, внесени от Германия за по 7000 евро едното – нали са редки видове…

Компанията „Фалсбург“, един от трите мастодонта на търговското обзавеждане във Франция, не е жалила средства – бюджет от над 150 милиона евро, от които 2 милиона за зелени площи и 22 милиона за алуминиевата конструкция. Отговорникът за маркетинга Жан-Силвиан Камю, с малки очила, безупречен костюм и огромен ентусиазъм, не пести алегориите и метафорите, за да опише възторга от първите месеци. Застанал сред местата за паркиране, набраздени с ленти от трева, той описва болтовете, избрани да съединят малките понтони за придвижване, след това хвали *„революционния“* характер на растенията, които *„поглъщат въглеродния диоксид“*. Отделя няколко думи и за основното намерение на инициаторите: *„Когато чуете „Бют“ или „Касторама“, вие очаквате отблъскващи сгради, залепени една за друга кутии, всяка с нейната малка ограда и малък паркинг… Е, тук е обратното. Паркирате само веднъж, спокойни сте, можете да се нахраните, да прекарате целия ден, да почините… Навсякъде е зелено.“* И ни повежда за бърза обиколка пеш или с електрическо автобусче…

Половин век след нахлуването на хипермаркетите, които коренно промениха поведението на французите (1), тези нови лайнери на консумацията претендират, че са скъсали с всичко правено до този момент, независимо дали става дума за центъра „So Green“ в Секлен, „Green Center“ в Ер ле Мусон, „So Ouest“ в Левалоа, „Confluence“ в Лион, „Familly Villages“ или „Атол“ в Анже.

„Ако сте чели „ За щастието на дамите“ (2), *разбирате всичко. „Атол“ е място за живот, защото днес е по-лесно да си останете на канапето по пантофи и да пазарувате онлайн, отколкото да отидете в супермаркета. С други думи, за да излязат хората от вкъщи, трябва да им се предложи нещо повече, нещо хубаво.“* Децата могат да играят в големите заградени пространства в центъра на „Атол“, да гледат DVD пред погледа на служителите от Къщата на „Атол“, докато майка им пазарува, посещава фризьора, тренира зумба (3) в спортния клуб или се храни в някой от десетте ресторанта, разположени в центъра на зоната, охранявана с помощта на сто и една камери за видеонаблюдение и с патрула на агенти по сигурността (Securitas). Няма прекалено агресивни фирмени надписи, всичко е направено така, че човек да не чувства, че се намира в търговски център.

При откриването на „Атол“ дойдоха над един милион души за по-малко от пет седмици – петдесет хиляди само първия ден. Брой, който в сравнение с осемстотинте хиляди души, живеещи в географската зоната с възможни клиенти, свидетелства за въодушевлението от тези нови суперструктури. Свидетелства също така за ефикасността на комуникационния план: лъже-автостопаджии издигат по протежение на пътя плакати с надпис „Закарайте ни в Атол!“, реклами пълнят вестниците, пощенските кутии и телевизията, игри със стикери из града, даващи право на отстъпки, ако съберете пълния комплект, фойерверки за 100 000 евро, частни посещения за жителите на Бокузе или за шофьорите на таксита (*„които добре препредават мнения“*), и дори за епископа на Анже, който е дошъл на види *„хората, за които трябва да се грижи“* (4)… Годишният бюджет за маркетинг и връзки с общественост на „Атол“ достига 800 000 евро.

„Имаме чувството, че сме част от клуба на големите. Търговски център по американски образец!, въодушевява се директорката по комуникациите Корин Бюсон-Бенаму. *Искахме да направим хората щастливи.“* Но „Атол“ не е за нея, тя признава, че предпочита *„малките елегантни ресторантчета, градския център с типичните покриви от каменни плочи…“ „През почивните дни нямам желание да се разхождам в търговски център, искам да си остана вкъщи! „Атол“ е повече за, ъ-ъ-ъ…* Тя търси думите, за да си завърши изречението, загрижена да не сгафи: *… за по-ниските социални и професионални категории“. „Това ги кара да мечтаят*, продължава тя. *Развлечения, известни марки, барове, тунизийски палми, пейки, катинари по оградите на Градината на влюбените в стил „моста на изкуствата“* (5)… *Имат чувството, че влизат в огромен свят, в „Дисниленд“. Освен това те намират тук общуване, социален контакт, от който може би са отвикнали…“*

Семейство Дюпон са част от тези близо 3,2 милиона посетители (6), дошли, видели и понякога – само понякога – купили нещо. Защото отсега нататък, когато им се прииска да излязат, вече не е за да тъпчат паветата на стария градски център, а по-скоро дюшеметата от тиково дърво на „Атол“, на които те са „VIP“ клиенти. Макар да осъзнават, че са „канарчета“ на една голяма „машина за източване на пари“, те все пак се стремят към това, което Жан-Люк Дебри описва като *„пародия на времето, когато пазарите на селския площад са били важно място за социално общуване* (7). Пък и не ги ли поласкаха малко, като решиха да построят близо до тях един от най-големите търговски центрове в Европа?

Адриан Пупар, 18-годишен, на безсрочен трудов договор с непълно работно време (800 евро за 101 часа месечно), също е *„горд“*, че работи в един от ресторантите „Макдоналдс“, който е сред трите най-посещавани на седмица: *„122 000 евро за една седмица! Пред нас е само „Макдоналдс“ на Шанз-Елизе! Първите дни беше наистина невероятно. Да бяхте видели опашката!“*

„Това е нещо като московското метро, осмелява се да вмъкне г-н Камю. *Идеята е да се каже: народът има право на полилеи, злато и мрамор. Ние сме нещо като Маркс на търговското обзавеждане: изправихме търговията на крака.“* (8). И немският философ не е единственият, въвлечен в разговора: *„В акта на купуване не е от значение какво купуваме, а къде го купуваме. Ние сме изцяло в ситуацията на социалния престиж“* – механизъм, описан от социолога Пиер Бурдийо. *„Освен това тук не е използвано нито едно евро от обществени пари!“* Вярно твърдение, с това малко уточнение, че строителството на „Атол“ изискваше 30 милиона евро за изграждане на пътища около центъра. А тези разходи са си съвсем обществени…

Във Франция, в периферията на големите или средните градове, за местните общини е въпрос на чест да се даде подслон на нови търговски центрове, чието предназначение е да се избегне *„търговското изселване“* на клиенти. Жителите на Анже, например, ходеха в центъра „Атлантис“ в град Нант, на около деветдесет километра. За назначените на новосъздадените четиристотин щатни работни места, повечето от които на непълно работно време, усещането за „откъсване“ е по-относително. *„През първите месеци имах чувството, че работя в музей*, спомня си Диараф Ле, 44-годишен, представител на персонала от синдиката „Работническа сила“ (FO) в магазина Дарти в „Атол“. *Това е добър център, но за жалост не е мислен за тези, които работят в него.“* Самият той е решил да напусне търговията и да се преориентира към създаването на предприятия.

„Правилото тук, обяснява той, *е разпокъсано работното време, царство на дребните шефове и гонене на синдикалистите. Освен това в „Атол“ всички са на минимална заплата.“* Когато дори предприемачът не крие, че иска допълнителни облаги (9), *„къде е прогресът за обществото“* пита се той. И най-вече, *„къде отиват печалбите?“* Наемите на търговските помещения носят на предприемача около десет милиона евро годишно. Откъдето и издигането в класацията на най-богатите французи на генералния директор Филип Журно (на 321 място през 2012 г. със 100 милиона евро, според списание *Challenges*). Тази ситуация съвсем не напомня прехвалената при откриването на центъра *„революция“*.

Зад щанда на приемната – гостоприемен салон с доминиращи топли цветове и приятна атмосфера, отговорничката по информацията Рахба Хулуд с дълбоко деколте и безупречно облекло, гордо обявява броя на VIP-клиентите, т.е. тези, които са похарчили най-малко 1500 евро в някой от петдесетте бутика на центъра и затова имат право на безплатен достъп до този салон за отдих между две покупки: *„Току-що станаха сто и седемдесет!“*, хвали се младата жена, която намира много общи черти между сегашната си работа и предишната си длъжност на салонен управител в хотелиерството. *„Шефът иска от нас да сме „на най-високо ниво“ и да правим така, че да има само положителни послания в златната книга“* – има и такава книга.

„Тук имате възможност да прочетете местната и националната преса, както и списанията за обзавеждане, продължава г-жа Хулуд. *Има DVD-та за възрастни и за деца. По-нататък, малки хладилници, откъдето клиентите могат да си вземат колкото си искат газирани напитки. А тук има и машина за разтворимо кафе и големи маси за четене, писане и дори за смяна на бебешките пелени.“* Човек би казал, че се намира в летищен салон. С покупката на нов хладилник, нов телевизор и нови мебели, сем. Дюпон са отворили техния „Сезам“ и гордо го представят. Те не са като четиримата все още млади възрастни с каскети и тениски, които отварят и затварят вратите на една рекламна кухня: *„В действителност е побъркващо. Само това правим.“*

По-нататък срещаме Ромен Дениел, 21-годишен, временен служител по поддръжката в един текстилен завод за автомобили, който е дошъл да си купи плексигласови плоскости за подслон на своите змии. Той казва, че е разочарован, че би искал логиката на развлекателния парк да е изведена докрай: *„Дойдохме да видим, но тук няма какво да се прави, кръгла нула. Ако наистина искаха да го направят място за живот, както казват, трябваше да сложат лазерни игри, лунапарк, боулинг, кино, спа-център, хамам, сауна, нощно заведение… Тогава щеше да е превъзходно. Щяхме да идваме да пазаруваме в „Касторама“, да ядем в „Макдоналдс“, да разпуснем на лазерните игри, да поиграем боулинг, а вечерта щяхме да отидем в дискотеката! Щяхме да си прекарваме тук целия ден!*

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Миряна Янакиева

(1) Вж. Thomas Frank, „Le bonheur est dans le centre commercial“ (Щастието е в търговския център), *Le Monde diplomatique*, август 2001.

(2) Роман на Емил Зола (1883), който потапя читателите в света на големите магазини, появили се през втората половина на XIX век.

(3) Танц, подобен на аеробика, дошъл от Колумбия.

(4) „L'évêque d'Angers visite l'Atoll“, (Епископът на Анже посещава „Атол“), *Le Courrier de l'Ouest*, 7 февруари 2012.

(5) В Париж хиляди влюбени окачват по парапетите на мостовете на Сена катинари, върху които са гравирани имената им.

(6) Начинът за изчисление на предприемача е основан върху предположението за средно по 2,5 клиенти в един автомобил.

(7) Jean-Luc Debry, *Le Cauchemar pavillonnaire* (Кошмарът на кварталите спални) L'Echappée, Париж, 2012.

(8) Препратка към претенцията на Карл Маркс, че е изправил „на крака“ Хегеловата диалектика.

(9) „За да оцелее, търговията офлайн трябва да възнаграждава клиентите, които си правят труда да дойдат до нея“, септември 2012, www.groupe-cvl.com.

* Журналист.

КУЛТУРАТА НА ОРЪЖИЯТА В САЩ

От Робеспиер до Чарлтън Хестън

Беноа Бревил



ДАТАТА е 14 декември 2012 г. Мъж, въоръжен с щурмово оръжие, убива двадесет и шестима души, сред които двадесет деца, в начално училище в Нютаун, Кънектикът. Това е седмото масово убийство от началото на годината в САЩ. Преди да обяви създаването на комисия за контрол на огнестрелните оръжия, президентът Барак Обама заявява: *„Тези трагедии трябва да бъдат прекратени“*. Малко след това продажбите на оръжия достигат историческо ниво в Тенеси. В тет щата „Уолмарт“ е изправен пред изчерпване на своите складови наличности от полуавтоматично оръжие и сто хиляди нови членове се присъединяват към Националната оръжейна асоциация (NRA), могъщото лоби за огнестрелни оръжия (4,3 милиона членове, като един от най-прочутите сред тях остава актьорът Чарлтън Хестън).

На 16 януари 2013 г. Обама обявява мерките, предложени от комисията (забрана на щурмовите оръжия, на пълнители с голям капацитет и т.н.). На борсата в Ню Йорк акциите на гигантите в оръжейната промишленост се покачват главоломно: +5,6% за „Стърм, Ругер & сие“, +6,5% за „Смит & Уесън“. Преди последните президентски избори генералният директор на „Стърм, Ругер & сие“ Майкъл О. Файфър вече споделяше: *„Ако ги попитат, смятам, че половината от хората, работещи в оръжейната промишленост, ще ви кажат, че не желаят Обама да бъде преизбран. Но в действителност те тайно ще гласуват отново за него* (1)“. Считат го за благосклонен към контрола над огнестрелните оръжия, но президентът демократ се оказва „обективен съюзник“ на привържениците на барута. В САЩ страхът от конфискацията покачва продажбите, а заплахата от строг контрол върху огнестрелните оръжия облагодетелства... оръжейниците.

Отчасти този парадокс се дължи на ловкото прилагане на втората поправка от Американската конституция (1787). Всеки път, щом се надигне голяма народна вълна от недоволство след някое масово убийство, защитниците на оръжията повтарят и преповтарят втората поправка във всичките ѝ нюанси: бащите основатели искаха всеки гражданин да има правото *„да притежава и носи оръжие“*. Никое правителство няма правото да ограничава една толкова фундаментална свобода.

Но защо бащите на нацията са приели подобна наредба в тяхната Конституция? Дали са били загрижени за правото на лов на бъдните поколения? Или са проявявали недоверие, че държавата може да гарантира сигурността на гражданите?

Втората поправка е често окарикатурявана в чуждестранните медии, които я възприемат като странност или архаизъм на американското общество. Ту я свързват с *redneck* („селяндура“), който сякаш се е спасчал със своята пушка и своя пикап, ту с леко параноичния глава на семейство, който иска сам да осигури защитата на своите близки. В такъв случай правото за притежание на оръжие символизира индивидуализма на американския народ. Водещият по RTL Марк-Оливие Фожиел твърди: *„Всеизвестно е, че огнестрелното оръжие е част от културата на САЩ“*. Неговият събеседник, журналистът Клод Асколович, заявява, че това е факт, *„присъщ за страната“*, тъй като *„американците все още се възприемат като фермери, които се бият срещу англичаните“*. Единствено *„просветените интелектуалци от Източния бряг“* не се поддават на тази мания.

Но уви! Правото на оръжие, съдържащо се във втората поправка, е замислено през XVIII в. именно от *„просветените интелектуалци от Източния бряг“*. Тогава не се е свързвало нито с културата, нито с индивидуализма, а с политиката и еманципацията, и се е вписвало в една дълга и почти забравена днес традиция. Векове наред оръжията са били възприемани действително като символ на свободата. По времето на Хенри I (1100-1135) в Англия, когато феодалът е освобождавал крепостен селянин, му е връчвал меч. Френските роби не са имали пушки, тъй като според член 15 от Черния кодекс (1685) им е било забранено *„да носят каквото и да било нападателно оръжие, включително големи сопи, под страх от бичуване и конфискация“*. Бащите основатели са позволили на всеки гражданин да се въоръжава не *„за да се бие срещу англичаните“*, а за да му позволят да упражнява едно свое фундаментално право – правото да устоява на потисничеството, на тиранията, или накратко, на държавата, ако тя се опита да превиши ограничените прерогативи, които Конституцията ѝ предоставя.

Това право на бунт, включително с насилие, е теоретизирано в Европа през XVII в. от предтечите на Просвещението. Така например английският философ Джон Лок пише в своя труд *Два трактата за управлението*: *„Народът ще понесе, без да се бунтува и роптае, някои сериозни грешки на своите правителства, множество несправедливи закони (...) Затова пък, когато дълга поредица злоупотреби, недобросъвестно изпълнение на служебните задължения и измами разкриват постоянна умисъл, която няма да убегне на народа, то последният осъзнава бремето, което го потиска, и съзира бъдещето, което го очаква. Няма нищо учудващо тогава, че народът се надига.“*

Тази идея е просъществувала векове и не познава граници. По време на Френската революция Максимилиан дьо Робеспиер призовава *„на площадите да се издигнат ковачници, където да се произвеждат оръжия, за да се въоръжи народът* (2)“. Почти век по-късно, когато авторитарното правителство на Адолф Тиер решава да конфискува двеста двадесет и седемте топа, принадлежащи на парижките граждани, складирани в Белвил и Монмартър, народът въстава и установява Парижката комуна. Един революционер от Нарбон заявява: *„Оръжията! Всеки гражданин има право да ги притежава, тъй като са единственото надждно и ефикасно средство за защитата на собствените му права.“* По-късно идеята е възприета от испанските републиканци, които през 1936 г. искат оръжия от чужбина, за да се противопоставят на франкизма; от участниците в Съпротивата през Втората световна война, които се опитват да въоръжат населението на Париж; а по-късно и от кубинските революционери (3).

ИЗОСТАВЕНА от прогресивния лагер, който осъществява един вид симбиоза с държавата, тази двойна традиция по отношението на оръжията като еманципация и право на съпротива в САЩ е подхваната от консерваторите. Единствено те се позовават на оригиналния смисъл на втората поправка. Водещият на „Фокс Нюз“ Андрю Наполитано вметва например, че втората поправка: *„не е написана в защита на правото ви да стреляте срещу някой лопатар, а в защита на правото ви да стреляте срещу някой тиранин, обсебил управлението.“* В това начинание за обсебване на въпросната традиция защитниците на огнестрелните оръжия не се колебаят да въвлекат Мартин Лутър Кинг, апостола на мирното гражданско неподчинение. Лари Уорд, активен защитник на втората поправка и инициатор на „деня за отдаване на почит към оръжията“ (Gun Appreciation Day), чието първо честване се проведе на 19 януари 2013 г., заяви следното по CNN: *„Смятам, че в този ден почитаме завета на доктор Кинг. Ако беше жив, той щеше да се съгласи с твърдението ми, че робството никога нямаше да бъде толкова дълга глава от историята ни, ако афроамериканците бяха имали правото да носят оръжие от създаването на тази държава* (4).“ Уейн Лапиер, пожизнен президент на NRA, привежда примера с геноцида над евреите в Европа: *„В Германия именно контролът върху огнестрелните оръжия позволи Холокоста* (5).“

Следователно, привържениците на регулирането на търговията с огнестрелни оръжия са несъзнателни привърженици на робството и на нацизма. И понеже Конституцията позволява на всеки да притежава оръжие, за да се бори срещу тиранията, онзи, който се опитва да ограничи това право, се явява като потенциален тиранин. В заключение, народът трябва да се въоръжава, за да защитава правото си да притежава оръжие.

А американските граждани в действителност имат редица други основания да пазят завета на бащите основатели. След атентатите от 11 септември 2001 г. тяхното правителство разреши да се шпионират без съдебно решение невинни граждани, да се изпращат в затвора предполагаеми терористи без съдебен процес, да се извършват извънсъдебни екзекуции, да се обявява война без одобрението на Конгреса. По този начин правителството наруши четвъртата, петата, шестата и осмата поправка (6), но нито едно от всичките триста милиона огнестрелни оръжията, които циркулират в САЩ, не беше използвано в защита на Конституцията…

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Калоян Праматаров

(1) Joshua Green, „Why the gun industry secretly loves Obama“ (Защо оръжейната индустрия тайно обича Обама), *Bloomberg Businessweek*, Ню Йорк, 1 септември 2011.

(2) Реч на Максимилиан дьо Робеспиер пред Обществото на приятелите на свободата и равенството, произнесена на 8 май 1793 г. *Œuvres de Maximilien de Robespierre*, Société des études robespierristes – Ecole pratique des hautes études, том IX, Париж, 1957.

(3) Вж. Ernesto Che Guevara, „Le peuple en armes“ (Въоръжеиият народ), *Partisan*, ноември-декември 1961, на разположение на адрес: www.monde-diplomatique.fr.

(4) Цит. от Charles M. Blow, „Revolutionary Language“ (Езикът на революцията), *The New York Times*, 11 януари 2013.

(5) Wayne LaPierre, *Guns, Crime and Freedom* (Оръжия, престъпление и свобода), Regenery, Вашингтон, 1994.

(6) Conor Friedesdorf, „The strangest conservative priority: prepping a 2nd amendment solution“ (Най-странният консерваторски приоритет: подготвянето на „решение за втората поправка“), *The Atlantic*, Вашингтон, 2 януари 2013.

НАСИЛИЕТО НАД ЖЕНИТЕ ПРЕДИЗВИКВА НЕГОДУВАНЕ

Нова Индия губи търпение

Ужасяващите престъпления заслужават изключително тежки присъди, нали? Въпреки че демонстрациите след изнасилването на една студентка в Ню Делхи са белязани от надеждата за промяна в начина на мислене, липсата на справедлив процес срещу предполагаемите извършители не предвещава нищо добро. Властите пък панически се опитват да отговорят на мащабната мобилизация, която разкрива невиждани досега стремежи.

БЕНЕДИКТ МАНИЕ*

ГРАМАДНИ демонстрации заради едно изнасилване. Невиждано досега в Ню Делхи, където на няколко пъти десетки хиляди мъже и жени се събраха, за да изразят негодуванието си от ада, изживян от едно младо 23-годишно момиче, което почина от раните си на 28 декември 2012 г.

Една от причините младежите от индийската средна класа да излязат на улицата е, че от това престъпление пострада една от тях – студентка от скромно селско семейство, дошла да учи в столицата, олицетворение на поколението, което днес е в пълен социален възход. Поколение, което израсна с глобализацията, част от него получи образованието си в чужбина и е финансово независимо. Поколение, което също така започна да се радва на равенството между половете, както в университета (където има толкова момичета, колкото и момчета), така и на работното място. Благодарение на високия икономически ръст през последното десетилетие много жени получиха възможности за работа. Освен в държавния сектор, където през 2005 г. активно бяха заети 2,9 милиона жени (1), те завзеха и бързо развиващи се сектори, като новите технологии, въздухоплаването и фармацевтичната индустрия. Например, жени са 32% от трите милиона официално заети в сектора на информационните технологии и услуги (2). Делът им от заетото население в активна възраст нарасна от 19,7% през 1981 г. на 25,7% през 2011 г.

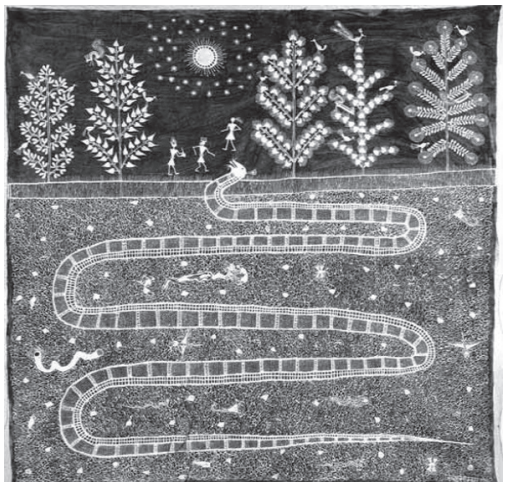
Млади ергени, за които няма съпруги

СПОМЕНАТОТО изнасилване доведе до взрив в това малцинство в градовете. Демонстрациите показаха, че хората отхвърлят вече неприемливото мъжко господство. През декември 2012 г. на обществената сцена се разрази културен сблъсък между две Индии – тази в сянка, продукт на патриархалните традиции, и другата, прословутата *„блестяща Индия“*, чийто символ е именно тази еманципирана младеж.

Северозападната част на страната, където се намира столицата, си остава белязана от тази патриархална култура. Там се е обособил и т.нар. „Foeticide Belt“, „пояс на абортите“, тоест зоната, където се умъртвяват най-много зародиши от женски пол. Това е така, защото нисшото положение на жените е предопределено още от зачеването на детето, чрез подбора на раждания в полза на мъжките рожби. Именно те продължават семейното име и семейното наследство, докато създаването на момичета се смята за ненужно и дори вредно. За да се омъжат, трябва да им се събере зестра, заради която семействата им задължняват за години напред. Доказателство за подобно предпочитание са милионите селективни аборти, които въпреки че бяха забранени със закон през 1994 г., доведоха до демографски дисбаланс – в Индия на 1000 мъже се падат по 940 жени (3).

Това традиционно мъжко господство обяснява и високия процент на семейно насилие. Повече от 37% от омъжените индийки стават жертви на сексуално и физическо насилие (4), като годишно от 7000 до 8000 от тези престъпления са заради зестра и са извършени от съпрузи в опит да измъкнат още пари от семействата на съпругите. А това са само регистрираните случаи, реалният им брой е много по-голям. Колкото до изнасилванията, между 1990 и 2008 г. техният брой се е увеличил двойно според Националната служба за регистрация на престъпленията (NCRB) в Индия. Според официалните статистики всеки двадесет минути се извършва изнасилване.

Въпреки че не обяснява изцяло това увеличение, преобладаващото мъжко население със сигурност е от значение. От статистическа гледна точка не е установена връзка между двете явления, но населението често ги свързва. В селищата в т.нар. „Foeticide Belt“ (щатите Пенджаб, Харяна и Раджастан), много от семействата вече не оставят момичетата сами да ходят на училище или на полето, а лекарите в диспансерите редовно регистрират случаи на групови изнасилвания, извършени от млади ергени, неспособни да си намерят съпруги.



JIVYA SOMA MASHE

Традиционно, сексуалното насилие отразява също отношенията между кастите, особено в селските райони. Жените *далити* („недокосваните“) често са насилвани от мъже от по-висшите касти и така стават жертви по две причини: защото са жени и защото не принадлежат към никоя каста. Обикновено те носят сами срама от изнасилването в един контекст на безнаказаност за нападателите и снизходително мълчание от страна на обществото. Дали случилото се в Ню Делхи ще промени нещата?

В столицата случаите на сексуален тормоз вече се наблюдават и в градския транспорт. Увеличил се е броят на изнасилванията в университетските градчета, във влаковете до предградията и на автобусните спирки вечер. В Ню Делхи броят на подадените жалби за изнасилване е висок: 572 за 2011 г., тоест много повече от тези в Бомбай (221), Калкута (46), Мадрас (76), Бангалор (97) и Хайдерабад (59) (5).

След като обхвана и градовете, сексуалното насилие стана по-видимо и в медиите. В отговор жените започнаха масово да се записват на частните курсове по самозащита, специално организирани в големите градове. На няколко пъти, докато беше президентка на страната, Пратибха Патил ги призова да изучават бойни изкуства, отбелязвайки, че *„най-добрата защита е самозащитата“* (6). Подобни курсове бяха организирани постепенно в някои държавни девически училища в Ню Делхи.

И все пак Индия не е изключение що се отнася до изнасилванията. Например, в друг културен контекст, броят им в САЩ е много висок (188 380 регистрирани случая през 2010 г. сред населението над 12-годишна възраст [7]). Във Франция повече от 75 000 жени и почти толкова деца стават жертви всяка година (8). Трябва да бъдат организирани още кампании, за да се престрашават жертвите да говорят и *„срамът да смени лагера“*, според израза, използван в разпространения през ноември 2012 г. манифест срещу изнасилванията.

Реакцията на индийските граждани беше толкова остра именно защото, за разлика от случващото се в други държави, няма никакъв напредък при изслушването на жертвите. Подаването на жалба е истинско изпитание заради всички въпроси и унизителни прегледи, като накрая жертвата не е сигурна, че извършителите ще бъдат арестувани и осъдени. В Ню Делхи, например, от 754 обвинени мъже от общо 635 регистрирани случая на изнасилване от януари до ноември 2012 г. (тези статистики отчитат и груповите изнасилвания) само един обвиняем е бил осъден. Повечето от останалите случаи продължават да се разследват (9).

(На стр.8)

Самотен възход

ИНДИЯ издигна жени на най-висшите политически постове, но не подобри като цяло съдбата им от гледна точка на социалното им положение. Това е един от парадоксите в тази държава.

Индира Ганди беше министър-председател от 1966 до 1977 г. и след това от 1980 до 1984 г. Снаха ѝ, Соня Ганди, е председател на Партията на Конгреса от 1998 г. насам. Пратибха Пратил, която произхожда от тази формация, заемаше президентския пост в републиката (почетен пост) от 2007 до 2012 г., а от 2009 г. Мейра Кумар ръководи Долната камара на Парламента (Лок Сабха). От 1998 г. насам територията на Делхи също се управлява от жена – Шейла Дикшит.

И все пак неравенствата между половете продължават да са дълбоки. Два са основните фактори, които пречат на политическия свят да оказва влияние върху еволюцията на обществото – силата на социалните традиции и слабото зачитане на законите. Ето защо, въпреки наличието на законодателство от 2005 г., което им дава право да наследяват наравно с мъжете, повечето жени продължават да бъдат лишавани от наследство и от правото на собственост върху земята. Освен това 70% от индийките живеят в селските райони, където са почти изцяло подчинени на бащите или съпрузите, и се възползват много малко от икономическото развитие. По отношение на равенството между мъже и жени Програмата на ООН за развитие (ПРООН) нарежда Индия на 129 място от общо 146 държави, а в Южна Азия е на предпоследно място (точно преди Афганистан).

Благодарение на квотите, на политическата сцена жените завладяха 36,8% от местата в селските общински съвети, т.е. около един милион от народните избраници в страната. Те обаче заемат едва 10,8% от местата в Долната камара на парламента (Лок Сабха), а законът, който постановява една трета от депутатите да бъдат жени, чака да бъде гласуван от… 1996 г.

Б.М.

---

* Журналистка, автор на *Quand les femmes auront disparu. L'élimination des filles en Inde et en Asie* (Когато жените изчезнат. Изтребването на момичетата в Индия и Азия), La Découverte, Париж, 2008.

(1) Министерство на труда и трудовата заетост на Индия.

(2) „Government should do its part in ensuring safety of women in IT-BPO sector : Nasscom“ (Правителството трябва да направи необходимото, за да осигури безопасността на жените в IT-BPO сектора: NASSCOM), *The Economic Times*, Ню Делхи, 4 януари 2013.

(3) Този процент е по-нисък в Пенджаб (893 на 1000), Харяна (877 на 1000), Раджастан (926 на 1 000) и Ню Делхи (866 на 1000).

(4) Международен институт за изследване на населението, „National Family Health Survey (NFHS-3)“ (Трето национално проучване на семейството и здравето), Бомбай, 2007.

(5) Източник: NCRB.

(6) „Teach girls martial arts for protection: President“ (Да научим момичетата на бойни изкуства за самозащита: президентът), IBN Live, 2 ноември 2011, http://ibnlive.in.com.

(7) Служба за жертви на престъпления, Министерство на правосъдието, Вашингтон, окръг Колумбия, www.ovc.gov.

(8) Вж. www.contreleviol.fr.

(9) „One conviction out of 635 rape cases in Delhi this year“ (Една осъдителна присъда от общо 635 случая на изнасилване в Делхи тази година), *The Indian Express*, Ню Делхи, 30 декември 2012.

МУЛТИНАЦИОНАЛНИ КОМПАНИИ, ДЪРЖАВИ, ПОТРЕБИТЕЛИ

Кой ще управлява интернет?

Във Франция интернет доставчикът „Фри“ обвини сайта за видеоразпространение „Ютюб“, собственост на „Гугъл“, че генерира твърде голям трафик на данни. За да го накаже, „Фри“ сензационно блокира реклamите на „Гугъл“ и така разби „неутралитета на интернет“ – един от въпросите, обсъждани през декември на конференцията в Дубай. Всъщност най-важната тема на срещата беше зависимостта на световната мрежа от САЩ.

ДАН ШИЛЕР*

ОБИКНОВЕНО сведена до търговски договори между операторите, наскоро геополитиката на интернет излезе наяве. От 3 до 14 декември 2012 г. 193-те държави членки на Международния съюз по телекомуникации (МСТ, специализирана агенция към ООН) се събраха в Дубай, Обединените арабски емирства, за Дванадесетата световна конференция по въпросите на международните комуникации. Среща, на която дипломатите, заредени със съветите на индустриалците от сектора, подписват споразумения, които би трябвало да улеснят кабелните и сателитните комуникации. Макар дълги и отегчителни, тези срещи са от ключово значение поради решаващата роля на мрежите за ежедневното функциониране на световната икономика.

Основната полемика този път беше концентрирана върху интернет. Трябва ли МСТ да си припише правомощия за надзор над световната информационна мрежа по примера на властта, която упражнява от десетилетия над другите форми на международна комуникация?

САЩ отговориха с категорично и настоятелно „не“, поради което новият договор няма да повери на МСТ ни най-малка роля в т.нар. „световно управление на интернет“. Въпреки всичко, мнозинството от страните одобриха допълнително решение, приканващо държавите членки да *„изложат подробно позициите си по техническите международни въпроси, развитието и публичната политика, свързана с интернет“*. Макар и *„символично“*, както отбеляза *Ню Йорк Таймс* (1), това загатване за световно наблюдение се сблъска с непреклонната позиция на американската делегация, която отказа да подпише договора и затръшна вратата на конференцията, последвана от други страни, сред които Франция, Германия, Япония, Индия, Кения, Колумбия, Канада и Великобритания. Но 89 от общо 151 участници решиха да одобрят документа. В последствие той може да бъде подписан и от други.

* Професор по информационни и библиотечни науки в Университета на Илинойс в Урбана-Шампейн.

Защо тези наглед неразбираеми събития имат сериозно значение? За да изясним какви са залозите, първо трябва да разсеем гъстите облаци от реторична мъгла, обгърнали цялата история. Вече от няколко месеца западните медии представят конференцията в Дубай като място на исторически сблъсък между застъпниците за отворен и уважаващ свободите интернет и привържениците на цензурата, олицетворени според тях от авторитарни държави като Русия, Иран или Китай. Рамката на разискванията беше поставена толкова манихейски, че Франко Бернабе, директор на „Телеком Италия“ и председател на асоциацията на мобилните телефонни оператори GSMA, я обяви за *„военна пропаганда“* и я обвини за пропадането на договора (2).



Американските машини за наблюдение

КЪДЕТО и да живеем, свободата на словото не е незначителен въпрос. Където и да живеем, несъмнено има причини да се опасяваме, че относителното отваряне на интернет е порочно, манипулирано или свързано със злоупотреби. Заплахата обаче не идва само от армията от цензори или от „великата електронна стена“, издигната в Иран или в Китай. В САЩ, например, централите за подслушване на Агенцията за национална сигурност следят всички електронни комуникации, минаващи през американските кабели и сателити. Най-големият център за кибернаблюдение в света в момента се строи в Блъфдейл, в пустинята на Юта (3). Вашингтон преследва „Уикилийкс“ с ожесточена решителност. Именно американски компании като „Фейсбук“ и „Гугъл“ превърнаха мрежата в *„машина за следене“*, попиваща всички данни относно поведението на потребителите в интернет, които могат да бъдат използвани за търговски цели.

От 70-те години на миналия век свободният поток на информацията представлява един от официалните стълбове на външната политика на САЩ (4), който в контекста на студената война и в крайния етап на деколонизацията беше представен като пътеводна светлина за демократичната еманципация. Днес той позволява да бъдат обличани в пленителни думи за всеобщи човешки права имперски стратегически и икономически интереси. „Свобода в интернет“, „свобода на свързване“ – тези изрази, повтаряни до втръсване от държавния секретар Хилъри Клинтън и от ръководителите на „Гугъл“ в навечерието на преговорите, са обновена версия на одата за „свободното движение на хората“.

Разискванията в Дубай обхванаха безброй пресичащи се области. Програмата включваше по-специално въпроса за търговските отношения между различни услуги в интернет, като „Гугъл“ и големите телекомуникационни мрежи като „Веризон“, „Дойче телеком“ или „Оранж“, които пренасят тези обемни потоци от данни. Темата има ключово значение както поради търговския си потенциал, така и заради заплахата, която крие за неутралитета на мрежата, тоест за принципа на равенство при обработването на целия обмен в интернет, независимо от източника, получателя и съдържанието. Жестът на Ксавие Ниел, директор на „Фри“, който в началото на януари 2013 г. реши да посегне на рекламните приходи на „Гугъл“, като блокира рекламата му, илюстрира тези залози. Ако на доставчиците на съдържание се наложи обща декларация, която да ги задължи да плащат на мрежовите оператори, това би имало тежки последствия върху неутралитета на интернет, който е жизненонеобходим за свободите на потребителите.

Но сблъсъкът, който беляза конференцията, беше свързан със съвсем различен въпрос: кой би трябвало да има властта да контролира постоянната интеграция на интернет в транснационалната капиталистическа икономика (5)? Досега тази власт принадлежеше най-вече на Вашингтон. От 90-те години, когато мрежата се разрастваше главоломно в световен мащаб, САЩ работеха с всички сили, за да институционализират господството си. Действително имената на домейните (като „.com“), цифровите адреси и имената на мрежите трябва да се предоставят на ясен и логичен принцип. Това предполага наличието на институционна власт, способна да осъществи процеса на предоставяне, и следователно правата ѝ се разпростират върху цялата система, която по същество е извънтериториална.

САЩ използват тази първородна двусмислица и поверяват управлението на домейните на агенция, създадена по тяхно усмотрение, наречена Internet Assigned Numbers Authority (IANA). Тя е обвързана с договор с Министерството на търговията и оперира в качеството си на член на калифорнийска асоциация за частно право, Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN), чиято мисия е да *„запази оперативната стабилност на интернет“*. Техническите стандарти пък са установени от две други американски агенции – Internet Engineering Task Force и Internet Architecture Board, и двете част от асоциация с нестопанска цел – Internet Society. Предвид създаването и финансирането им, няма да е учудващо, ако тези организации се вслушват по-внимателно в интересите на САЩ, отколкото в исканията на потребителите (6).

Най-преуспяващите търговски сайтове на планетата не принадлежат на кенийски или мексикански капитали, нито дори на руски или китайски. Настоящият преход към „облачна информатика“ *(cloud computing)*, чиито основни действащи лица са американци, би трябвало да увеличи още повече зависимостта на мрежата от САЩ. Нарушеното равновесие в структурата на контрола върху интернет гарантира американското превъзходство в киберпространството в търговско и военно отношение, като оставя ограничена свобода на действие на другите страни да регулират, блокират или смекчават системата в зависимост от собствените си интереси. Несъмнено, всяка държава е в състояние да упражнява известна независимост върху „националната“ част от мрежата чрез различни технически и законодателни мерки, но под зоркия поглед на световния жандарм. От тази гледна точка, както отбелязва университетският преподавател Милтън Мюлер, интернет е инструмент, който служи на *„американската политика за едностранен глобализъм“* (7).

Функцията им на управляващи позволи на САЩ да разпространят догмата за частната собственост в сърцето на интернет. Макар и принципно да разполага с известна автономност, ICANN се прочу с извънтериториалното благоволение, което прояви към притежателите на търговски запазени марки. Въпреки протестите си и факта, че са представени в институцията, редица нетърговски организации не успяха да се наложат на фона на компании като „Кока-кола“ и „Проктър енд Гембъл“. ICANN се позовава на правото на бизнеса и налага правилата си на организациите, които администрират основни домейни (като „.org“, „.info“). Макар че националните доставчици на приложения

(На стр. 8)

(1) Eric Pfanner, „Message, if murky, from US to the world“ (Едно по-скоро мрачно послание от САЩ към света), *The New York Times*, 15 декември 2012.

(2) Rachel Sanderson, Daniel Thomas, „US under fire after telecoms treaty talks fail“ (САЩ под обстрел след провала на преговорите за договора за телекомуникациите), *Financial Times*, Лондон, 17 декември 2012.

(3) James Bamford, „The NSA is building the country's biggest spy center“ (Агенцията за национална сигурност строи най-големия шпионски център в страната), *Wired*, Сан Франциско, април 2012.

(4) Herbert I. Schiller, „Libre circulation de l'information et domination mondiale“ (Свободно движение на информацията и световно господство“), *Le Monde diplomatique*, септември 1975.

(5) Dwayne Winseck, „Big new global threat to the Internet or paper tiger: The ITU and global Internet regulation“ (Голяма нова заплаха за интернет или книжен тигър – МСТ и глобалната регулация на интернет), 10 юни 2012, http://dwmw.wordpress.com.

(6) Harold Kwalwasser, „Internet governance“ (Управлението на интернет), dans Franklin D. Kramer, Stuart H. Starr, Larry Wentz (съставители), *Cyberpower and National Security* (Киберсила и национална сигурност), National Defense University Press – Potomac Press, Вашингтон-Дълес (Вирджиния), 2009.

(7) Milton L. Mueller, *Networks and States: The Global Politics of Internet Governance* (Мрежи и държави – глобалната политика за управление на интернет), The MIT Press, Кембридж (Масачузетс), 2010.

LE MONDE diplomatique
българско издание

МУЛТИНАЦИОНАЛНИ КОМПАНИИ, ДЪРЖАВИ, ПОТРЕБИТЕЛИ

Кой ще управлява интернет?

(От стр. 7)

контролират вътрешния пазар в много страни, както в Русия, Китай или Южна Корея, транснационалните услуги, едновременно най-рентабилните и най-стратегическите в тази извънтериториална система (от „Амазон“ до „Пей Пал“ и „Епъл“), продължават да са американски крепости, изградени с американски капитал и прикрепени към американската администрация.

Още от зората на интернет редица страни се възпротивиха срещу статута си на подчинени. Натрупаха се признаци, че САЩ нямат никакво намерение да разхлабят хватката си и това постепенно разшири фронта на недоволството. Напрежението в крайна сметка предизвика серия от срещи на най-високо равнище, особено в рамките на Световната среща на върха по въпросите на информационното общество, организирана от МСТ в Женева и в Тунис между 2003 и 2005 г.

Като дадоха трибуна на недоволните държави, лишени от право на глас, тези срещи пресъздадоха сблъсъка в Дубай. Обединени в Правителствен консултативен комитет (Governmental Advisory Committee, GAC), тридесетина страни се надяваха да убедят ICANN да сподели с тях част от функциите си. Тази надежда обаче бързо угасна, доколкото статутът им пред GAC е на нивото на търговските дружества и организациите на гражданското общество. Някои държави навярно щяха да се примирят с тази странност, ако въпреки успокоителните изказвания за разнообразието и плурализма, фактите не бяха станали очевидни за всички, тоест, че световното управление на интернет не е егалитарно нито плуралистично и че американската изпълнителна власт изобщо не смята да отстъпва от монопола си.



Индия и Кения сменят позицията си

Краят на еднополюсната ера и финансовата криза разпалиха още повече междудържавния конфликт относно политическата икономика на киберпространството. Правителствата постоянно търсят лостове, чрез които да въведат известна координация в управлението на мрежата. През 2010 и 2011 г. по повод обновяването на договора между IANA и американското Министерство на търговията някои държави се обърнаха директно към Вашингтон. Кенийското правителство се обяви за „преход“ от американско подопечно управление към режим на многостранно сътрудничество чрез „глобализация“ на договорите, по които се ръководи институционната суперструктура управляваща IP адресите (Internet Protocol). Индия, Мексико, Египет и Китай също направиха предложения в този смисъл.

САЩ реагираха на тази организирана атака, като умножиха приказките за „свобода на интернет“. Няма съмнение, че са засилили и двустранното лобиране с цел да върнат в правия път някои отклонили се страни. И действително, като по чудо на конференцията в Дубай Индия и Кения сведоха чинно глави пред демонстрацията на сила от страна на Вашингтон.

Какъв ще е следващият етап? Американските правителствени агенции и големите спонсори на киберкапитализма като „Гугъл“ вероятно ще продължат да упражняват цялата си мощ, за да укрепят централната позиция на САЩ и да дискредитират критиците им. Обаче политическата опозиция на „едностранния глобализъм“ на САЩ съществува и ще продължи да съществува. И то до такава степен, че след Дубай един автор на уводни статии от *Уолстрийт джърнъл* не се поколеба да заговори за *„първото голямо цифрово поражение на Америка“* (8).

(8) L. Gordon Crovitz, „America's first big digital defeat“ (Първото голямо цифрово поражение на Америка), *The Wall Street Journal*, Ню Йорк, 17 декември 2012.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

НАСИЛИЕТО НАД ЖЕНИТЕ ПРЕДИЗВИКВА НЕГОДУВАНЕ

Нова Индия губи търпение

(От стр. 6)

Правителството, изправено пред развихрилите се страсти, обяви, че в полицията ще се наемат повече жени и ще има по-сурово отношение към престъпниците. Но не е сигурно, че това ще бъде достатъчно за възстановяване на доверието към силите на реда, за които се смята, че са неспособни да се справят с увеличаващото се насилие. И наистина, гневът на манифестантите беше насочен както към престъпниците, така и към полицията и държавата, обвинени, че не изпълняват ролята си.

Без съмнение тези протести имаха и политически отзвук. Те са продължение на недоволството, изразено през 2011 г. от антикорупционното движение, оглавено от Анна Хазаре. Още тогава средната класа в градовете масово излезе на улицата. Тези две движения са доказателство за нарастващата пропаст между една бързо развиваща се в икономически и културен план Индия и управляваща класа, за която всички политически тенденции смятат, че е неспособна да се справи с проблемите на държавата и която често е въвлечена в корупционни скандали.

Те бележат и трайното установяване в обществения живот на едно образовано поколение, което знае как да ангажира медиите, да използва социалните мрежи и да издига справедливи лозунги. В началото колективното съзнание на тези средни слоеве се оформи около потреблението и висшето образование, но днес те се обединяват около общия стремеж към сигурност и ефикасност на държавата. Движението породи надежда, че ще се установят по-прогресивни социални норми и ще бъде важно за развитието на цялото общество.

Все пак средните класи са малцинство и промените ще отнемат време. Още повече че индийското общество се развива неравномерно и не само от гледна точка на правото на жените да се раждат, да бъдат хранени, образовани и уважавани като мъжете. В развитието на индийското общество няма равенство. Все още не е изкоренено недохранването и повече от 37% от индийците продължават да живеят в крайна бедност. Икономическото развитие не доведе до общо подобряване на инфраструктурите, особено за достъпа до вода, и задълбочава неравенствата между града и селото.

И така, освен първоначално споменатите разломни линии, а именно между модерността и патриархата, между населението и политическите елити, дълбоки различия разделят и новобогаташите от забравените от икономическия растеж, богатите от бедните райони, градското от селското население. Заради тези неравенства се засилва масовото изселване от селата и се задълбочава хаотичното разрастване на градовете, което благоприятства увеличаването на престъпността. Но преди всичко това множество от разделителни линии в индийското общество бързо може да се окаже социално и политически нетърпимо.

Ако иска да потуши гнева, предизвикан от това изнасилване, правителството трябва да реформира полицията, да подобри и да прилага постриктно законите, да подпомага неправителствените организации в борбата с вековната дискриминация. В по-общ план трябва решително да се изправи срещу *„лошото социално-икономическо развитие“* по думите на Кристоф Жафрело (10). Тъй като ако намесата на държавата не е достатъчна за промяна в начина на мислене, една политика, която насърчава социалния напредък, ще допринесе за подобряването на съдбата на всички жени.

(10) Christophe Jaffrelot, *„Inde, l'envers de la puissance. Inégalités et révoltes“* (Индия, обратната страна на могъществото. Неравенства и бунтове), CNRS Editions, Париж, 2012.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Илиева

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ
Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ
Редактори
Дора Чичкова, Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Pierre RIMBERT

За контакт с българската редакция:
София –1000
бул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg;
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 21 март 2013 г.

Мнение

Български тревоги

Мнозина трябва да се откажат от депутатство, по примера на Станишев, който обяви, че няма да заеме премиерския пост



Павел ПИСАРЕВ



Колаж Силвия ШОПОВА

България отива към ново бъдеще. Правителството на Бойко Борисов падна от власт и едва ли ще се върне отново. Дано не се върне. Поредното правителство, което мина и замина, без да си изкара мандата докрай, уплашено от взрива на народното негодуване.

Бойко Борисов сега, когато му се нормализира кръвното, започва да разсъждава по човешки, прекалил бил с хвалбите на магистралите, народът не ги харесвал чак толкова; късно получил информация, че токът бил много скъп и имало недоволство; службите не били го уведомили навреме за това; вестниците много го били хвалили, без той да го изисква; частниците вдигали заплатите, защото било по-изгодно на един да повишат заплатата с 200 лева, отколкото да назначат втори с още 1000 лева заплата, затова имало безработица; нямало нужда да се дърли толкова много със Станишев, т.е. всичко да прехвърля на Тройната коалиция, и други такива лакардии. И на него, като на много други, акълът му идва късно. Чак сега стига до дълбоката мисъл, че трябвало да се раздвижи икономиката, да се повишат доходите, да се намали безработицата. Ето това е неговият дълбок анализ, направен на последното заседание на Министерския съвет.

Нищо за рекордната безработица, особено всред младежта, и за най-ниските пенсии и заплати в Европа по време на неговата власт. Нищо за патриотичните му призиви към младежта да вървя в Родопите да копа картофи.

Продължават да дрънкат

- той и Цветан Цветанов, а и натрениият Симеон Дянков, който не щял повече да се занимава с България, на науката щял да се посвети. Дълбок анализ на икономическото и социалното развитие на страната за последните 3-4 години на Бойковото управление, от което се бил поучил Путин и затова намалил цената на тока в Русия.

Иначе за развитието на страната е спокоен, Плевнелиев щял да управлява, той нали знаел как. За изборите, които предстоят, е спокоен, нали Барак Обама, ако имал право, щял да гласува тук в България за него, английският премиер Дейвид Камерън го поздравил за великолепното управление и успехи, а и самата Меркел тревожно го питала за неговото здраве, т.е. кога пак ще застане на кормилото, та да дава пример на целия Европейски съюз със своята финансова стабилност.

Това е според софийската преса, а иначе по света вестниците, телевизиите и информационните агенции съобщават, че правителството на Бойко Борисов се е срутило, паднало от власт под напора на стихийни улични протести, които взели многохилядни размери - 150 000 души дневно, в десетки най-големи градове на страната в продължение на десетина дни.

Сега България се готви за парламентарни избори. Има и дата - 12 май. Всички партии се стягат. Десницата, довела страната до пропастта,

се готви за реванш

Малко е късно за нови месии и чудеса, та изглежда ще избираме измежду познатите Бойко Борисов и подопечните му, защото без него нито един няма да влезе в парламента, Иван Костов и компания седесари в различен вариант и нови коалиции, Яне Янев и Волен Сидеров и позабравената вече г-жа Меглена Кунева. Други от дясно май няма и вероятно няма да има. Времето е малко, около един месец, за регистриране на депутатите и коалициите.

Положението на страната е катастрофално. Това бе отбелязано и в изложението на Сергей Станишев за неотложните мерки, предложени от него на 28 февруари. Мерките, които той предложи, са санитарен опит за предотвратяване на икономическата катастрофа, надвиснала над страната. А след това ще се пристъпи към предложените от него на конгреса на партията икономически и социални реформи. Всичко това по същество е началото на левия радикализъм, който е новата социалноикономическа програма на БСП.

Очевидно

протестите в страната ще продължат

ГЕРБ продължава да хитрува и се опитва с прикрити средства да управлява страната, запазвайки влиянието си в МВР и пренасочвайки кадрите си от политическите кабинети на министерствата в държавния апарат, предлагайки заместник-министрите от досегашния кабинет да останат и в служебния, ако ги искали. ГЕРБ не смята да изпуска властта и се готви зад гърба на изборите да се прелее от едната власт в другата, новата. Народните маси трудно могат да бъдат заблудени и затова улиците ще бъдат изпълнени с хора, които ще настояват за гаранции за провеждане на честни избори.

БСП не се кани да взима цялата власт в страната, както направиха ГЕРБ и еднолични-ят управник Бойко Борисов. Сергей Станишев вече заяви публично, че няма да се кандидатира за министър-председател в случай, че БСП спечели изборите, неговият пример трябва да се последва и от други политици.

Той предложи формулата за национално отговорно правителство със силно участие на БСП. Такова е нужно, за да се измъкне България от кризата и батака. Формулата на тристранната коалиция "8 към 5 към 3" няма да се повтори. Тя бе отхвърлена от избирателите и ако бе необходима за приемането на България в Европейския съюз, то сега е излишна. Това не означава, че в бъдеще ДПС, представители на различни партии и безпартийни и други национални сили няма да заемат солидно място в управлението. Напротив, най-добрите сили на страната трябва да се включат в нейното управление. БСП се готви да бъде основна сила в парламента, но това не означава, че парламентарната група на БСП и правителството ще се състоят само от социалисти. Най-добре е, ако досегашните народни представители на БСП в парламента сами предложат по примера на Сергей Станишев да не кандидатстват отново за народни представители. Това дава възможност на местните и централното ръководство на БСП да предложи на избирателите достатъчно нови имена на популярни общественици и специалисти, уважавани от населението. Позицията народен представител не е професия, нито занаят, който да се практикува пожизнено. Нека се даде пълна свобода за избор на добри предложения за народни представители, а след това и за министри и зам.-министри. Можем да бъдем сигурни, че никое партийно ръководство няма да се откаже от основното си ядро политици, че за всички утвърдени дейци на БСП ще се намери нужното за обществото място и поле за изява. Един такъв жест на доброволен отказ от кандидатстване ще избегне риска от напрежение, от вътрешнопартийни борби за постове, ще засили моралното влияние на партията сред избирателите.

Предстоящите парламентарни избори са решаващи за съдбата на България и за бъдещето на БСП.

БСП трябва да спечели убедително

тези избори. Предстоят напрегнати политически дни. Президентът Плевнелиев е затруднен в осъществяване на своята идея да овладее улицата, да отговори на народните протести, да създаде служебен кабинет и към него обществен съвет. Много от протестиращите се разграничават от него, някои от поканените за обществения съвет напуснаха, защото не искат да заседават заедно с тези, против които протестират - Плевнелиев покани заедно ограбени и грабители.

Засега няма сделка между улицата и властта. Общественият съвет е пред фалит. Протестите ще продължат и вероятно ще се задълбочат. Засега няма яснота за състава на служебния кабинет, няма и известно име за евентуален служебен премиер. България я очакват напрегнати дни.



За язовир „Цанков камък"

Един ден Бойко Борисов обвини за високите цени на тока яз. "Цанков камък". Министърът в оставка Делян Добрев пък е удивен, че за един месец протест не видял ни един лозунг против АЕЦ "Белене" и против язовир "Цанков камък".

Георги ГРИГОРОВ

Завършил съм с отличие "Хидроенергийно строителство" във висшия Инженерно-строителен институт. При полугодишния си стаж през 1964 г., преди да се дипломирам, бях технически ръководител на "Вход тунела" - 16 км под язовирната стена на Доспатския язовир към подземната електроцентрала в "Тешел" до Девин. Тогава със строителството на яз. "Доспат" се създаваше каскадата "Доспат-Въча", най-сериозното хидротехническо съоръжение, строено след яз. "Кърджали". И беше изграден яз. "Антониановци" - днешният яз. "Цанков камък".

Тази каскада беше изграждана при социализма, с изключение на яз. "Цанков камък", който поради слабите геоложки породи с вулканичен произход изискваше друг начин на строителство, а именно - построяването на язовирна двойно дъгова стена и хоризонтална вертикална дъга, за да гарантира нейната сигурност. След 1960 г. вече имахме сулфатостойчив цимент от завода в Димитровград, имахме въжената техника за бетониране, но нямахме проект за двойно дъговата стена. А в Европа имаше само две такива стени.

"Хидропроект" проектира стената. Проектът бе проверен на всички натоварвания, вкл. на земетръс, и бе одобрен с участието на международни експерти.

Правителството на НДСВ и лично Симеон Сакскобургготски разгледаха проекта и дадоха старт на тази инвестиция, която осигури работа на 2000 души.

Единствената мащабна инвестиция за 23 години на прехода! И единствената оплюта! Тя беше отречена и оплюта от премиера Бойко Борисов. Само че освен собственото си самолюбие, той нищо друго не гледаше. Той не разбра, че проектът на тази язовирна стена е забележителна изява на българския технически гений.

Премиерът Сакскобургготски предприе правилния ход. Даде старт на проекта, след като се сключи договор с австрийските електрически компании за кредитиране на стената и язовира срещу изплащане с електрическа енергия за 10-годишен период, и то с върхова електрическа енергия, която е 20 пъти по-скъпа от основната.

НИТО ЛЕВ НЕ БЕШЕ ДАДЕН ОТ БЮДЖЕТА на Република България!

Що се отнася до пътя за Девин - той е от бюджета. Какво искат господата от ГЕРБ? Девин да не бъде свързан с път ли? Може. Но колко му е, като няма път към България, Девин да премине към Гърция!

И какво стана?

Язовирът бе запълнен с вода и открит. Водата е най-чистата на планетата за пиене, за напояване и за производство на върхова електроенергия. Австрийският кредит се откупува от продажбата на електроенергия за 8 години.

По-внимателно, господа, и по-отговорно боравете с темата "Цанков камък".

Искам думата

iskamdumata@duma.bg
Читателят преди всичко
ЧЕТВЪРТЪК 7 МАРТ 2013
www.duma.bg





Дейвид мечтае да учи математика

Тайно се надявам да се намерят ентусиасти, които да ни подкрепят

Весела ПЕТРОВА, София

По оисках думата, за да разкажа за нещо неочаквано за мен, което се случи. Оказа се, че има добри хора, които реагират човешки на това, което са прочели във вестник ДУМА. Те са семейство и по инициатива на съпругата, която е на 94 г., заедно с мъжа ѝ (на 95 г.) потърсиха контакт с мен чрез редакцията по повод статия, публикувана на 19 януари, за да помогнат за спасяването на едно дете, останало без дом и родители.

Статията не е от така наречените "зов за помощ". Тя само разказва за съдбата на непълнолетния Дейвид, на когото досега (след смъртта на баща му) не се е случвало нищо, което да го накара да повярва в доброто. Появяват се обаче добри хора, които го спасяват от най-големия му страх - да попадне в дом за отглеждане на деца, лишени от родителски грижи. Появяват се и още добри хора, които ги е грижа и пишат за него. Появяват се по повод на написаното и още добри хора, които искат да помогнат, нищо че живеят само от пенсията си. Точно на тези - последните, искам да благодаря, защото мислим еднакво. Искаме Дейвид да има шанс, а защо не и равен старт с деца, които за разлика от него са били в нормална семейна среда.

Това, че доброто се случва сега, според мен все още не е достатъчно. Той скоро ще стане на 18 и какво ще направи от себе си, ако дотогава ние не направим необходимото, за да му дадем шанс за наваксване на пропусканото: вяра в собствените възможности, професия, хляб в ръцете и реализация? Целта ни сега е да се мотивира, че може да бъде като другите, че може да наваксва пропуснатото обучение, а защо не и да кандидатства с математика, което е скрита негова мечта.

Когато разговарях с класния му ръководител, той обеща да провери дали все още съществува практиката на така нареченото индивидуално обучение, защото ако имаме тази цел, Дейвид ще трябва за 1-2 години да покрие целия материал по математика от 7 до 11 клас. Аз не мисля, че това е невъзможно - той има всички дадености. Тайно се надявам, че има ентусиасти математици, които искат да работят с него така, че това да се случи. За съжаление при всичкото ми старание за момента не мога да отделям пари за платени уроци, но важното е, че поне имаме достатъчно за храна.

Да споделя също, че в този момент имаме още един успех. Процедурата, стартирана по настаняване на Дейвид вкъщи (при близки) от април миналата година на 8.02.2013 г. завърши със заповед за настаняване от "Социални грижи". В едномесечен срок те трябва да внесат документите в съда, който да ни призове и изслуша и след решението може да поискат банкова сметка, на която да се получават предвидените от държавата помощи за едно дете, изоставено от 2-ри клас, оцеляло някак си и живеещо на гости от февруари миналата година при (тогава) безработна. Е, то - "детето", на 29 март става на 17 г., а след година на 18 г. Ще мога ли аз вечно да го издържам?

Предложение

Завой наляво

Спомнят ли си по-възрастните читатели "Гневът на мравките" от американския писател Джон Стайнбек. Е, точно това се случи в последните дни на февруари в милото ни отечество! След 24 години Голготи - престъпна приватизация, сринато селско стопанство, ликвидиран печеливш оръжеен комплекс, здравеопазване, превърнато в търговска стока, жестока престъпност, корупция, хронична болезнена безработица, емиграция, отнемаща жизнените сили на нацията, забравени млади хора и пенсионери и накрая космически цени за ток за плащане на ЕРП-тата, докараха народния гняв. Да имаш АЕЦ "Козлодуй" и да се чудиш как да си платиш сметките, това не е ли гавра с търпението ни?!

Три години и половина ГЕРБ ни приспиваха с магистрали и срязани лентички от Б.Б., а социална политика никаква, но бяхме "отличници" по бюджетен дефицит, както се хвалеше С. Дянков. Затова завой, завой, завой наляво, там, където тупа сърцето!

Х. НИКОЛОВ, София

Защитени от народната „любов"

Съвремие



Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Доживяхме да видим и това чудо как управниците ни хвърлят милиони левове народна пара за опазване на безценния си живот от народната любов.

Това, че без охрана не може, е вярно, но да се харчат при този глад и мизерия, особено на пенсионерите, толкова средства за супермодерни бронирани возила е повече от престъпление и безобразие.

В същото време изригва спонтанно народното недоволство от грабителската дейност на трите чужди електроразпределителни компании, самозабравили се в желанието си за печалби, срещу което в страната се вдигнаха десетки бунтове на ограбени българи. И като връх на целия грабеж един от първите помощници на премиера в оставка - С. Дянков, отговори на народните протести с огромна доза цинизъм и лъжа, че чуждите монополисти в електроснабдяването не могат да се освободят дори при горната ситуация.

Доживяхме и тези идиотщини да видим и чуем. Такова управление като това не се помни в България.

Георги АСЕНОВ, Лом

2013

Снимка БГНЕС



В памет на Пламен Горанов от Варна

Младите мъже на България умират!
Самозапалват се. Давят се.
Изгарят.
Убиват жените си. Децата си.
Унили,
гладни,
безсилни,
безпомощни,
безработни,
безнадеждни,
безприютни,
безкрили...
Горят като факли в
средновековни катакомби.
Без динамит и бомби.
Бледи светулки, угаснали в мрака
на безсветлия век на България!
Сила или слабост? Мъст или безпътица?
Сломени от мизерия, нищета и несрета
като през Хиляда деветстотин двадесет и трета.
Без вили, сопи и тояги - като тогава,
но и без вяра. Без сила. Без дъх.
Докога?
Страшно е!
Умирането се превърна в мечта,
по-силна от надеждата.
Страшно е!
Млади момчета,
не изгаряйте! Спрете!
Сваляйте, бийте се, гневете се, протестирайте!
Не умирайте!
Не превръщайте в пепел мечтите си!
Не погубвайте хода на дните си!
Светли наши Апостоли
и от отвъдното бдете!

Румяна Тодорова
4 март 2013 г.

Мнение

Януарските сметки за ток

От анализа, който направих на януарските си сметки за еленергия за миналата и тази година, установих, че компанията "Енерго-Про" напълно коректно е измерила, отчела и точно остойностила потребения ток. Къде обаче са причините за високите сметки?

Първо, от платените от мен 196,30 лв. за еленергия през януари 2013 г. данък добавена стойност е 32,72 лв. Големичък е този ДДС за моя пенсионерски джоб. Министърът на финансите Симеон Дянков бе съобщил, че правителството има намерение да намали ДДС от 20% на 18%, но то досега още не е осъществено.

Вторият и най-съществен проблем е растящата инфлация, повишаване цените на еленергията и замразените доходи от 2009 г. досега. Ако през 2009, 2010 и 2011 г. правителството беше индексирало пенсиите по приетото швейцарско правило, то днес пенсионерите щяха да могат по-лесно да си плащат тока.

Има само един разумен начин днешното и бъдещото правителство да решат проблемите с цените на тока у нас - това е конкуренцията между тези, които продават ток на българските граждани. След промените през 1989 г. у нас се създаде пазарна икономика, основен закон на която е конкуренцията. Българската държава трябва да спре да се занимава с ценообразуването на електрическия ток и комисията за държавно регулиране на енергията и водата да се закрие. Да се създадат законови условия на енергийния пазар да се появят повече фирми, предлагащи за продажба еленергия. Цената на еленергията няма вече да се определя от държавата, а от лоялната конкуренция между фирмите, продаващи еленергия.



Снимка Мариета ТОМОВА

Ангел АНГЕЛОВ, Габрово

Позиция

www.duma.bg

Време е заедно да намерим верния път

Всички обичаме победителите, но не всички имаме духовната сила да останем редом до падналия

Таня ЙОВЕВА

Всеки в живота си е имал върхове и падове и е изпитвал радостта от успеха и мъката от срива. Малко са хората, които подават ръка в трудни моменти. Всички обичаме победителите, но не всички имаме духовната сила да останем редом до падналия и да бъдем верни на приятелството или общата кауза.

Много пъти съм си задавала въпроса защо е така. Излиза, че Нима не сме потомци на идеалисти, оставили светла диря в историята? Не ми се иска да мисля, че консуматорството и властолюбието са ни завладели до такава степен, че вече не виждаме какво е направил някой за тази държава, а само неговите машинации за личностно облагодетелстване. Оказва се, че когато човек е в разрез с нашите интереси, можем с лека ръка да го окаляме, забравяйки, че калта цапа, но не заличава.

Улицата не може да диктува



Снимка Марието ТОМОВА

българинът днес не цени човека, а неговата известност, слава и просперитет, докато ги има. Не дай Боже да изпаднеш в беда, или още по-лошо - да паднеш от високо. Веднага биваш отхвърлен от обществото. Наяве излизат всичките ти грехове, дори и онези, които не си направил. "Приятелите" те изоставят, а и често те самите са инициатори на твоето падение. И в този случай се питам - на кого да се доверим, щом най-близките, твоите съмишленици, те предават?

Дали българинът в днешно време е предан само тогава, когато е воден от своите интереси? правилата в една държава. Да, улицата е неодушевена. Хората, излезли на нея, за да протестират срещу мизерния начин на живот, срещу липсата на отговорност, контрол върху монополите и геноцида над нашата нация, могат да диктуват правилата.

Същите тези хора издигаха повече от 20 години различни политици и партии с надеждата, че ще дойде по-добро бъдеще, но то така и не дойде. Негативите се натрупваха с години и когато последният ни премиер събра гласовете на повечето хора, те отново бяха разочаровани, очаквайки, че той със силата на характера си ще ни изведе по нов път. За жалост няма как да се случи, защото "една птичка пролет не прави". Бойко Борисов понесе цялото бреме на зле свършената работа през годините, както и на част от екипа си, и е наивно да мислим, че е всесилен, за да търсим цялата отговорност от него.

"Улицата! Която го роди и която го срина..." Българинът е потомък на революционери, които винаги са успявали да променят хода на събитията. Реакциите ни като народ са предвидими, но въпреки това малцина са политиците, които успяват да го осъзнаят. Управляващите поставиха "улицата" като бариера между народа и себе си, забравяйки откъде са произлезли. А ако не знаеш откъде идваш, няма как да знаеш накъде да вървиш.

Ние сме търпеливи, но горди. Наша е и поговорката "Залудо работи, залудо не стой!", но това не означава, че народът ни би могъл да работи до безкрайност без средства за препитание. За жалост нашите управляващи си мислеха, че могат да използват тези национални качества до безкрай. И когато народът излезе да протестира, партии започнаха отново да се борят помежду си за властта. Вместо да мислят как да отстранят предишните си грешки и да помогнат на своя народ, те продължават да търсят начини отново да влязат в парламента.

Докога ще продължава това положение днес никой не знае. Едно е ясно - промени трябва да настъпят, и то сериозни и големи. Време е властта да се поеме от някой, който да отрезви много политици и да им покаже, че не може да се върви все по кривите пътеки на безвластието. Дай, Боже, по-скоро заедно да намерим верния път и повече никога да не изпадаме в подобен колапс.

Останахме излъгани

Иванко ЧАКЪРОВ

Годината беше 1994-та. "Напиши позиция!" - разпореди дежурният редактор. Съгласих се. Ред ми беше. Извадих пишещата машина и сложих белия лист. А главата ми празна. А имаше, и сега има, неща за казване. Лесно е да се каже "позиция". Но като се замисли човек, излиза, че нищо на тоя свят не е еднозначно. Особено в днешно време, при тая суматоха.

Определено ми е трудно. Бих искал да кажа много неща, но самият аз не знам къде е истината. Има ли я изобщо?

...Демокрация. Очаквахме нещо ново. Останахме излъгани. Смениха се доста правителства, доста парламенти. Обаче депутатите си останаха постоянни. Работите тръгнаха надолу. Галопираща инфлация, високи цени, голяма безработица. От което печелят работодателите.

Правителството на бившия пожарникар подаде оставка. След това отказа и нов мандат. Хората се питат: защо? Човекът си го каза просто, в края на краткото си, но безсъдържателно слово: довиждане, до следващите избори!

Нов парламент, ново правителство. Което може и да е същото. Защото всички са от едно "котило". Само БСП иска социална политика. Което е ясна и категорична позиция. Но дали ще бъде споделена от избирателите по време на избори?...

Корупция. Престъпност. Страх. Вече трудно се прави разлика между политик, бизнесмен, полицай и престъпник. Мафията се оформи. Държавници, следствие, прокуратура - ще си траят. И това е позиция.

Икономиката е в колапс. Стопанската разруха е факт. Имаше система, макар и Живкова, но я имаше. Ред, сигурност, можеше да се мине през Борисовата градина, без да те е страх.

Отворихме се към света. И светът видя що за стока сме. Лабави сме като попски ръкав. Бойко Борисов прави каквото иска. Първо подава оставка, а после наглостта му стигна дотам да си организира защита. Жалко, Борисов - учеше се от Живков и от Сакскобургготски, нищо не прихвана. Или само каквото трябваше...

През 1994 г. написах в сп. "Икономика", че ни е нужна желязна ръка. Диктатура, но не на пожарникариата, а на пролетариата. Защото този пролетариат ви повярва, а вие го предадохте.

Това е моята позиция!

Мисия Брюксел

Прощъпулникът на Плевнелиев

Георги ГОТЕВ



Президентът Росен Плевнелиев най-сетне се появи в Брюксел. Вярно, когато встъпи в длъжност, той направи задължителната протоколна визита, но тя не се брои. Спомням си, че тогава го попитах няма ли да започне да представлява България на срещите на върха. Плевнелиев прекрасно разбра намека. Отговори дипломатично, че това е възможно, но зависи как ще се договорят с премиера. Факт е, че Бойко Борисов, колкото и да му беше скучно в Брюксел, не допусна Плевнелиев на нито една среща на върха до падането си от власт.

Вчера Плевнелиев дойде в Брюксел всъщност за една пиар акция, планирана много преди Борисов да хвърли оставката. Става дума за среща с президента на Израел Шимон Перес, която има две цели. Първо, да бъде демонстрирано и на най-високо равнище единство с Израел по темата Хизбула. Не случайно външният министър Николай Младенов придружава президента. И второ, да бъде натрит носът на македонците. Известно е, че Скопие прави всичко възможно, за да пакости на България, в момента, когато страната ни се стреми да отбележи по възможно най-тържествения начин 70-годишнината от спасяването на българските евреи. Лично премиерът Никола Груевски стои зад скъпи проекти като филма "Трето полувреме", които имат една-единствена цел - да развалят празника на българите.

Вярно е, че България е спасила своите евреи, но дванадесет хиляди евреи от окупираните територии Македония и Беломорска Тракия са били качени на влакове за лагерите на смъртта. Моите македонски туитър приятели ми го напомнят понякога. Отговарям: моите деди са помогнали да бъдат спасени българските евреи, какво направиха твоите деди? Отговор не получавам.

Така че идеята е Плевнелиев и Перес да отбележат по подобаващ начин годишнината в Европейския парламент, колкото и неприятно да е това на македонците. Но визитата на Плевнелиев съвпадна с тежката задача, която падна на плещите му - да състави служебно правителство. Той ще има срещи с шефа на Комисията Барозу и на на Съвета Ван Ромпой, и изглежда, че те първи ще научат името на служебния премиер. Няма да е Кристалина Георгиева, Плевнелиев беше поискал разрешение да я "вземе назаем" от Барозу, но получи отказ.

Служебно правителство у нас ще има сигурно на 13 март. На 14 и 15 март е поредната среща на върха. Засега няма решение, но бас държа, че Плевнелиев ще представлява България на тази среща, посветена на тежкото икономическо положение в Европа, защото в края на краищата служебният премиер е временно явление.

Честно казано, не очаквам бързо съставяне на правителство след изборите, така че сигурно ще видим Плевнелиев и на следващата среща на върха през юни. И изобщо, за хубаво или за лошо, изглежда той ще бъде чест гост на столицата на ЕС. Със сигурност ще е класи над Борисов, заради владеенето на чужди езици и общата си култура. Не съм гласувал за него, но му пожелавам успех. Макар че много лош знак би било, ако Плевнелиев остави Младенов в служебното правителство. Шимон Перес със сигурност ще му каже - остави това добро момче. Ама Плевнелиев трябва да започне да взема самостоятелни решения в интерес на неговата страна, не на Израел.

Според мен президентът сбърка, като поиска разрешение от Барозу за временно ползване на Кристалина като служебен премиер. Президентът няма нужда да иска разрешение от никого. Боя се, че Плевнелиев се държи с лидерите на ЕС, сякаш е президент на страна кандидатка. Барозу сигурно ще го предупреди срещу национализация на ЕРП-тата. Плевнелиев няма нужда да поема ангажименти. Добре би било да отговори: "Господин Барозу, знаете ли, че в моята страна хората се самозапалват?" И няма нужда да се харесва на чужденците, трябва да спечели доверието на българите. Аз лично му вярвам повече, когато не се усмихва. Въпросите, които има да решава, са достатъчно сериозни.

Не би било зле президентът да си сверява часовника и с българския интелектуален потенциал в Брюксел. Като пример, трима бивши външни министри работят тук - двама като евродепутати (Надежда Нейнски и Ивайло Калфин) и един като международен служител (Станислав Даскалов). Борисов никога не го е правил.

Бих искал също българският президент да не се страхува от медиите и с нужното уважение да се отнася към журналистическите въпроси от български и чуждестранни колеги. След Бойко Борисов в тази област има много за наваксване. Същевременно дано не започнем да научаваме "български" новини от Брюксел, защото тогава излиза, че България се управлява от чужбина. В Брюксел Плевнелиев трябва да обяснява взетите в България решения, а в България решенията, взети на срещите на върха на ЕС. Не е трудно. Ще видим какво ще грабне Плевнелиев на прощъпулника - китката български здравец или наколенките с портрета на Барозу.

На фокус

Зрее опасност от цяла серия непредсказуеми избори

Панайот РАНДЕВ
психолог



Какво искат и очакват минималистите, максималистите и реалистите в протестите и в живота

По време на събитията от последния половин месец се очертаха три позиции, ако не броим четвъртата - тази на политиците. Последната е дезертиране от отговорност и ще се върне като бумеранг към тях по време на недалечните избори.

Тези три позиции - на минималистите, на максималистите и на реалистите, изразяват трите основни народопсихологии, граждански статус и културално-интелектуални възможности и претенции сред гражданството и експертите.

1. Минималистите са тези, които бяха в началото на протестите. Тяхна е основната група, както и "мълчаливото мнозинство", което безмълвно ги подкрепя, стоейки вкъщи пред телевизорите - тези 70-80% от населението, които се вълнуват основно от цените на основните услуги, предоставяни от т.нар. "монополисти". Техният стремеж е към "малка, но справедлива промяна" в полза на "малкия човек" в сферата на битовите услуги и сметки, които са част от ежемесечните режийни разходи на всеки пълнолетен българин. Всеки спестен лев е добре дошъл за тях. Като цяло тази водеща по численост група е ориентирана към някаква комбинация между стабилност и справедливост, т.е. хем да се промени нещо към по-добро за тях (преди всичко в цените, например 10-15% намаление в тях, а ако може и опрощаване на 1-2 сметки, т.е. да се спестят 100-200-300 лв.), хем, като цяло, съществуващата социално икономическа и политическа система да не се пипа.

Прекомерната промяна (и като обхват, и като бързина) би объркала тези планове, би ги извадила от съществуващото икономическо, социално и психологично равновесие, в което повечето от тях с не малки усилия са установили за себе си и семействата си.

Като социално-икономически статус тези хора са със средни към ниски доходи, повечето от тях са работещи, но тук се включват и повечето пенсионери. Те има какво да спечелят (примерно няколкостотин лева в момента и няколко хиляди лева в средносрочна перспектива), ако се приемат исканията на протестиращите за корекция, към понижаване на цените на услугите на основните монополи.

В дългосрочен план обаче тези евентуални "печалби" е доста вероятно не само да се нулират, но и да доведат до по-големи разходи, предвид общата дестабилизация и влошаване на икономиката, предизвикано от изваждането ѝ от равновесие чрез прехвърлянето на едни разходи от гърба на едни групи или сектори към други и създаването на верижни ефекти от това в дългосрочна перспектива. В тази група са силни също така и лозунгите за възмездие и справедливо наказание по отношение на онези немногобройни елити (икономически, политически, медийни и др.), които спечелиха от т.нар. преход. Участниците в тази група всъщност са

основните губещи от прехода

защото те, въпреки че са се трудили усърдно и честно, всъщност са били ограбени или като минал труд и настоящи пенсии, както и здраве, или като минали и днешни доходи, статус и благополучие от "героите" на прехода.

Психологическият профил на тази група е многолик, но все пак, ако трябва да изберем някой познат от литературата образ, то това най-вероятно ще трябва да е Андрешко. Негативните черти на този образ, бидейки квинтесенция на обикновения човечец и бедняка, е, че той е дребна душица, завистлив, непрестанно мислещ някакви шмекерии и дребни изгодици, мразещ успелите и богатите, не зачитащ правилата и законите и ненавиждащ системата и държавата. Разбира се, в този образ има и някои положителни черти - пресметливост, пестеливост, привързаност към семейството и близките приятели, готовност да защити в група себеподобните си, стига това да не му докара лични неприятности.

Като перспектива в тази група през следващите 1-2-3 месеца можем да очакваме

известно вътрешно разцепление

По-голямата част ще осъзнае рисковете от радикалната промяна както за икономиката и обществото като цяло, така и за себе си лично, и на тази основа нейната статукво-ориентирана нагласа ще се затвърди. От изборна гледна точка тази по-голяма част от тази група, според нас, при изборите ще подели приблизително по равно гласа си между ГЕРБ, БСП и националистична коалиция, като всяка една от тези три формации ще заложи на популистки обещания. По-малката част от тази група, осъзнавайки ограничеността и неефективността на статукво-ориентираната позиция, ще се радикализира и в политически, и в социално-икономически план и ще се присъедини към една от другите две групи - максималистите или реалистите.

2. Максималистите са тези, които или преди, или в хода на протестите осъзнаха, че както проблемите с т.нар. "монополисти", така и повечето проблеми на повечето българи произтичат от недостатъците на настоящия политически, а и социално-икономически модел, и че без неговата смяна нещата нито в краткосрочен, нито в дългосрочен план няма да се оправят. Те искат рестарт на системата, радикална промяна в модела, насочена към значително по-голям граждански контрол и участие на населението в управлението на всички нива, както и търсене на съдебна отговорност от всички - политици, съдии, бизнесмени, довели страната за близо четвърт век "преход" до национална катастрофа.

Те смятат, че тази радикална промяна е възможна само чрез промяна в Конституцията, вкл. и нова такава, а оттам и чрез промяна в десетки закони и стотици други актове, чрез които да се легитимира нов тип социален договор между гражданство и управляващи (и в трите власти). Така да се гарантира не на думи, а чрез конкретни ефективни механизми водещата роля на суверена на властта - народът. Водещото искане е свикване на Велико народно събрание, което да изработи и узакони тази нова форма на отношения между гражданство и управляващи, намаляване ролята на партиите, т.е. на представителната демокрация, и увеличаване на ролята и спектъра на различните форми на пряка демокрация.

Тази група е доста динамична, както досега, така и в следващите седмици и месеци - в началото на протестите тя бе много малка (вероятно под 1%), но в хода им започна да се увеличава и към момента вероятно е достигнала до 15%-20%, а при неадекватно поведение на политиците в следващата една-две-три седмици може да надмине и 30%.

При определени действия

и на политиците, и на президента, и на популярни личности обаче може в близките 1-2 месеца и силно да се свие и да се разцепи на поне две подгрупи - едната, осъзнавайки средно- и дългосрочните възможни негативни, предимно икономически ефекти от една бърза и радикална промяна, да успокои и намали своята радикалност и да се доближи до позициите на реалистите, а другата, виждайки неотстъпчивостта на парламентарно представените политически партии, които са готови на всичко, само и само да запазят привилегиите си и да са във или около властта, да радикализира още повече позицията си и да премине към ежедневни масови митинги, гражданско неподчинение, национални стачки, бунтове. Какво ще е съотношението на тези две подгрупи, към момента е трудно да се каже, тъй като то ще зависи какво ще направят политическите партии и президентът в следващите седмици, както и от действията на служебното правителство в следващите 2-3 месеца. Към момента еднакво възможни са и успокояване и още по-голямо радикализиране на протестите, исканията и действията.

Позиции от типа "ние не преговаряме с терористи" или, че нямат никакво желание и намерение да участват в никакви бъдещи властови структури, не са конструктивни и всъщност са безотговорни. Защото щом си казал "А", инициирайки и организирайки протестите, след това си казал "Б", формулирайки 10-ина искания пред властта, то трябва да кажеш и "В" и "Г" и следващите букви от азбуката, защото промяната не става за 1 или 2 дни или седмици, за нея се необходими месеци и години и някой трябва да поеме отговорност за посоката и интензитета на това движение. В противен случай се повтаря моделът, показан ни от премиера Бойко Борисов, който при първите протести подаде оставка. Така той всъщност вкара страната в период на икономическа и политическа нестабилност, именно в момент, в който се изискваше политическа отговорност, инициатива и реални ефективни действия за бързото и ефективно преминаване на страната през тези трудности.

3. Реалистите. Те се появиха в по-късните етапи на протестите, било от средите на техните инициатори и координатори (от т.нар. инициативни групи), било от средите на различни експерти, предимно юристи и икономисти, появили се като анализатори и коментатори в различни медии, които осъзнават, разбират и артикулират, че трябва да се намери някакъв разумен компромис.

Тази група е ориентирана към реална промяна в рамките на съществуващата система в разумни срокове. В началото в тази група се включиха под 1% от протестиращите, но в хода на еволюцията на протестите тя ежедневно се увеличава и към края на февруари е достигнала вероятно към 10%, а има потенциал да достигне през март 20% и повече. Представителите на тази група са разнородни и по състав, и по произход, и по експертност.

Позициите и решенията

на реалистите имат потенциала за разумен компромис между исканията на двете по-крайни позиции - тези на минималистите и на максималистите, но за да станат по-масово приемливи, е нужно и трите споменати течения да направят усилия и в разумен срок (примерно една-две-три седмици) да сближат донякъде позициите, исканията си и процедурите са постигането им.

От статистическа гледна точка, ако в самото начало на протестите в средата на февруари съотношението "минималисти-максималисти-реалисти" бе примерно 90:9:1, то към края на февруари то еволюира към 70:20:10, а към навечерието на изборите има тенденция тези три групи да се изравнят, т.е. съотношението между тях да стане приблизително 35:35:30 от гражданите.

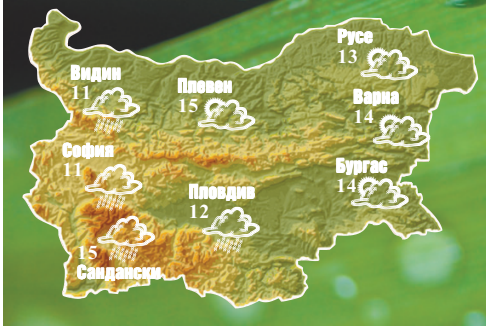
Ако вследствие на предсрочните избори се получат усреднените стойности на прогнозираното от нас съотношение, а именно 40:30:30, то в следващия парламент ще се стигне до патова ситуация от типа на тази получила се при последните парламентарни избори в Италия, от която никой, както от народа, така и от съществуващите партии, няма да е доволен. Последното, най-вероятно ще доведе до невъзможност за сформиране на правителство, което ще ни изправи пред нови избори наесен. Тогава обаче, особено ако не се направят някакви реални промени за ограничаване на негативните ефекти на различните монополи върху преобладаващата част от населението, гражданството ще се радикализира до степен, обхват и дълбочина, при която протестите от тази зима ще ни изглеждат като едно загряване преди мач.

Ако не искаме да се случи след половин година този мрачен сценарий, то още сега и в близките 2 месеца както политическите партии, така и различните формирования на протестиращите и гражданите трябва да се издигнат над частните си интереси или владеещите ги емоции и да се насочат към едно по-разумно и отговорно поведение и решения, насочени към общото благо.

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО



Времето днес ще бъде предимно облачно. Минималните температури сутринта ще са между 1° и 6°, в София 1°. Слаби и краткотрайни превалявания ще има на места в западните райони и Южна България. В източната половина от страната ще духа умерен, временно и силен югозападен вятър. Температурите през деня ще достигнат 11-16°, в София 11°. Атмосферното налягане ще продължи да се понижава. И над планините ще е облачно. Ще има и превалявания от дъжд, но над 1800 м н.в. от слаб сняг. Вятърът по билата ще е силен и бурен от югозапад. Дневна температура на 1200 м н.в. около 7°, на 2000 м около 2°. И по Черноморието ще е предимно облачно, без валежи. Ще духа умерен и силен югозападен вятър. Температурите по крайбрежието слабо ще се повишат, достигайки 12-14°. Вълнението на морето ще е слабо до умерено, около 3 бала. Температурата на морската вода е 6°.

Изгледи за

8 максимални **11°/16°**

9 максимални **13°/18°**

През следващите два дни ще бъде предимно облачно, но само на отделни места ще превали слаб дъжд. Ще има и временни разкъсвания и намаления на облачността. В петък минималните температури ще са между 2° и 7°, а максималните между 11° и 16°, в събота - с 2-3 градуса по-високи.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД **Николай Малинов**

Русия и България — Монд дипломатик — съвместно издание с ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 215

ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Боряна Костова - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова

ЧЕТИВО: Борис Данков - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, “ФОКУС”, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.30 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.10 Денят започва в библиотеката
10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо: Зелената линейка - здравно реалити
11.00 Денят отблизо с Мария
12.00 По света и у нас
12.30 Малки истории
12.55 Апартаментът с Марта Вачкова - ток шоу
13.55 Сен Тропе - /238 епизод/
15.05 Младият Дракула - /6 еп./
15.50 Частен случай
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Ретро следобед: „Мелодия на годината 1986“
17.05 Дързост и красота - тв филм /3135 епизод/
17.30 Бързо, лесно, вкусно
18.00 По света и у нас
18.25 Зелена светлина - еко рубрика на „По света и у нас“
18.30 Тегленe тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.45 Шатовалон - /3 епизод/
19.40 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
20.55 Момчетата от „Медисън“ авеню - тв филм /7 еп./
21.45 Студио Футбол
22.05 Футбол: „Тотнъм“ - „Интер“, среща от турнира за Лига „Европа“ /пряко предаване от стадион „Уайт Харт Лейн“/
00.00 Зелена светлина
00.05 Ретро следобед: „Мелодия на годината 1986“/п/

bTV

06.30 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Преди обед“ - дневно токшоу
11.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Диво сърце“ - сериал, еп. 8
15.00 „Призракът на Елена“ - сериал, еп.30
16.00 „Американска наследница“ - сериал, еп. 54
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещи Цветанка Ризова и Димитър Цонев
20.00 „Огледален свят“ - сериал, еп. 40
21.00 „Революция Z„ - с.2, еп.1
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Дневниците на вампира“ - сериал, с. 2, еп. 21
00.20 „Кодово име: Чистачът“ - сериал, с. 2, еп. 8
01.20 „Преди обед“ /п./
03.10 bTV Новините /п./
03.40 „Призракът на Елена“/п./ - сериал, еп. 30
04.30 „Кухнята на Звездев“ /п./
04.50 „Американска наследница“ /п./ - сериал, еп. 54

NOVA TELEVISION

06.00 „Господари на ефира“ - забавно предаване /п/
06.30 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
12.00 „Малки жени“ - сериен филм, 3 сезон
13.00 Новините на Нова
13.30 „Цената на славата“ - сериен филм
15.00 „Доктор Куин Лечителката“ - сериен филм
16.00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
17.00 „Черешката на тортата“ - тв шоу, 2 сезон
18.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Пълна лудница“ - комедийно тв шоу
21.00 „Етажна собственост“ - сериен филм, 4 сезон
22.00 „Господари на ефира“ - забавно предаване
22.30 „От местопрестъпленията: Маями“ - 10 сезон
23.30 Новините на Нова
23.45 „Накрай света“ - сериен филм
00.45 „Магнитико“ - тв игра
02.00 „Черешката на тортата“ - тв шоу, 2 сезон /п/
02.45 „Малки жени“ - сериен филм, 3 сезон /п/

1

07.00 Новини
07.05 „Добро утро“
10.00 Новини
10.15 „Добро утро“
10.40 „Контролна покупка“
11.05 „Живей здравословно“
12.05 „Модна присъда“
13.00 Новини
13.15 „Докато всички са вкъщи“
14.05 „Крепко здраве“ с Генадий Малахов
15.00 Още новини
15.20 „Време за обяд!“
16.00 Новини
16.10 „Да разбереш. Да простиш“
16.40 „Евтино и хубаво“ с Дария Донцова
17.20 „Многодетни невести“
18.10 Сериал: „Неравен брак“
19.00 Новини
19.40 „Да разбереш. Да простиш“
20.10 „Хайде да се оженим“
21.00 „Поле на чудесата“. Празнично издание
22.00 Време
22.30 Игрален филм: „Търсете жената“
01.05 „Вечерният Ургант“
01.55 Игрален филм: „Старомодна комедия“
03.25 Игрален филм: „Сватосването на хусаря“
04.35 Сериал: „Неравен брак“
05.30 Игрален филм: „Семейно щастие“

ОВЕН

Днес не се нагърбвайте с всичко сами. Не се претоварвайте с излишни дейности, дайте си и малко почивка.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Ограничете физическото натоварване, наблегнете на интелектуалното. Добре е да отделите този ден за децата си.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Вдъхновени от любовта на човека, когото обичате, ще работите и ще надхвърлите собствените си очаквания.

22 май - 21 юни

РАК

Запазете доброто си отношение към света и ще получите в замяна ускорено придвижване към целта си.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Работата ще ви привлича с възможността да повишите благосъстоянието си и не преследвате други цели.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Отношенията ви с партньора не ви създават главоболия, въпреки че понякога се чувствате отегчени.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Доброто ви настроение ще ви помогне без затруднения да решите елегантно притесняващ ви проблем.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Отнесете се с доверие към човека до себе си, заедно обмисляйте и планирайте бъдещите си ходове.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Днес е ден поскоро за практични занимания, макар че ще ви се иска да се позабавлявате.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Най-добре е да използвате днешния ден, за да планирате една семейна екскурзия или друго забавление.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Ще се чувствате освежени и пълни с енергия, но си спестете „младежките“ изпълнения, за да не си навредите на здравето.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Търпението ви ще бъде подложено на изпитание и причината за страданията ви може да се окажат познати и близки.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR	USD	GBP	CHF
1.95583	1.47343	2.37589	1.60881

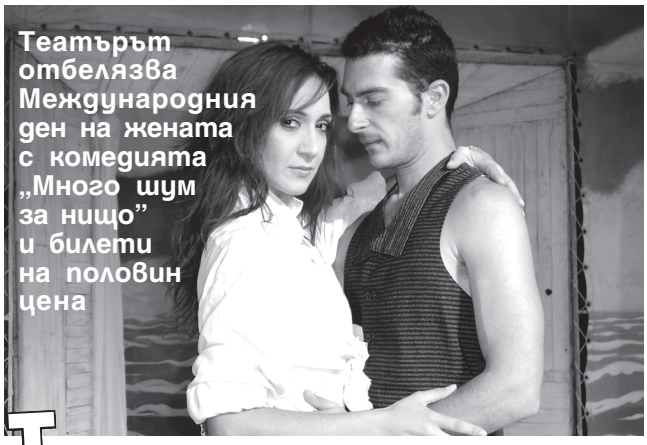
Култура

очаквайте

Пианистката Пламена Мангова партнира на Руската филхармония на 25 март



Цвете за всяка дама в Армията



Театърът отбелязва Международния ден на жената с комедията „Много шум за нищо” и билети на половин цена

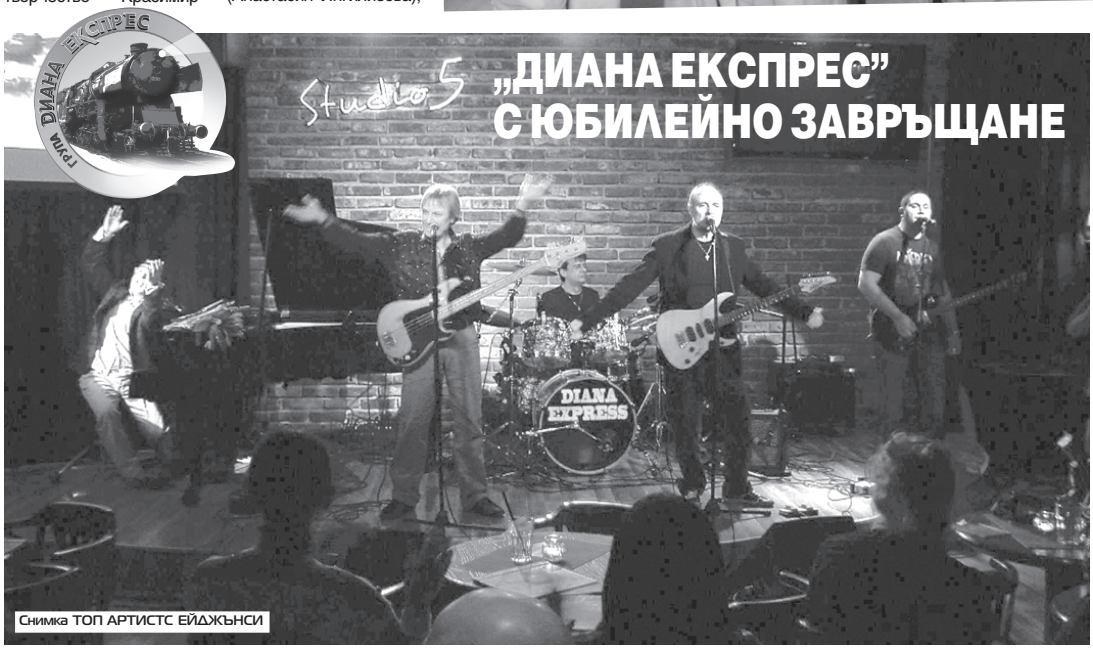
Театър “Българска армия” ще поднесе на 8 март цвете на всяка жена, която позволи да бъде зарадвана. Трупата е приготвила за всички, които решат да зарадват своите момичета, 50 процента намаление на билетите за представлението навръх 8 март. Едва ли е случаен изборът на спектакъл, който ще очаква дамите на сцената на театър “Българска армия”. И едва ли може да се направи по-внимателен и умел избор от комедията на барда на английския театър Уилям Шекспир, поставена от носителя на “Икар” за цялостно творчество” - Красимир Спасов, проверена в 200 представления от 180 000 зрители, в продължение на 15 театрални сезона.

“Много шум за нищо” е комедия, която повече от пет столетия неуморно разсмива с перипетиите на Любовта, с израза на любовните чувства и любовните страсти. В историята, започнала в Месина, Арагонският принц дон Педро (Иван Ласкин) се завръща от битка и отсяда у губернатора на града Леонато (Георги Новаков и Стойко Пеев). Клавдио (Боян Младенов) - един от най-смелите воини на дон Педро, се влюбва в Херо (Анастасия Ингилизова), дъщерята на Леонато. Девойката му отвръща с взаимност, но завистливият брат на дон Педро - дон Хуан (Веселин Ранков), заедно с Борачио (Милен Миланов) и Конрад (Мирослав Косев), прави всичко по силите си, за да осуети щастливия брак на влюбените. Бенедик (Иван Радоев), друг воин на дон Педро, и Беатриче (Лидия Инджова), племенницата на Леонато, водят лична битка помежду си, която прераства в страстна любов. Междувременно пъкленият план на дон Хуан по случайност е разкрит от селската стража - Кучи Трът (Вълчо Камарашев), Хю Тиквата (Георги Къркеланов) и Джордж Пляката (Ненчо Илчев), ръководена от Кучи Трът (Александър Дойнов). И всичко това в забавни диалози, комични ситуации, фарсови епизоди и клоунски сцени, които превръщат пиесата в емблема на смеха.

Именно той - Смехът, е вдъхновението на изключителната - увличаща, удивляваща и изумителна в превъплъщенията си актьорска игра в спектакъла на театър “Българска армия” - “Много шум за нищо”, който 15 години заразява и завладява публиката с най-старото и най-вечно чувство - любовта.



Снимки ТБА



Снимка ТОП АРТИСТС ЕЙДЖЪНСИ

“Диана експрес е вече на сцената!”, възкликна Митко Щерев пред публиката, събрала се на концерта за медии и приятели в “Студио 5”, организиран със съдействието на Топ артистс ейджънси. С това събитие Митко Щерев, Илия Ангелов, Живко Топалов, Бисер Иосифов и Александър Георгиев оповестиха официално завръщането на “Диана експрес”. Концертът беше поздрав и към всички, които през годините са били близо до тях и са обичали тяхната музика.

Атмосферата в клуба беше изпълнена с емоции, очаквания и подчертана симпатия към музикантите. Под бурните аплодисменти на препълнената зала “Диана експрес” изпълни незабравимите си хитове “Блус за двама”, “Две праскови и две череши”, “Утре”, “Влюбено сър-це”, “Душа”, “Есен”, “Северина”, “Минавам на червена светлина” и др. След последното парче, хората станаха на крака с възгласи: “Още! Още! Още!” “Това е само началото, очаквайте още!”, отговори Митко Щерев и групата изпълни бис за развълнуваните си почитатели.

Музикантите обещаха, че скоро ще зарадват всички свои фенове с нови участия, концерти и авторски парчета. Групата планира да организира национално турне, както и различни специални проекти като “Най-доброто от “Диана експрес”. Предвижда се и юбилеен концерт - в началото на 2014 г., когато се навършват 40 години от нейното създаване, на който ще бъдат поканени за участие всичките около 25 изпълнители, които през годините са били част от групата, съобщи Митко Щерев.

кратки

„Аладин и вълшебната лампа” в Софийската опера

Премиерата на операта “Аладин и вълшебната лампа” е на 9 март от 11 ч. в Националната опера и балет. Спектакълът е за малки и големи. Автор на музиката е Нино Рота, носител на “Оскар” за филмова музика. Диригент е Стефан Недялков, а режисьорка - Вера Петрова. За първи път в света, с помощта на мултимедийни ефекти, по “вълшебен” начин е пресъздадена една от най-хубавите приказки на Шехерезада от “Хиляда и една нощ”. В “Аладин и вълшебната лампа” звучи музиката на Нино Рота - “кръстника” на филмовата музика и един от блестящите композитори и диригенти на XX век. В операта участват Николай Павлов, Кирил Шарбанов (Аладин), Николай Петров, Илия Илиев (Магребският магьосник), Милена Гюрова, Любов Методиева (Принцеса Бадр-Ал-Будур), Румяна Петрова, Юлиана Иванова (Майката на Аладин), Димитър Станчев (Царят), Стоил Георгиев (Везирът), Николай Иванов (Първи приятел на Аладин), Тодор Желев (Втори приятел на Аладин), Слави Манов (Трети приятел на Аладин), Елена Стоянова, Антония Иванова (Приятелка на Бадр-Ал-Бадур), Илия Илиев, Кристофър Холман (Духът от лампата), Антон Радев, Александър Георгиев (Духът на пръстена), хор и оркестър на Софийската опера и балет, Детският радиохор под диригентството на Стефан Недялков. Цената на билетите за деца е 8 лв., а за възрастни - от 8 до 15 лв.



Снимка Виктор ВИКТОРОВ

Момент от репетиция

Музикални вечери в Русе

“Руски сезони” - камерен концерт с песни от Александър Гречанинов ще изпълни Пламен Бейков днес от 19 ч. в зала “Фоайе” на Русенската опера. Съпровод на пиано - Божена Петрова. Утре, на Международния празник на жената, Русенската филхармония ще изнесе концерт “Жената в музикални миниатюри” под диригентството на Станислав Ушев. Солисти ще бъдат Мария Цветкова, Теодора Чукурска, Георгиос Филаделфевс, Петър Костов, Владислава Гарвалова, Александър Баранов и Пламена Величкова - виолончело. В програмата - творби от Сен-Санс, Пучини, Верди, Равел, Маскани и др. “Оперетата и мюзикълът - голямата музика на “малките” хора” е наслов на съботния спектакъл с водещ Пламен Бейков и съпровод на Божена Петрова. Музикално-образователната програма е с участието на изпълнители от концерта-спектакъл “От Виена до Бродуей”, оперетите “Прилепът”, “Царицата на чардаша” и мюзикъла “Моята прекрасна лейди”.

Култура

Конкурс награди таланти от цялата страна

Пловдивска ученическа надпревара от регионална прерасна в национална

"Всеки народ заслужава управниците си! Промяната трябва да бъде в самите нас." Тези пророчески думи написа месец преди протестите, избухнали в страната ни, победителят в конкурса за ученическо есе на plovdivweek.com - Исмаил Алиджиков. Единайсетокласникът от ЕГ "Иван Вазов" - Асеновград, предизвика бурните овации на публиката по време на тържественото награждаване на призьорите в конкурса, което се състоя на сцената в търговския център "Форум Тракия" в Пловдив.

Наградата - таблет, осигурен от "Пик компютър", му връчи управителят на фирмата Георги Урумов. Той пожела на талантливия Исмаил нова придобивка да му донесе още по-голямо творческо вдъхновение. 131 есета от цялата страна получиха в рамките на 2 седмици организаторите на литературната надпревара от plovdivweek.com. От регионален, какъвто бе първоначалният замисъл, конкурсът прерасна в национален.

Геновева Гочева от Добрич, която стана любимка на читателите, получи детски стол за компютър от верига мебелни магазини "Дизма". Двете втори награди отидоха при Гергана Шерова и Георги Анастасов. Ваучерите за тримесечни курсове по ориенталски танци и хип-хоп им бяха връчени лично от управителката и преподавателка в "Старс денс център" Надежда Стойкова, която им обеща, че ще ги чака в залата за танци.

Близо 80 души препълниха третия етаж на търговския център "Форум Тракия", очаквайки развълнувано награди и похвали. Всъщност в конкурса нямаше губещи, а само наградени. Някои получиха билети за 3D прожекции в кино "Фейсис", други си тръгнаха със скайп комплекти от "Пик медиа" и тениски с логото на plovdivweek.com, а трети - с грамоти за добро представяне в конкурса.

Водещата Катя Стайкова - дългогодишна журналистка, магистърка по социология и политически науки и пиар специалистка, както и член на журито, поднасяше микрофона на щастливите победители, които споделяха своите надежди - кой за успех на матурите, кой за по-добро икономическо положение на страната ни, кой за по-човечен и подреден свят. На церемонията присъстваха и преподаватели по литература, които бяха дошли да подкрепят учениците си.

„Цветанка" с премиера на СФФ на 8 март

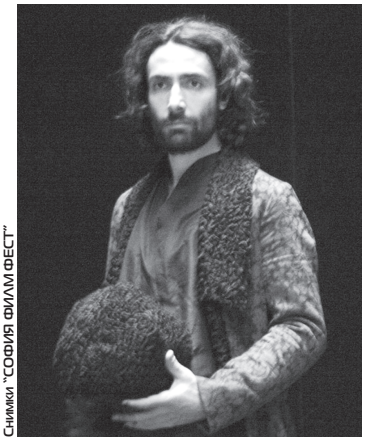


Д-р Цветанка Гошева в кадър от филма

Филмът "Цветанка" от Юлиян Табаков, продуцент за "България - Агитпроп", ще има премиера на "София филм фест". Той ще бъде представен на рождения ден на героинята - 8 март, от 18.30 ч. в кино "Люмиер". Филмът е копродукция с ГНУ филм (Швеция), SVT, с подкрепата на ИА "Национален филмов център", Шведския филмов институт. След МоМА - Ню Йорк, и фестивалите в Лайпциг, Копенхаген, Триест, току-що филмът спечели награда на форума за документално кино в Загреб.

"Цветанка" е поетичен филм за историята на България от XX век, разказана през погледа и невероятния житейски път на д-р Цветанка Гошева. Родена в заможно семейство, като дете Цветанка мечтае да стане актриса, но историята на България през XX век радикално променя съдбата ѝ. XX век е уникален с резките преходи между три епохи - монархия, комунизъм и демокрация. Епохите се сменят, а заедно с тях се променят страната и хората, които живеят в нея. "Цветанка е историята на моята баба - свидетелка на тези три епохи. Нейният живот е показателен за живота на съвременниците, обществото и страната ни", посочва Юлиян Табаков, режисьор на филма и автор на изложбата, която ще бъде открита от 14 март до 21 април. Тя показва голямоформатни фотографии и сценография от едноименния документален филм в Софийската градска художествена галерия.

"В началото Цветанка иска да стане актриса: в този филм миниатюрната жена изиграва ролята на живота си", отбелязва Корнелия Клаус, кураторка от ДокЛайпциг.



Снимки "СОФИЯ ФИЛМ ФЕСТ"

Режисьорът Юлиян Табаков

Филмът, който е в състезателната програма за документално кино на СФФ, ще има прожекция и на 14 март от 20 ч. в Червената къща.

НАД 1000 ЛЮБИТЕЛИ ТАНЦЬОРИ ЩЕ СЕ НАДИГРАВАТ НА ФЕСТИВАЛ

Над 1000 танцьори ще се надиграват на Втория национален фестивал на школи и клубове за любители, изучаващи български народни танци "Русчуклийска среща". Фестивалът ще се състои в събота в Русе, съобщи БТА. Организатор на фестивала, който ще премине под патронажа на кмета Пламен Стоилов, е школата за народни танци "Играорци - Русе", със съдействието на община Русе. В надпреварата ще премерят сили 41 групи от цялата страна. Участниците ще изпълнят две автентични хора и ще бъдат разделени на две категории с отделен награден фонд, според броя на групата - до 39 участници и над 40 участници.

Уменията на танцьорите ще оценява жури с председател доц. д-р Антон Андонов - ръководител катедра "Българска народна хореография" в Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство в Пловдив. В първото издание на фестивала "Русчуклийска среща", което се състоя миналата година, участваха над 1200 танцьори от 46 школи и клубове от цялата страна.

ВЪЗПОМИНАНИЕ



На 8 март 2013 г. се навършва ЕДНА ГОДИНА от смъртта на

ЕКАТЕРИНА ЛУКОВА ДИШЛИЕВА

Поклон пред светлата ѝ памет!

От близките

СКРЪБНА ВЕСТ

На 5 март 2013 г., на 89-годишна възраст почина



о.з.генерал-полковник ХРИСТО ДОБРЕВ СТОЯНОВ

Поклон пред светлата му памет!

Поклонението ще се извърши на 08.03.2013 г. (петък) от 12 часа в Ритуалната зала на Централните Софийски гробища.

От близките

„Източните Родопи - вкуси дивата природа" за трети път



Проектът "Новото тракийско злато" организира за трети път конкурс за най-интересен пътепис и най-хубава фотография от Източните Родопи. Темата и на двете състезания е "Източни Родопи - вкуси дивата природа". Пътеписите и фотографиите трябва да представят по един от трите елемента на проекта "Новото тракийско злато" - дива природа, екотуризъм или биоземеделие.

Пътеписът трябва да е на български език, в размер до 6000 знака (без интервали) и илюстриран с най-малко три и най-много пет фотографии (минимален размер 1000 пиксела по дългата страна).

В конкурса за фотографии три е максималният брой кадри, с които може да участва един автор. Всеки кадър трябва да е с минимален размер 1000 пиксела по дългата страна и в jpg-формат. Снимките трябва да са придружени с информация за точното място, където са направени.

Наградите за победителите са - за пътепис: уикенд за двама в природозащитния център "Източни Родопи", известен още като Центъра на лешоядите в Маджарово, осигурен от Българското дружество за защита на птиците. Победителят ще бъде избран от петчленно жури от български експерти в НТЗ и представител на БДЗП. За фотография - уикенд за двама в "Дивата ферма" в с. Горно поле (община Маджарово), предоставена от собствениците на къщата за гости сем. Василиеви.

Пътеписите и фотографиите на отличените на второ и трето място ще бъдат наградени с биологични продукти от Източните Родопи. Срокът за изпращане е 1 октомври на имейл NewThracianGold@gmail.com. Участниците трябва да напишат името си и да оставят своите координати за обратна връзка. Отличените пътеписи и фотографии ще бъдат публикувани на сайта на проекта www.newthraciangold.eu. Снимките ще бъдат използвани в календара на "Новото тракийско злато" за 2014 г., както и за други материали, популяризиращи Източните Родопи.

ВЪЗПОМИНАНИЕ



20 години от смъртта на

ТИНКА ПЕНЧЕВА РАЙКОВА

(1920-1993)

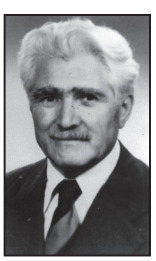
ятак на 8-ма ВОЗ

11 години от смъртта на

ИВАН ВЕЛЧЕВ РАЙКОВ

(1912-2002)

бивш командир на партизански отряд, АБПФК



Нека всички, които ги познават, си спомнят за достойния им живот.

Ще запазим спомена за тяхната грижа, доброта и човечност към семейството и другарите.

Поклон пред светлата им памет!

От семейството

четете скоро

„Никой друг" на Криско и Deep Zone Вече и с клип



ФЕТИШ БАЛ събира ценители и любопитни

За второто издание на събитието са поканени много екстремни артисти, които да провокират и скандализират присъстващите

Силвия ШОПОВА

Ценители, познавачи и любопитни ще се съберат на 23 март в София за Fetish ball II. Събитието ще се проведе в залите на Party Center 4км от 21 ч. Това е единствената вечер в годината, която провокира сексуалните фантазии да напуснат оковите на подсъзнанието чрез изпълненията на различни екстремни артисти, които ще забавляват и скандализират пуританите.

Организаторите от "Горгон" и EventEase обещават тази година Фетиш балът да е по-зрелищен и провокативен от преди. За второто издание на събитието са поканени още повече специални гости.

Британската дизайнерка Fetish catwalk ще облече във винил и гума красиви български момичета за наелектризиращо ревю. Екстравагантната Miss Vanity от Гърция ще представи изтънчено, елегантно и секси шоу в стил кабаре и бурлеска, което ще премине в спиращ дъха пърформънс, комбиниращ еротика, огнено представление и пиърсинг ритуал на живо. Alexis D е автор на мистичен спектакъл, повлиян от Shibari - японското изкуство за връзване. Артистът оплита с въжи красиви женски тела от 7 години и е развил собствен стил. Фетиш моделът Salilia ще полети в оскъдно облекло във въздуха, направлявана от вещите ръце на господаря на възлите. Свещите ще допълват ритуалната атмосфера. Domina Lola & Slave Prince ще представят своя кинки спектакъл. Скандалната дама участва като фетиш модел в много фотосесии, филми, алтернативни ревюта и украсява кориците на списания като Massad (NL) и Von Gutenberg (US).

George Fakinos ще е диджеят, чийто електронен микс от индъстриъл, хардденс и дъбстеп ще допринесе за доброто настроение на гостите през цялата нощ. Vj gorgon ще подкрепи гръцкия диджей със селекция от екстремна музика.

Фейсконтрол ще следи за спазването на дрес кода на събитието. От посетителите се очаква да блеснат с целия си сексапил в черно, червено, латекс, кожа, фетиш, боди арт, бурлеска, в стил кабаре от Берлин, PVC, Мулен Руж, венециански карнавални маски и др. Спазилите го ще бъдат възнаградени с приятна изненада от Aftershock. Забранени са фотоапаратите и камерите, както и снимането с мобилни телефони. Събитието е достъпно само за лица, навършили 18 години.

Ограничена бройка промоционални билети "рано пиле" от 15 лв. има само в "Горгон" (ул. "Узунджовска" 8). Стандартните по 20 лв. се продават в мрежата на eventim.bg. Входът на място ще е 25 лв.

Вицът

- Ало, пожарната ли е? Вкъщи има пожар!
- Кажете кога се е появил огънят?
- Не зная точно, примерно преди 1,5 млн. години. Не е време за история! Идвайте да гасите!

ЧРД

Проф. дин КАЛЮ ДОНЕВ, икономист
ПЕТЯ ДОГАНОВА, парламентарен секретар на социалното министерство
НЕВЕНА АНДОНОВА, журналист, продуцент
РАДОСЛАВ МИХАЙЛОВ, журналист, тв водещ, продуцент
СЕРГЕЙ МИЧЕВ, временно управляващ посолството на България в Пхенян, КНДР
Проф. дфн СИМЕОН ХАДЖИКОСЕВ, литературовед
СТЕФАНИ МИХАЙЛОВА, народен представител
ЮРИ БУКОВ, художник

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

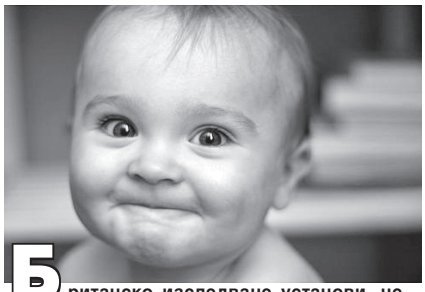


7

Св. седем свещеномъченици Херсонски - епископи Василий, Ефрем, Капитон, Евгений, Евтерий, Елпидий и Агатодор (III-IV). Св. преподобни Павел изповедник († ок. 850). Св. преподобни Емилиан

По време на царуването на Диоклетиан (III век), когато християните били преследвани, свещеномъчениците утешавали гонените чрез своето състрадание, увещавали езичниците да оставят идолопоклонството и да се обърнат към истинския Бог. Когато хората враждебно посрещали проповедите им, с търпение понасяли гоненията и оскърбленията. Седемте свещеномъченици жестоко пострадали заради вярата и делото си.

Хората се усмихват само по 7 пъти на ден



Британско изследване установи, че хората се усмихват едва по 7 пъти на ден. Дори най-жизнерадостните го правят само по 11 пъти дневно. А на лицата на най-мрачните грейва по една усмивка в рамките на 24 часа.

Допитването сред 2000 души установило още, че 51% от участниците, които признават, че се усмихват неискрено веднъж на ден, запазват фалша за шефовете си. Макар британците да са сравнително сдържани в чувствата, те обичат да получават от другите хора положителни емоции. Изследването установило, че близо 25% от хората се радват на усмивка от любимия човек, а около 20 на сто - от децата си или от друг член на семейството. "Когато близките ни грейват в голяма, чисто бяла усмивка, тя просто разтапя сърцата ни", споделиха още анкетираните.

Случва се някои просто да не могат да сдържат емоциите си. Една пета от участниците в допитването заявили, че са се усмихвали неуместно на погребение, а близо половината - по време на разгорещен спор.

Маймуните не харесват егоистите

Маймуните капуцини са по-малко склонни към общуване и съвместни действия с хора, които са егоисти, отнасят се зле с останалите и са в непрекъснат конфликт с тях. Тоест тези животни имат способност да правят социална оценка на действията на други същества, които не засягат тяхното собствено благополучие. Това се съобщава в статия, публикувана в списание "Нейчър комюникейшънс" ("Nature Communications").

Способността да се намесват в конфликтите на другите и безкористно да решават в полза на потърпевшия се смята за едно от основните умения на човека. Чувството за справедливост и свързаните с него форми на поведение помагат на обществото ни да ограничи броя на мошениците, които ползват социални блага и се отклоняват от изпълнението на обществени задължения, коментира РИА "Новости".

Досега учените не са потвърдили еднозначно съществуването или отсъствието на това качество у примати. Група психолози под ръководството на Джеймс Андерсън от университета в Стърлинг, Великобритания, наблюдавали поведението на капуцините в различни социални ситуации. По време на опита двама психолози се приближавали до клетките с маймуните и единият от учените "искал помощ" от своя колега. В зависимост от сценария, другият или помагал или явно отхвърлял молбата и реагирал негативно.

След "спектакъла" учените предлагали на приматите храна. Оказало се, че маймуните охотно я приемали от хората, които си помагали. И често изхвърляли или въобще не взимали храна от "егоистите". Въпреки промяната на "спектакъла", маймуните запазили устойчиво поведението си. Те продължили да се отнасят по същия начин към храната, давана им от "егоистите".



АМЕРИКАНЕЦ ЗАВЪРШИ УЧИЛИЩЕ НА 106 ГОДИНИ

106-годишният американец Фред Бътлър завърши училище, предаде "Associated Press", цитирана от БТА. Мъжът, живеещ в Бевърли, щата Масачузетс, спрял обучението си, защото се налагало да издържа майка си, както и своите братя и сестри. Връчването на жадуваната диплома бе извършено на емоционална церемония, на която е присъствал кметът на града и роднините на абитуриента. Фред Бътлър е бил женен 65 години и има 5 деца. Той е участвал във Втората световна война. В цивилния си живот е работил за градското водоснабдяване. Сноха му Кейти сподели, че Фред винаги е съжалявал, че е спрял да ходи на училище. Той е обяснявал на внуците и правнуците си колко важно е образованието. Дори им е давал по 5 долара за отлична оценка.

По време на церемонията абитуриентът благодари на всички, помогнали му да завърши, и заяви, че високо цени получената диплома.

Плитка и разчупен кок са хит при абитуриентите

Альона НЕЙКОВА

Двойна плитка и екстравагантно разчупен кок ще са хит при абитуриентите този сезон. Топ коафьорката Вили Боршукова направи специална демонстрация на някои от актуалните прически и обобщи най-новите тенденции при грима. Собственичката на салони "Магама" показа върху косата на топ моделката Виктория Джумпарова уменията си на професионален фризьор, печелил не една награда у нас и в чужбина.

Прочутата манекенка стана лице на Great Lenghts България - марка, използваща за удължаване 100% човешка коса от най-високо качество. Затова кичурите



Вили Боршукова прави абитуриентска прическа на Виктория Джумпарова

могат да се третират по същия начин, както и естествените. Виктория застана пред обектива на Влади Балевски за специална фотосесия с новата си визия.

Удължения, които постави на Джумпарова Вили Боршукова, са в естествен светлокестеняв цвят. За сезона са актуални натурални руси или кестеняви. Най-голямото предимство на марката, чиито модели са световните знаменитости Дженифър Лопес, Катрин Зита Джоунс, Мадона, Кристина Агилера, Бритни Спиърс и много други, е, че предлага удължители с размер до 65 см.

Бляскавата визия на звездите е чудесен пример за випускниците, но тя се постига с помощта на екип от професионалисти - фризьори, гримьори и т.н. Затова съветът на топ коафьорката Вили Боршукова към абитуриентите е: "Доверете се на стилистите!"

Майсторът на красивите страници, перфекционистът на дизайна, истински фен на "Левски", кандидат-китаристът

ВАЛЕНТИН АРГИРОВ

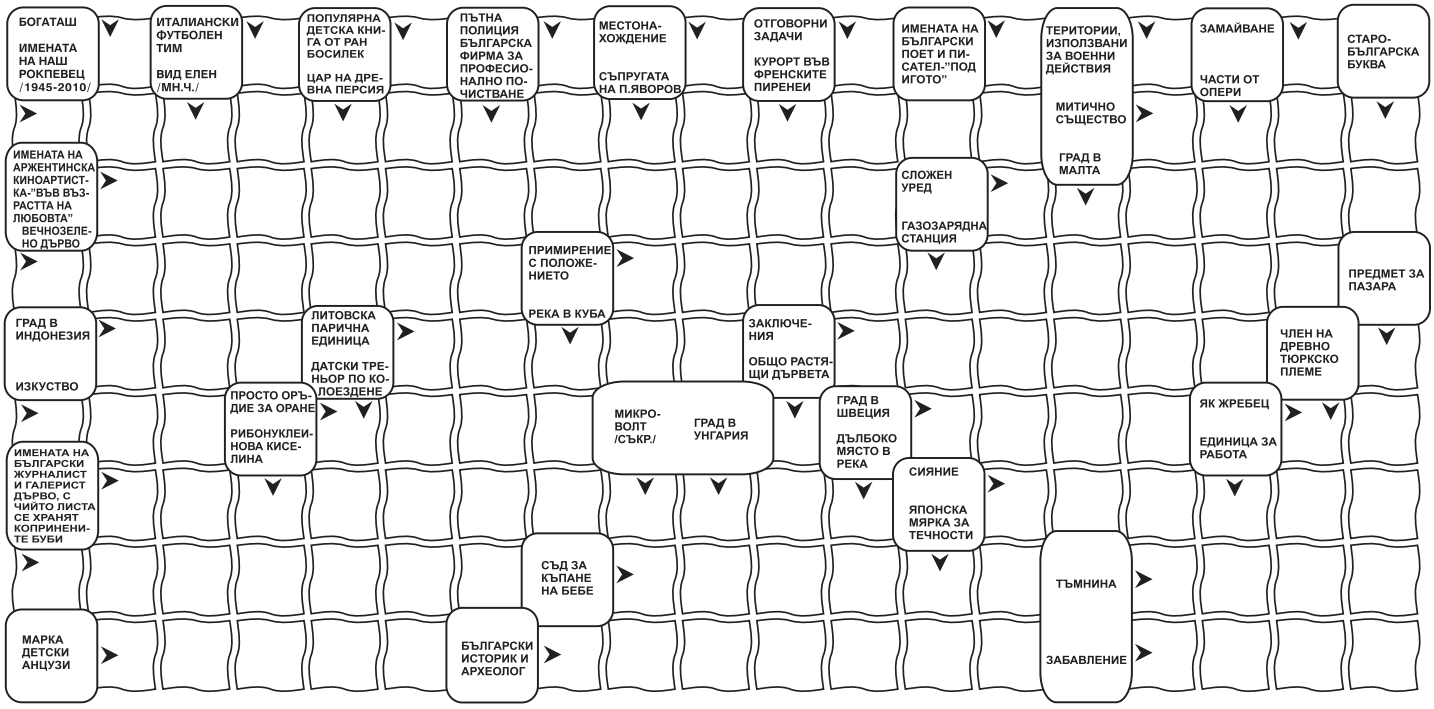


днес празнува своя рожден ден. Преди да акостира в ДУМА, Вальо, подобно на доскорошния премиер, също е специализирал в пожарникарските дела. Но за разлика от досегашния министър-председател колегата ни винаги е използвал силата си само за добро - като например да угаси напрежението в редакцията с безкрайно търпение, самоотдаденост и усет към красивото визуализиране на журналистическите текстове. Вальо, бъди все така упорит, отдаден и истински. Желаем ти много щастие, радост и постоянно вдъхновение!
И нека боговете на басистите бдят над теб!

С обич от екипа на ДУМА

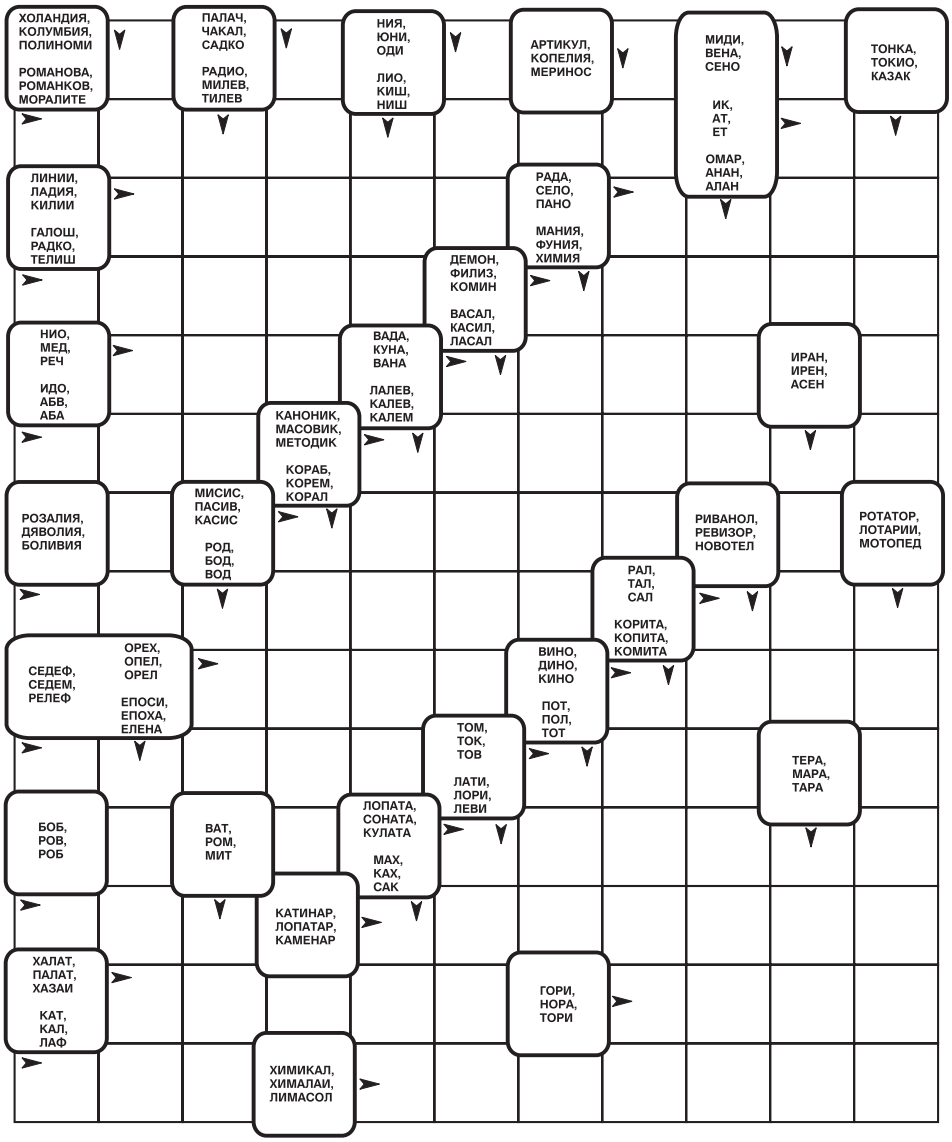
Губиврeме

СКАНДИ

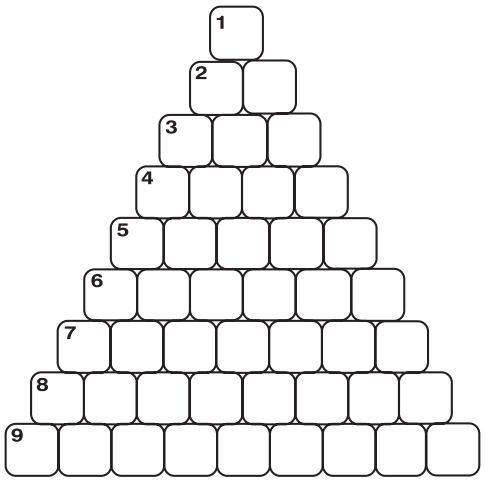


РЕЧНИК: Жез, Паола, Руис.

ЕДНО ОТ ТРИ



ПИРАМИДА



1. Съгласна буква.
2. Канадска хокейна легенда.
3. Епидемия.
4. Морски рак.
5. Виолетов цвят.
6. Тревно пространство.
7. Наш поппевец.
8. Руски драматичен артист /1848-1915/.
9. Град в Челябинска област на Русия.

РЕЧНИК: Варламово.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: АТАНАСОВИЧ - ОПЕРАТОРИ - ЕЛО - СКАРА - ЕКО - АВЕ - СТАРК - АЦЕВ - ОЛНИ - КЕРОСИН - ИВИ - АЕД - ПРЕЛОМИ - ПОНТОН - ЙОМЕН - БАСТИОН - БОСНА - ЛИНДА - СИС - ИКСА - ЛОКОМОТИВИ - ИСС - ЕЛАМ - РЕМ - ОДЕЯЛА - ЧОНА - АЩА - ГНАЙС - ГОРЯНИН - КРАЕВЕДИ - ВОД - АДО - ВЕЖДИ - СВИТА - НОЕЛ - АЛО - МЕТРО - ЮНИ - МАТЕЕВ - ЕИТ - РАВНА.

ОТВЕСНО: СТОЛЕТОВ - АЛКИД - АПОКАЛИПСИС СЕГА - ЯНЕ - ОРН - ОТНАСЯНЕ - АРС - КИАНИД - ЛАВ - ОСАКА - ЕТОАЛ - АЙЕ - ОТАВА - ДОН - СДАВАНЕ - ТВОРЕЦ - СКЕЧ - ИДИЛИИ - ИРА - ЕКП - БИОЛОГ - ОТО - ОЧИ - АВЕР - ОСМАНОВ - РЕЙС - ОМАРОВ - МАР - КОЛОНАТ - ЯДЕНЕТА - СОМА - ИРАН - ЖОТЕВ - ВИМЕ - СВЕЩИ - ДЕРЕН - НИНА - ИМАН - ИЛОВА.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Шахмат

Радослав Димитров направи хет-трик на републиканското

Ани Крумова с две титли и сребро

В ъв Велико Търново завършиха държавните индивидуални първенства за юноши и девойки до 20 години в трите официални разновидности - класически шахмат, ускорен шахмат /т.нар. "рапид"/ с контрола на игра 20 минути на състезател и блиц. Първенствата преминаха при отлична организация на домакините от местния ШК "Етър" и засилен интерес от шахматната общественост на града. На официалното закриване на шампионатите купите и медалите за победителите бяха връчени лично от кмета на община Велико Търново Даниел Панов. При юношите за втора поредна година международният майстор Радослав Димитров ("Булмекс" В. Търново) спечели и трите шампионски титли по убедителен начин с "размазващ" резултат. След стопроцентовото постижение в класическата надпревара в шампионата с ускорена контрола той завърши с 6,5 т. от 7, дублирайки миналогодишния си успех и изпреварвайки с точка следващия го Рафаил Радостинов (ШК "Шумен"). В блица Димитров също бе безапелационен - 7 от 7 възможни, а с 6 т. е вторият - Деян Нинов (ШК "Марица Изток" Раднево). Тоталното надмощие на Радослав Димитров е закономерност в неговата възходяща шахматна кариера. Той показва завидна стабилност в резултатите си. На завършилия на 17 февруари в Пловдив полуфинал за държавното индивидуално първенство за мъже търновецът се класира втори и получи квота за финалите.

В старата столица надмощието на Димитров бе видно още в стартовия лист - неговият рейтинг е 2437, а този на втория след него - Деян Нинов, е 2149. Първенството обаче показа и една друга тенденция - докато световният шахмат все по-често двадесетгодишни шахматисти се налагат сред елита, в българския шампионат за юноши до 20 години само трима участници бяха с рейтинг над 2000. Все пак доброто класиране на младите надежди от Велико Търново и бързият им прогрес дават оптимизъм за завръщане на България в световния елит при младите шахматисти и продължаване на славната диря, останала след Кирил Георгиев, Васил Спасов, Иван Чепаринов, Веселин Топалов и Антоанета Стефанова. И така медалистите при юношите са:

Класически шахмат: 1. Радослав Димитров ("Булмекс" В.Търново) - 7 т. от 7; 2. Деян Нинов (ШК "Марица Изток" Раднево) - 6 т.; 3. Емил Стефанов (ШК "Етър" В. Търново) - 5 т. 4. Кристиян Тодоров (ШК "Етър" В. Търново) - 5 т.

Ускорен шахмат: 1. Радослав Димитров - 6,5 т. от 7; 2. Рафаил Радостинов (ШК "Шумен") - 5,5 т.; 3. Анатолий Атанасов (СШК "Плевен XXI") - 5 т. 4-6. с по 5 т. - Дарио Дерешки, Деян Нинов, Даниел Ганев.

Блиц: 1. Радослав Димитров - 7/7; 2. Деян Нинов - 6 т. 3. Тито Титов (ШК "Енергия 21"Добрич)- 5 т. 4-5. с по 5 т. - Д. Дерешки и Кристиян Тодоров.



Кметът на старопрестолния град Даниел Панов връчи купата на шампиона Радослав Димитров

При девойките въпреки малкия брой участнички най-добрите във възрастта се състезаваха в старопрестолния град. Ани Крумова от варненския ШК "Георги Даскалов" доминираше в тези първенства. Тя спечели две шампионски титли и едно второ място. След триумфа в класическия шахмат с 6,5 т. от 7 възможни, Крумова победи и в блица с 6 т. Със същия брой точки е и втората - Ива Пенчева от ШК "Етър" В. Търново. В първенството по ускорен шах шампионската титла спечели Виктория Цекова - ШК "Виктори" Благоевград с 5,5 т.

Крайното класиране и разпределението на медалите при девойките до 20 г. е както следва:

Класически шахмат: 1. Ани Крумова - 6,5 т. от 7; 2. Цвета Галунова (ШК "Марица Изток" Раднево) - 5,5 т.; 3. Дарена Сиркова (ШК "Локомотив 2000" Пловдив) - 5 т.

Ускорен шахмат: 1. Виктория Цекова с 5,5 т. от 7; 2. Ани Крумова - 5 т.; 3. Полина Венкова (ШК "Плевен XXI") - 5 т.

Блиц: 1. Ани Крумова - 6 т. от 7 възможни; 2. Ива Пенчева - 6 т.; 3.Вероника Василева (ШК "Марица Изток" Раднево) - 5 т.

При закриването на първенствата кметът Панов анонсира и два предстоящи турнира в началото на май, които ще са обединени под наслов "Великотърновски шахматни празници". Шампионите Радослав Димитров и Ани Крумова пък ще представят България на световните индивидуални първенства за юноши до 20 години, които ще се проведат от 11 до 26 септември в Анталия, Турция.

Ананд: „Не печеля турнири, но и не губя мачовете за титлата"

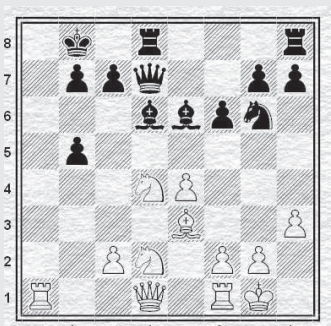
Световният шампион Вишванатан Ананд постигна първа турнирна победа от 5 години насам, след като в средата на миналия месец финишира пръв в кръговата надпревара в Баден-Баден. Това обаче не намали ширещото се мнение, че блестящата му шампионска кариера клони към края си. Още повече, че в елита на съвременния високопрофесионален шахмат има едва неколцина играчи над 40 г. Колебливите представяния на индиеца дават повод на повечето шахматни специалисти да смятат, че победителят в започващия след седмица турнир на претендентите в Лондон има огромни шансове да отнеме титлата на Ананд.



Най-младият участник в претендентския турнир - Магнус Карлсен (вляво) има най-големи шансове да отнеме световната титла на Ананд

От друга страна, въпреки проблема с турнирните победи индийският гросмайстор не е склонен да драматизира ситуацията, уповавайки се на факта, че от 2008 г. насам е спечелил три мача за короната - срещу Крамник, Топалов и Гелфанд. Преди броени дни в интервю за интернет изданието РБК той настоява, че не е загубил желанието си за борба и стремежа към съдържателни шахматни партии. "Да, виждам доста проблеми в сегашната си игра, признава шампионът. Допускам твърде много грешки, но, от друга страна, си върнах увереността и чувството, че отново играя, както в най-добрите си години."

Задача



ВАЛС - БЯРНАСОН, МАЛМЬО, 1986 Г.

Белите на ход печелят

Отговор:

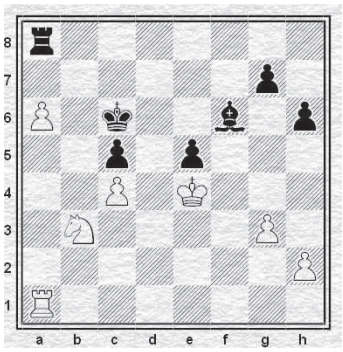
В тази на пръв поглед сравнително сложна позиция като гръм от ясно небе последва: 1.Тa8+! Цa8 2.Дg1+ Цb8 3.Дa7+! Цa7 4.Кc6++ Цa6 5.Тa1+.

ЕВРОПЕЙСКО ЗА ВЕТЕРАНИ В ПЛОВДИВ ОТ НЕДЕЛЯ

В неделя в Пловдив започва 13-о Европейско първенство за ветерани, което родната шахматна федерация организира заедно с Европейския шахматен съюз (ЕШС). Шампионатът ще продължи до 20 март, а веднага след това ще се проведе и Европейското първенство по ускорен шах за ветерани. В мъжката секция заявки за участие са подали 107 шахматисти, като най-високо ЕЛО сред тях има латвиецът Евгений Свещников - 2514. След него в стартовата десетка са: Юрий Балашов (Русия, 2481), Бошко Абрамович (Сърбия, 2466), Владимир Охотник (Франция, 2426), Евгени Ерменков (България, 2421), Душан Райкович (Сърбия, 2418), Петър Великов (България, 2417), Николай Пушков (Русия, 2409) и Алгимантас Бутнориус (Литва, 2395). Интересът към женската надпревара е далеч по-скромен, като там в битката за континенталната титла ще се включат едва 19 дами. Безспорният №1 сред тях и по рейтинг, и по слава, и по постижения е бившата световна шампионка Нона Гаприндашвили от Грузия. Дълги години тя играеше в мъжкия шампионат, като на няколко пъти остана на косъм от златото, но сега ще я видим отново в женския турнир. Трета по рейтинг в него е дългогодишната лидерка на националния ни отбор Маргарита Войска, а освен нея страната ни ще представят Румяна Гочева, Петранка Драганова и Магдалена Сапарева. Според регламента в еврошампионатите могат да участват мъже и жени, навършващи съответно 60 и 50 г. в годината на провеждането им. И двата турнира ще се играят в 9 кръга по швейцарска система с контрола 90 минути на състезател за първите 40 хода, 30 мин. до края на партията и добавяне на 30 сек. на изиграл ход. Общият награден фонд на първенствата е 11 650 евро, от които шампионът при мъжете ще вземе 1500 евро, а при жените - 900 евро.

кратки

В АСТАНА ПРОДЪЛЖАВАТ БИТКИТЕ ОТ СВЕТОВНОТО ОТБОРНО ПЪРВЕНСТВО ЗА ЖЕНИ, *като в третия кръг Русия победи Турция с 4:0, Китай - САЩ 3,5:0,5, Румъния - Индия 2:2, Казахстан - Украйна 1,5:2,5, Франция - Грузия 0,5:3,5. Както винаги, женските партии не протичат без драми, някои от които доста сериозни. Още във втория кръг се състоя един от ключовите мачове, който може да окаже пряко влияние върху разпределянето на медалите: Грузия се срещна с Китай. Срещата се развиваше в полза на грузинките, докато лидерката им Нана Дзагнидзе не допусна невероятен пропуск.*



ДЗАГНИДЗЕ - ВЕНЮН

Позицията на белите е спечелена и китайката опитва последния си шанс - капан за "слепи" с 39EOd8. С типично женска импулсивност Дзагнидзе взема незащитената пешка и... обръща хода на мача: 40.Це5?? Of6 и т.н. 0:1.

На втора дъска Бела Хотенашвили през цялата партия имаше голямо преимущество срещу Хуан Цян, но когато беше изправена пред задачата да спаси мача, направи много грешки в цайтнота и също загуби. Така, вместо да победи в мача, Грузия отстъпи с 1:3.

След третия кръг на надпреварата начело е Русия 6 мачточки (10,5 т.), Китай 6 (10), Украйна 5 (7,5), Грузия 4 (7,5), Индия 3 (5,5), САЩ 3 (5), Румъния 2 (4,5), Казахстан 1 (4,5), Турция, Франция - по 0 (2,5).

КАРЛСЕН СМЯТА, ЧЕ ПРИЛИЧА ПО-СКОРО НА РАФАЕЛ НАДАЛ, *отколкото на Лионел Меси, с когото го сравняват повечето шахматни журналисти, търсещи шахматно-футболни метафори. След като наскоро бе неречен "шахматния Меси", норвежецът реши да сподели своето виждане за връзката си с лидерите в другите видове спортове. "Ако трябва да се прокарват някакви паралели, то, според мен, по-точно е да ме сравняват с тенисиста Рафаел Надал, смята лидерът в световната шахматна ранглиста. Подобно на мен той не форсира събитията, а постоянно нагнетява напрежение: разкарва съперника си по ъглите, докато самият той се бори да отиграе всяка трудна топка. Рафаел печели мачовете си не благодарение на някакви умопомрачителни номера, а заради упоритостта си. За него, както и за мен, е важно да направи колкото е възможно по-малко грешки".*

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

Дочев пак плаши да фалира ЦСКА

Клубът няма пари, за да се разплати с екстреньора

1500 лв. ще трябва да плати всеки, който иска да наблюдава от ВИП ложата на ст. "Българска армия" срещите на ЦСКА до края на сезона. Желаещите да си купят пропуски са поканени от шефовете на "армейците" на коктейл на стадиона от 17.30 ч. днес. До края на сезона "червените" ще домакинстват на Черноморец, Миньор, Лудогорец, Славия, Ботев Пд, Черно море и Пирин ГД. Картите ще важат и за срещите от турнира за Купата на България. ЦСКА домакинства на Локо Сф на 1/4-финалите.

Павел Дочев отново не успя да постигне споразумение с ЦСКА за неизплатени задължения в периода юни - август 2010 г., когато водеше отбора. 47-годишният треньор заплаши "червените" с дело за фалит, като обяви, че в него ще се включат още хора, на които собствениците от "Титан" дължат пари.

"ЦСКА върви с бързи крачки към фалит, след като споразумение с бившия наставник на клуба Павел Дочев така и не бе постигнато въпреки добрата воля на треньора. След поредните щедри и неизпълнени обещания на 1 март изпълнителният директор на ЦСКА Венцислав Живков е информирал адвокатите на треньора, че клубът не е в състояние да изпълни задълженията си. Последните 3 седмици ЦСКА за пореден път проиграва възможността да се договори с един от своите кредитори. По този начин беше фатално пропуснат и последният уговорен от страните срок за плащане", обяви консултантската агенция, ангажирана от Дочев.

Бившият наставник на "червените" има да получава почти 267 000 лв. След раздялата с него на 16 август 2010 г. ЦСКА е трябвало да му плати 121 000 лв. в рамките на 2 седмици. Всички останали суми били от натрупаната неустойка от 120 евро за ден забавяне. Преди месец Дочев подаде молба в Софийския градски съд за обявяването на клуба в несъстоятелност. В мотивите е записано, че това се налага "поради неплатежоспособност и свръхзадълженост".

"Поредното протакане и заблуди от страна на клуба са непосредствено свързани с желанието на клубната администрация да успеят по някакъв начин да удържат всички лавинообразно увеличаващи се претенции към ЦСКА преди крайния срок за лицензиране за сезон 2013/2014, което трябва да се извърши до края на месеца. Последната седмица се появиха и медийни публикации относно подновени проверки от УЕФА за установяване на "финансовото здраве" на ЦСКА. Въпреки личните уверения на един от собствениците на клуба Иво Иванов, дадени по време на поискана от него среща с представителите на Павел Дочев, че претенциите на бившия треньор ще бъдат удовлетворени, плащане за пореден път не последва. Неизпълнението на паричните задължения отстранява всички препятствия и формалности пред разглеждането на делото за несъстоятелност на ЦСКА", съобщават още адвокатите на Дочев.

Левски получи лиценз за „Герена"

Владимир НИКОЛОВ

Общинската комисия даде разрешение на Левски да играе домакинските си мачове на ст. "Георги Аспарухов" вчера. "Сините" са получили висока оценка за обезопасяването на взривения сектор "А" в началото на февруари. Съоръжението премина успешно проверката за спазването на инженерните и техническите изисквания към спортните обекти.

За да вземат лиценз, шефовете на 26-кратните шампиони опънаха 120-метрова синя мрежа на височина около 8 м пред малкото отломки, останали от сектора. Феновете, които имат сезонни карти за сектор "А", ще бъдат преместени във "В", а притежателите на ВИП пропуски ще заемат досегашните места на журналистите.

Първият домакински двубой на тима на Илиан Илиев е в турнира за Купата на България на 13 март с Литекс. 4 дни по-късно "сините" приемат Монтана в мач от XVIII кръг на първенството. Единствено вечното дерби с ЦСКА няма да се състои на "Герена", а на "Васил Левски", както бе обявено още преди старта на сезона.



Снимка LEVSKI.BG

120-метрова мрежа опънаха от Левски, за да оградят взривения сектор "А"

Изпълнителният директор на Левски Иво Тонев обяви, че финансирането на първия етап от реконструкцията на "Герена", която включва секторите "А" и "Б", е подсигурено. Ще бъдат похарчени между 16 и 20 млн. лв., а ремонтът трябва да бъде завършен до май 2014 г., когато "сините" ще отпразнуват своята 100-годишнина.

СЛАВИЯ ГУБИ ОТ ШАМПИОНА С 5:7

Славия загуби от осигурилия титлата си ЦСКА с 5:7 (0:4, 0:1, 5:2) в предпоследната среща от първенството на България по хокей на лед за мъже. За ЦСКА по 2 шайби нанизаха Юрай Душичка и Иван Ходулов, а по 1 - Андрей Вачков, Мартин Бояджиев и Станислав Мухачов. За Славия Александър Тодоров записа хеттрик, а Мартин Миланов добави 2 гола.

Хокеистите на ЦСКА получиха 2 купи - като шампион на страната и златните медали, както и Купата на България, тъй като I кръг беше валиден и за Купата на България. Последният мач е довечера между НСА и Левски.

ЦСКА завърши с пълен актив от 33 т., пред НСА (мач по-малко) и Славия по 15, и Левски 0.

Стана ясно също, че двата отложени двубоя НСА - Славия и ЦСКА - НСА няма да се играят, тъй като от техния изход няма да има промяна в крайното класиране.

ИНДИВИДУАЛНИ НАГРАДИ ПОЛУЧИХА:
най-добър вратар:
Радослав Петков (НСА)
най-добър защитник:
Богдан Стефанов (ЦСКА)
най-добър нападател:
Мартин Бояджиев (ЦСКА)
голмайстор:
Юрай Душичка (ЦСКА)
с 21 гола

ПЛОВДИВЧАНИН ПРАВИ ФУРОР НА МАЛДИВИТЕ

Българският наставник на шампиона на Малдивите Ню Рейдиънт Велизар Попов за броени дни успя да постигне истински фурор с новия си тим. Пловдивчанинът е юноша на Локо Пд и бивш старши треньор на Черно море. Той набързо успя да спечели признание и уважение на островната държава в Индийския океан.

Попов пое Ню Рейдиънт преди 2 месеца и в дебютния си официален мач постигна внушителна победа с 10:1 срещу другия най-именит локален тим ФК Адду. Този резултат бе приет изключително шокиращо на острова, тъй като ФК Адду бе 4 пъти поред шампион до преди година, когато отстъпи първото място именно на новия тим на българина.



Снимка БГНЕС

Чарлс Аранхуис от Универсидад де Чиле атакува с шпагат топката и краката на Мартин Тонсо от Нюелс Олд Бойс в мача от група 7 в турнира "Копа Либертадорес" на стадион "Марсело Биелса" в Росарио, спечелен от чилийците с 2:1. Аранхуис вкара за 0:2 в 16-ата мин, а през втората част бяха изгонени Габриел Хайнце от домакините и Хосе Рохас от гостите

следайте

ФУТБОЛ
ПО БНТ 1
ЛИГА ЕВРОПА
22.05
Тотнъм - Интер
ПО БТВ
ЕКШЪН
20.00 Стяуа - Челси
22.00 Бенфика - Бордо
ПО РИНГ
20.00 Щутгарт - Лацио
22.05 Леванте - Рубин
ПО ЕВРОСПОРТ
БИАТЛОН
13.00 и 16.15 СК в Сочи
КОЛОЕЗДЕНЕ
18.15 Париж-Ница (Етап IV)
19.15 Тирено-Адриатико (Етап II)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ФРИЙСТАЙЛ СКИ
18.30 СП в Осло

кратки

Манолев с първи два гола за Фулъм



Снимка FULHAMFC.COM

Станислав Манолев (вляво) поздравява Уго Родайега, който му асистира за 2-рия гол

Станислав Манолев вкара първите си 2 гола за Фулъм. Българският национал игра 74 минути за резервите на "котиджърс" в контролата с Портсмут (5:2). Той бе точен в 61-вата и 70-ата мин. Юношата на Пирин вкара първия си гол за лондончани с удар от 25 м. При 2-рото попадение пък той получи топката от Уго Родайега, финтира защитник и стреля точно във вратата. Малко след това българският национал бе заменен от Джак Гримър. Другите голове нанизаха Младен Петрич, Родайега и Урби Еманюелсон. Българската звезда на Фулъм Димитър Бербатов не участва в проверката. За първия тим на Фулъм Манолев игра само в 1 мач - срещу Норич.

Чонгаров 2 пъти 8-и в Словения

Никола Чонгаров завърши осми в гигантския слалом по ски-алпийски дисциплини от календара на ФИС в словенския зимен център Стари връх. Чонгаров записа общо време в двата манша 2:13,29 мин. Победител е Андрас Погладич (Слвн) с 2:11,75 мин. Стефан Присадов остана 12-и с 2:14,35 минути. Георги Георгиев не завърши втория манш. Чонгаров бе 8-и и в първия гигантския слалом в Стари връх във вторник. Тогава Присадов завърши 10-и, а Георгиев бе 14-и.

Бубка предрече, че Исинбаева ще спре след Москва

Легендата в овчарския скок Сергей Бубка предрече, че Елена Исинбаева ще завърши блестящата си кариера с успех на Световното първенство по лека атлетика през август в Москва.

Спорт
32 ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 7 МАРТ 2013 www.duma.bg

Левски ще е домакин на „Георги Аспарухов“
Стр. 31

ФК СОФИЯ

гледайте
ПО БНТ СВЯТ
БАСКЕТБОЛ
18.00
Рилски спортист - Галил Гилбоа

Съдия бута Реал


Снимки БГНЕС

Нарушението, за което Нани (вляво) получи червен картон

„Белият балет” на 1/4 финал в Шампионската лига след обрат над Юнайтед

Турският рефер Джунейт Чакър помогна на Реал М да обърне с 2:1 Юнайтед в Манчестър и да се класира на 1/4 финалите в Шампионската лига. Пред 75 000 фенове на “Олд Трафорд” турчинът изгони Луиш Нани (57) с директен червен картон и така остави домакините да доиграят реванша с 10 души. Португалецът пое към съблекалните за опасно вдигнат крак срещу Алваро Арбелоа. Това се оказа и повратната точка в двубоя. Дотогава Юнайтед водеше с 1:0 след автогол на капитана на “кралския клуб” Серхио Рамос (48). Останали с 10 човека, “червените дяволи” не издържаха на набезите на съперниците и допуснаха бърз обрат с попадения на Лука Модрич (66) и Кристиано Роналдо (69). Хърватинът вкара фамозен гол, като фалцовият му удар облиза левия стълб на Давид де Хеа и се търкулна в мрежата. Португалецът пък спази заканата си да не дразни феновете на бившия си клуб, но сбъдна мечтата си да вкара победния гол на “Олд Трафорд”. Най-скъпият футболист в света вкара своя 40-ти гол за сезона и общо 186-и в 185 мача за Реал М и спря бившия си тим по пътя към 1/4 финала. Автоголът на Рамос пък беше попадение №6000 от създаването на Шампионската лига в настоящия й формат. Ветеранът Райън Гигс изигра мач №1000 в кариерата си. 39-годишният уелсец има 932 мача с екипа на Юнайтед, 64 за националния тим на Уелс и 4 за интернационалния на Великобритания на Олимпиадата в Лондон 2012. Лявото крило излезе на терена почти 22 години след дебюта си за “червените дяволи” на 2 март 1991 г., загубен с 0:2 от Евертън. Мениджърът на англичаните сър Алекс Фър-гюсън напусна бесен стадиона и не се яви на официалната пресконференция. Чепатият шотландец забрани и на играчите си да говорят.

Турският рефер, който е застрахователен агент от Истанбул, предизвика остри спорове заради гонението на Нани. Той е отявлен фен на испанския футбол и туризъм. В кариерата си досега Чакър е гонил 4-ма футболисти, играещи в Англия, показа спешно проучване на медиите на Острова. В социалната мрежа туитър Чакър се възхищава само на 2 нетурски отбора - Барселона и Реал М, а и следи отблизо новините от Испанската туристическа камара. През 2011 г. в мача на Манчестър Сити и Динамо К показва 8 жълти картона и изгонва Марио Балотели. В 1/2 финала от Шампионската лига между Барса и Челси през 2012 г. пък гони капитана на лондончани Джон Тери (37). Той показва червен картон и на Стивън Джерард на 11 септември 2012 г. в световната квалификация с Украйна (1:1), както и на Гари Кейхил от Челси в 90-ата мин. на финала на клубния Мондиал пред декември срещу бразилския Коринтианс (0:1).

В другия 1/8 финал Борусия Дортмунд разби Шахтьор Донецк с 3:0 и заслужено намери място в топ 8. Головете вкараха Фелипе Сантана (31), Марио Гьотце (37) и Якуб Блашчиковски (59).

След мачовете

ЖОЗЕ МОУРИНЬО, треньор на Реал: “По-добрият отбор загуби. Не говоря за решението на съдията да изгони Нани, защото не съм сигурен дали бе правилно. Но, така или иначе, не заслужавахме да спечелим. Не играхме добре, но това е футболът. Не съм се извинявал на Фъргюсън, Арбелоа получи тежък удар. Юнайтед е перфектен във физическо отношение и играчите им са с манталитет на лъвове. Имат феноменален треньор, няма друг като него. Модрич промени мача, вдигна класата на отбора и 10 мин. играхме силно.”

КРИСТИАНО РОНАЛДО, вкарал втория гол: “Просто си вършех работата. Реал спечели и аз съм доволен, макар и в 2-та мача да не показахме най-добрата игра. Съжалявам само за феновете на Юнайтед. Те са наистина специални. “Олд Трафорд” си остава моят 2-ри дом. Тук имам добри приятели и чудесни спомени. Не се зарадвах при гола от уважение към хората, които ми дадоха толкова много. Аз обаче исках да победя и да продължа пътя на моя тим към финала.”

МАЙК ФЕЛЪН, помощник на Фъргюсън: “Бяхме избрали правилната тактика и стояхме комфортно на терена, но червеният картон обърка всичко. Просто не можехме да повярваме какво се случи. Мениджърът няма право да коментира решенията на съдиите, затова аз съм тук на негово място. Този картон бе наистина разочароващ. Той развали мача. Всички не можем да осъзнаем какво се случи. Чудесното ни представяне бе съсипано от едно съдийско решение. Ние обаче трябва да гледаме напред.”

ЮРГЕН КЛОП, треньор на Дортмунд: “Този мач бе страхотен за нас и победата е необикновен момент. Целият сезон в Шампионската лига върви добре. Шахтьор показа своята класа в края на мача, а ние в останалата част от двубоя. Много отбори, които играят добре, вече отпаднаха от турнира. Не мога да кажа какъв ще е мечтаният жребий за следващата фаза. В момента просто сме изключително щастливи. В турнира обаче остават още редица силни отбори.”

МИРЧА ЛУЧЕСКУ, треньор на Шахтьор: “Надявам се Дортмунд да достигне до финала, защото те са наистина силен отбор. Заслужаваха да продължат. Резултатът отразява реално показаното на терена. Трудно е да победиш този отбор. До 30-ата мин. те не създадоха много голови положения, докато ние дебнехме нашия шанс на контраатака. Но Борусия вкара гол от корнер и това промени почти всичко. На почивката казах на моите играчи, че трябва да променим играта си и това се видя през 2-ото полувреме.”



Кристиано Роналдо (в средата) вкара гол при завръщането си на “Олд Трафорд”, а Райън Гигс (вдясно) изигра своя мач №1000 в кариерата

ШАМПИОНСКА ЛИГА
1/8 ФИНАЛИ, РЕВАНШИ

Манчестър Юнайтед - Реал Мадрид 1:2 (2:3 общ резултат) 1:0 Рамос (48-автогол), 1:1 Модрич (66), 1:2 Роналдо (69) ЧК Нани (56-М); **Борусия Дортмунд - Шахтьор Донецк 3:0 (5:2)** 1:0 Сантана (31), 2:0 Гьотце (37), 3:0 Блашчиковски (59)



Ивет ще проведе открита тренировка

Клубът по лека атлетика “Ивет Лалова Спринт Академи” организира открита тренировка в събота от 10.00 ч. на ст. “Раковски”. Европейската шампионка на 100 метра от Хелзинки 2012 ще участва в занимането, което ще се проведе на едно от новите футболни игрища в комплекса. “Поканени са всички, които обичат леката атлетика и искат да спортуват активно. Възрастта няма значение. На място ще се сформират различни детски и аматьорски групи и всеки ще получи най-подходящите напътствия. Освен открита тренировка ще има и забавни игри и състезания, както и много автографи”, събщиха от клуба.

ГРИШО СРЕЩА ДЖОКОВИЧ ПРИ ПОБЕДА В САЩ

Григор Димитров (№31 в света) може да срещне световния № 1 Новак Джокович (Сърб) още във 2-рия си мач на турнира от сериите “Мастърс 1000” в Индиън Уелс ($4 330 000). Най-добрият български тенисист за първи път е поставен и пропуска I кръг, а във II очаква руснака Андрей Кузнецов (№68) или квалификант. Гришо ще излезе за първия си мач на кортовете в Калифирния в събота. Първата ни ракета ще участва и на двойки, където ще си партнира с Фредерик Нилсен (Дан). Той е №21 в света на двойки и №493 на сингъл, но с Джонатан Марей (Вбр) е шампион на “Уимбълдън” през 2012 г. Съперниците им на старта ще станат ясни днес.

Димитров и Джокович имат един професионален мач помежду си. На 10 октомври 2012 г. сърбинът лесно се справи в 2 сета (6:3, 6:2) с нашия във II кръг на “Мастърс”-а в Шанхай. Двамата най-големи съперници в тениса в последното десетилетие Роджър Федерер (Швейц, №2) и Рафаел Надал (Исп, №5), който заяви участие, ще се срещнат на евентуален 1/4 финал, след като са поставени в долната схема на надпреварата.